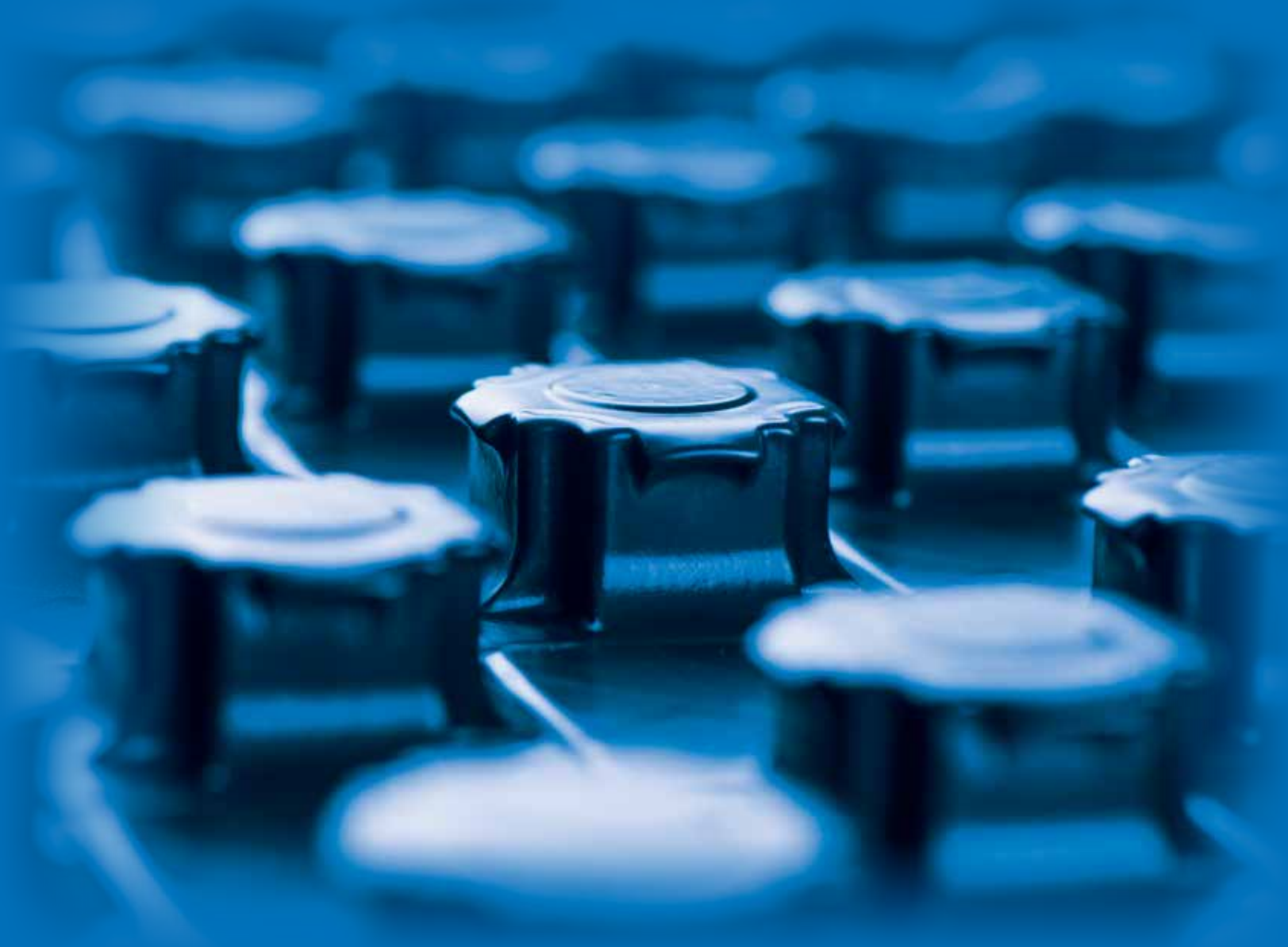

uponor

Tilinpäätös 2014

Tärkeitä päivämääriä vuonna 2015

Yhtiökokous

Uponor Oyj:n yhtiökokous pidetään tiistaina 17.3.2015 klo 17.00 alkaen Helsingin Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki.

Tilinpäätöstiedote vuodesta 2014	12.2.	klo 8.00
Vuoden 2014 tilinpäätös	12.2.	-
Yhtiökokous	17.3.	klo 17.00
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	19.3.*	-
Osingonmaksupäivä	26.3.*	-
Osavuosikatsaus tammi-maaliskuu	28.4.	klo 8.00
Osavuosikatsaus tammi-kesäkuu	21.7.	klo 8.00
Osavuosikatsaus tammi-syyskuu	29.10.	klo 8.00

*hallituksen ehdotus

Uponorin sijoittajasuhteet

Kysymykset ja tiedustelut

Sähköposti: ir@uponor.com

Tapaamispyynnöt

Päivi Dahlqvist, johdon assistentti
Puh. 020 129 2823
paivi.dahlqvist@uponor.com

Muut yhteydenotot

Riitta Palomäki, talousjohtaja
Puh. 020 129 2822
riitta.palomaki@uponor.com

Tarmo Anttila, viestintäjohtaja
Puh. 020 129 2852
tarmo.anttila@uponor.com

Muut osakkeenomistajien tiedustelut

Sähköposti: legal@uponor.com

Reetta Härkki, päälakimies
Puh. 020 129 2835
reetta.harkki@uponor.com

Carita Etelämäki, lakiasiaain assistentti
Puh. 020 129 2837
carita.etelamaki@uponor.com

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajan pitää ilmoittaa muuttuneet osoitetietonsa siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili, tai muussa tapauksessa Suomen Arvopaperikeskuksen ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon.

Tiedonantopolitiikka

Uponorin tiedonantopolitiikasta löydät lisätietoja verkkosivuiltamme osoitteesta <http://sijoittajat.uponor.fi> > IR-politiikka.

Julkaisut

Yhtiön tilinpäätös julkaistaan suomen- ja englanninkielisenä ja on myös saatavana yhtiön sijoittajasivuilla osoitteessa <http://sijoittajat.uponor.fi> > IR-aineisto ja uutiset > Raportit ja esitykset. Tilinpäätös lähetetään postitse niille osakkeenomistajille, jotka ovat sen tilanneet.

Osavuosikatsaukset ja yhtiötiedotteet julkaistaan yhtiön sijoittajasivuilla suomen- ja englanninkielisinä.

Voit tilata Uponorin sijoittajajulkaisut suoraan verkosta, osoitteesta <http://sijoittajat.uponor.fi> > IR-aineisto ja uutiset > Tilauspalvelu. Samassa paikassa voit myös muuttaa yhteystietojasi tai peruuttaa tilauksesi.

Postitse tai puhelimitse tilauksen voi tehdä olemalla yhteydessä viestintäosastoon:
Uponor Oyj, Viestintä
PL 37, Äyritie 20, 01511 Vantaa
Puh. 020 129 2854
Fax 020 129 2841
Sähköposti: tiedotus@uponor.com

Sisäpiirirekisteri

Uponor Oyj:n julkinen sisäpiirirekisteri on nähtävissä yhtiön pääkonttorin lakiasiainosastolla osoitteessa Äyritie 20, 01511 Vantaa, puh. 020 129 2837. Lakiasiainosaston sähköpostiosoite on legal@uponor.com. Yhtiön sisäpiiriläisten omistukset näkyvät myös Uponorin verkkosivuilla osoitteessa <http://sijoittajat.uponor.fi> > Osakkaat.

Uponor lyhyesti

Uponor on yksi johtavista rakennusten sisäilmasto- ja käyttövesijärjestelmien toimittajista kansainvälisesti. Yhtiö toimii noin sadassa eri maassa, ja sen tärkeimmät markkina-alueet ovat Eurooppa ja Pohjois-Amerikka. Pohjoisessa Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa Uponor on lisäksi merkittävä yhdyskuntatekniikan järjestelmien toimittaja.

Uponorin turvalliset ja laadukkaat ratkaisut luovat näkymättömyyttä mukavuutta koteihin, toimistoihin ja julkisiin tiloihin niin taajama- kuin maaseutuymäristöissä. Tuotteemme ja ratkaisumme vievät eteenpäin kestävästä kehityksestä, sillä ne ovat paitsi teknisesti kehittyneitä myös ekologisesti järkeviä ja energiatehokkaita.

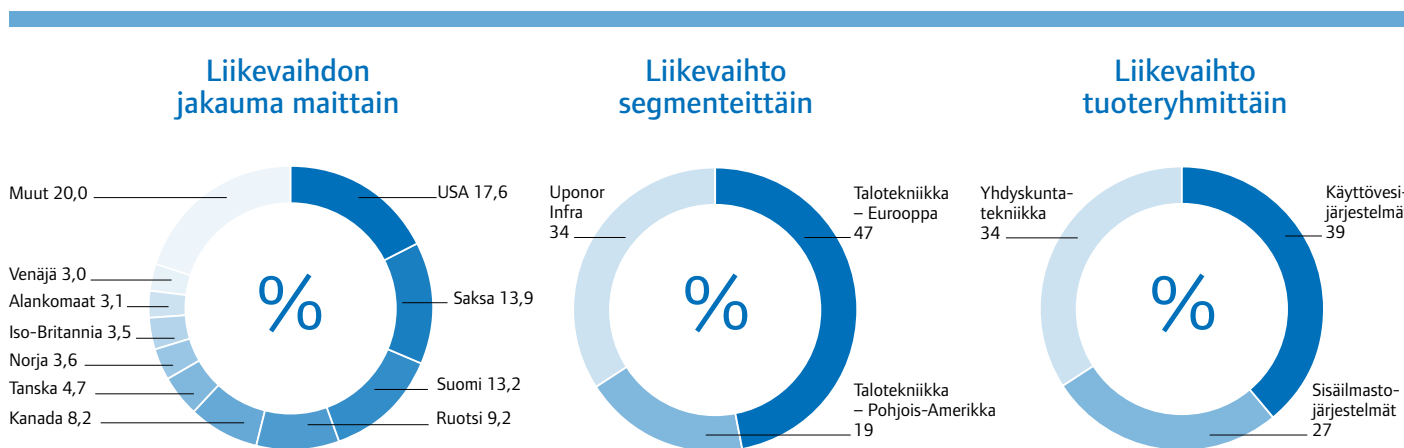
Uponorin liiketoiminta

Uponorin liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin: Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka ja Uponor Infra. Liiketoimintasegmentit ovat eri kehitysvaiheissa ja palvelevat markkinoita ja asiakkaita, jotka ovat erilaisissa tilanteissa ja joilla on eriäviä tar-

peita. Uponorin strategia ja tie eteenpäin on tehty vastaamaan näihin tarpeisiin.

Yhteinen perusta

Vaikka Uponorin kolme liiketoimintasegmenttiä toimivat itsenäisesti, ne seisovat tukevasti samalla alustalla: Uponorin brändi, visio ja missio sekä arvot muodostavat perustan yhteistyölle asiakkaiden kanssa ja sitä kautta liiketoiminnan kannattavalle kasvulle. Kaikki segmentit hyötyvät yhteisistä tekijöistä, joihin kuuluvat muun muassa johtajuuden kehittäminen, yhteiset teknologiat, järjestelmäkehitys, jakelukanavat sekä avainasiakashallinta.

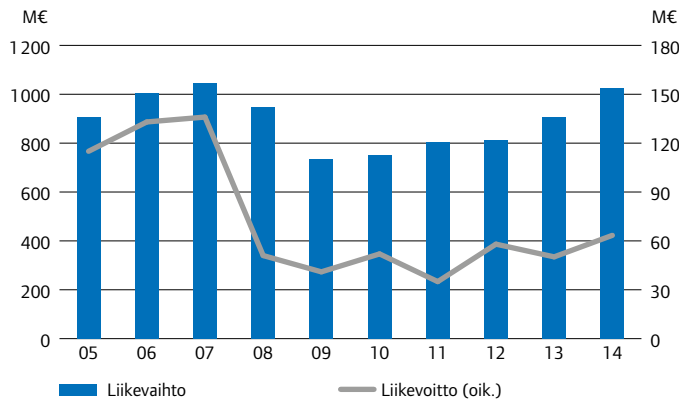
Sisällys

■ Uponor lyhyesti	3
■ Kehitys vuosina 2005–2014	5
■ Vuosi 2014 lyhyesti	6
■ Toimitusjohtajan puheenvuoro sijoittajille	12
■ Konsernin rakenne 1.1.2015	14
■ Hallitus ja johtoryhmä	15
Hallituksen toimintakertomus	16
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	23
Konsernin taloudelliset tunnusluvut	24
Osakekohtaiset tunnusluvut	25
Osakkeet ja osakkeenomistajat	26
Hallinto- ja ohjausjärjestelmä	28
Konsernin laaja tuloslaskelma	35
Konsernitase	36
Konsernin rahavirtalaskelma	38
Laskelma oman pääoman muutoksista	39
Tunnuslukujen laskentakaavat	40
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	41
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	41
2. Toimintasegmentit	47
3. Lopetetut toiminnot	49
4. Liiketoimintojen yhdistäminen	49
5. Muutoksia määräysvallattomien omistajien osuudessa	50
6. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	50
7. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	51
8. Poistot ja arvonalentumiset	51
9. Rahoitustuotot ja -kulut sekä valuuttakurssimuutokset	51
10. Tuloverot	51
11. Osakekohtainen tulos	53
12. Aineettomat hyödykkeet	53
13. Aineelliset hyödykkeet	55
14. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	57
15. Osuudet osakkuusyhtiöissä	58
16. Muut osakkeet ja osuudet	58
17. Pitkäaikaiset saamiset	58
18. Vaihto-omaisuus	58
19. Myyntisaamiset ja muut saamiset	58
20. Rahavarat	58
21. Oma pääoma	59
22. Laskennalliset verot	59
23. Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	59
24. Varaukset	61
25. Korolliset velat	61
26. Osto- ja muut velat	62
27. Vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja velat	62
28. Muut vuokrasopimukset	63
29. Rahoitusriskien hallinta	63
30. Johdannaissovimukset ja suojauslaskenta	66
31. Pääoman hallinta	66
32. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut	66
33. Osuudet tytäryrityksissä ja määräysvallattomien omistajien osuudet	67
34. Lähipiiritiedot	67
35. Tilikauden jälkeiset tapahtumat	69
■ Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	70
■ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	73
■ Tilintarkastuskertomus	77
■ Vuosineljäntiedot	78

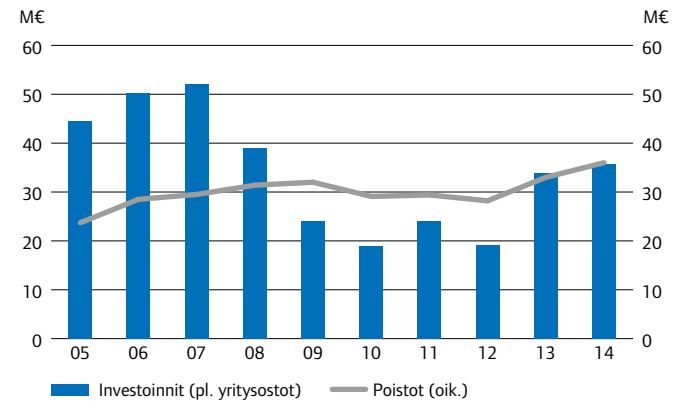
Kehitys vuosina 2005–2014

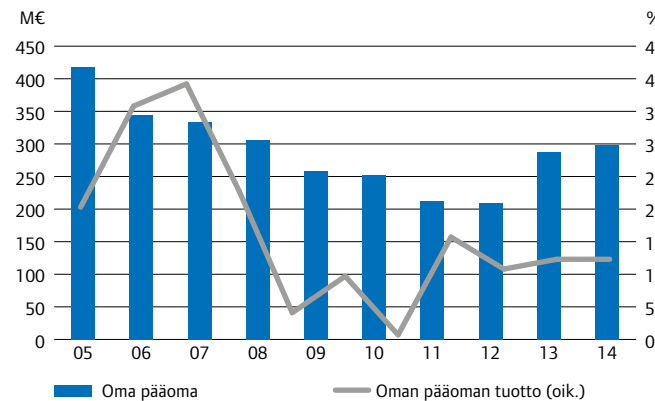
Liikevaihto ja liikevoitto 2005–2014

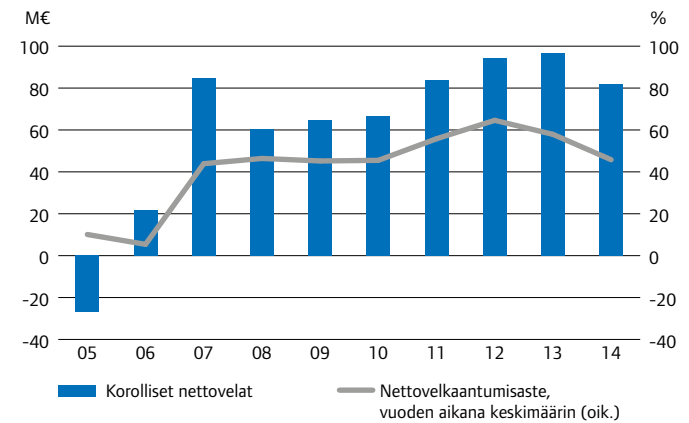
Investoinnit ja poistot 2005–2014

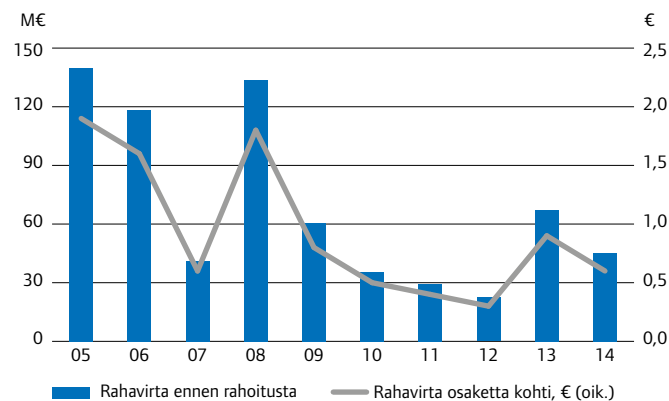
Oma pääoma ja tuotto 2005–2014

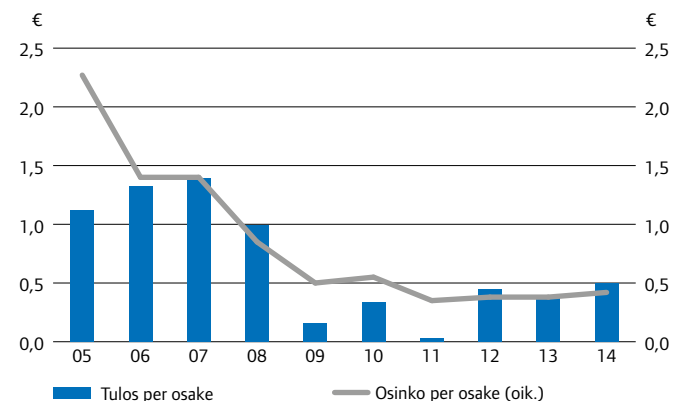
Korolliset nettovelat ja velkaantumisaste 2005–2014

Rahavirta ennen rahoitusta 2005–2014

Osakekohtainen tulos ja osinko 2005–2014

Vuosi 2014 lyhyesti

Talotekniikka – Eurooppa

Vuoden ensimmäisen neljänneksen leuto sää siivitti positiivisia odotuksia. Valitettavasti alkuvuotta seuranneiden kuukausien vaikeasti ennustettava, epävakaa liiketoimintaympäristö monilla Uponorille tärkeillä markkinoilla osoitti, että taloustilanne jatkuu Euroopassa haasteellisena. Erityisesti Saksassa lämmitysjärjestelmien markkinat pysyivät vaisuina.

Jatkoimme työtapojen yhtenäistämistä Euroopassa keskittyen erityisesti hyvien toimintatapojen jakamiseen ja osaamispotentiaalin hyödyntämiseen läpi koko organisaation. Liike- ja julkisessa rakentamisessa pyrimme pääsemään mukaan rakennushankkeisiin jo niiden suunnittelun varhaisvaiheissa, jolloin pystymme luomaan kysyntää ja pääsemme esittelemään räätälöityjä ratkaisuja rakennushankkeen tärkeimmille vaikuttajille.

Pyrimme parantamaan ja mukauttamaan tarjontaamme edelleen, jotta pystymme vastaamaan erityisesti esivalmistettujen kokonaisuuksien kasvavaan kysyntään käyttövesi-, lämmitys- ja viilennysratkaisuisissa. Ylikapasiteetin takia hintakilpailu on jatkunut kireänä. Sitä silmällä pitäen kehitimme kilpailijostamme erottuvan tarjontarakenteen, jota tuimme uudella hinnoittelupolitiikalla. Pyrimme näin vahvistamaan jalansijaa eri hintaluokissa. Uudistimme myös markkinointiorganisaation rakennetta vahvistaaksemme brändiä ja tukeaksemme paremmin strategisesti tärkeitä hankkeita.

Panostimme erityisesti Uponorin käyttövesijärjestelmien aseman korostamiseen ensiluokkaisina ratkaisuin. Keski-Euroopassa ja Italiassa lanseeratut saumattomat alumiinikomposiittiputket ovat hyvä esimerkki kilpailijostamme poikkeavasta korkealuokkaisesta tarjonnasta. Putket tuotiin ensimmäisenä markkinoille Espanjassa ja Portugalissa vuonna 2013. Saumaton alumiinikerros

tarjoaa ylivoimaisia ominaisuuksia: putki on notkeampi ja sitä voidaan taivuttaa jyrkemmälle mutkalle putken seinämän painumatta. Samaan saumattomaan tekniikkaan perustuvat kromipintaiset Uponor Metallic Pipe Plus -putket tuotiin markkinoille Pohjoismaissa vuoden 2014 loppupuoliskolla. Kromipintainen putki soveltuu erityisen hyvin saneeraamiseen ja pinta-asennuksiin, koska siinä komposiittiputken käytettävyyden ja luotettavuuden yhdistyvät tyylikkääseen ulkonäköön.

Sisäilmastoliiketoiminnan asiakkaille esiteltiin Euroopan laajuisesti Uponor Comfort Pipe PLUS -putket. Lisäksi Uponor julkaisi uuden U@Home-mobiilisovelluksen käyttäjille ja huoltopalveluille.

Jatkoimme toimitusketjun tehostamista turvaten samalla mahdollisuudet tuoda markkinoille uusia innovatiivisia ratkaisuja myös tulevana vuosina. Keski-Euroopan toimitusketjun uudelleenjärjestelyt käynnistettiin vuonna 2014. Tässä yhteydessä myös Ecoflex-putkien tuotanto siirretään Saksan Hassfurtiin. Uusi jakelukeskus otetaan käyttöön keväällä 2015. Siirto uuteen paikkaan tehostaa tavaravirtoja merkittävästi.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka

Vuonna 2014 saimme nauttia suhteellisen terveestä liiketoimintaympäristöstä suurimmassa osassa Pohjois-Amerikkaa. Vahvat tulokset saavutettiin keskittämällä toiminnot ja resurssit kannattavimpiin liiketoimintamahdollisuuksiin.

Aktiivinen osallistuminen liikerakentamisen käyttövesimarkkinoille on tuottanut tulosta, ja merkittävä määrä asiakkaita on alkanut käyttää PEX-putkia kupariputkien sijaan. Uponor PEX-käyttövesijärjestelmä on otettu hyvin vastaan kaikkialla, missä LVI-insinöörit ja -suunnittelijat arvostavat laadukkaita mutta edullisia teknisiä ratkaisuja ja

vaativat pitkäaikaista suorituskykyä. Uponorin käyttövesiratkaisut tarjoavat etuja liikerakennuksen tyypistä riippumatta, mutta erityisen hyvin olemme menestyneet majoitus-, laitos- ja huoneistorakennusten segmenteissä.

Yhdysvaltain markkinoilla uudisrakentaminen jatkoi elpymistään vuonna 2014. Omakotitalojen uudisrakennushankkeissa Uponorilla on suhteellisen suuri markkinaosuus, ja olemme onnistuneet hyödyntämään etulyöntiasemaamme uudisrakennushankkeiden lisääntyessä. Kanadassa sekä liike- että asuinrakentamisen markkinat olivat vuonna 2014 jonkin verran odotettua vahvemmat. Hyödynsimme suotuisan markkinatilanteen ja kasvatimme myyntiämme. Menestystä tuli erityisesti kerros-, rivi- ja paritalojen segmentissä, mihin suurin osa Kanadan uudisrakennushankkeista kuuluu.

Putkiremonttien määrä kasvaa sekä Yhdysvalloissa että Kanadassa. Uponorin käyttövesijärjestelmät soveltuvat poikkeuksellisen hyvin korjausrakentamiseen, koska niiden asennus ei edellytä vanhojen järjestelmien purkamista kokonaisuudessaan. Olemmekin pyrkineet laajentamaan remontointiin ja korjausrakentamiseen.

Sisäilmastoratkaisujen myynti kasvoi hienokseltaan vuonna 2014. Asuinrakennuksiin ei vielä laajassa mittakaavassa asenneta sisäilmastoratkaisuja ja siksi asuinrakentamisen elpymisellä ei ole ollut merkittävää vaikutusta niiden myyntiin. Sen sijaan sisäilmastoratkaisujen käyttö liikerakennuksissa on lisääntynyt lupaavasti pääasiassa ympäristö- ja energiavaatimusten takia. Suotuisa kehitys on koskettanut erityisesti vesikiertoisia viilennysjärjestelmiä, jotka säästävät energiaa rajoittamatta arkkitehtonisia ratkaisuja ja ovat lämmitysmenetelmänä miellyttäviä.

Tuotantokapasiteettia lisättiin edelleen vuonna 2014. Myös toimitusket-

jua tehostettiin, minkä ansiosta suorituskykymme parani ja pystyimme vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin aikaisempaa nopeammin. Parannusta oli nähtävissä toimituksissa, varastoinnissa ja tehokkuudessa.

Uponor Infra

Ylikapasiteetti, julkisten investointien väheneminen ja kireä kilpailutilanne ovat leimanneet yhdyskuntatekniikan putkimarkkinoita jo usean vuoden ajan,

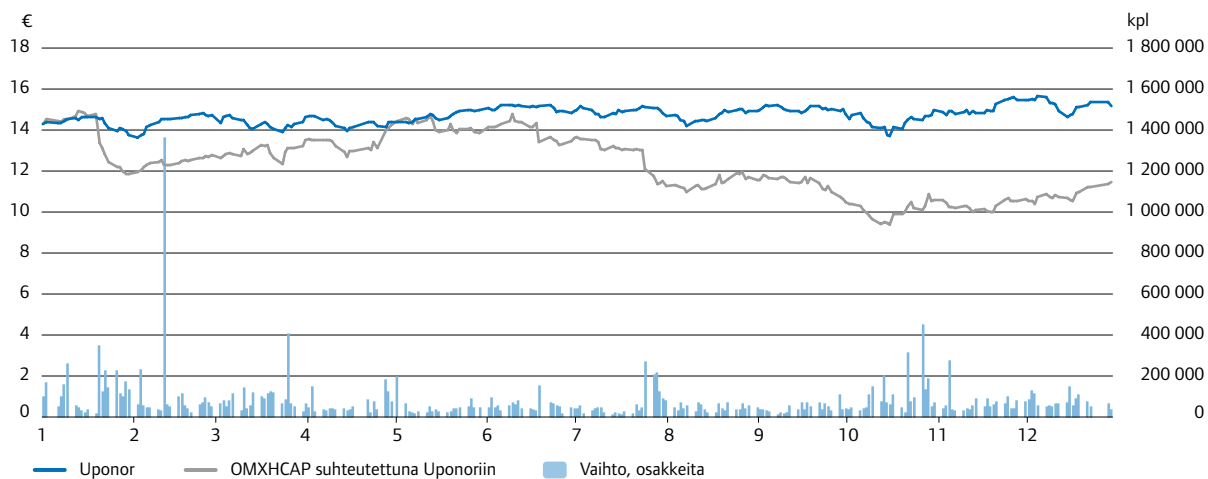
eikä vuosi 2014 tuonut tilanteeseen muutosta. Kysynnän kehitys useimmilla Uponorin markkinoilla oli suhteellisen tasaista lukuun ottamatta Suomea, missä markkinoiden heikkeneminen jatkui.

Uponorin ja KWH Pipen yhdyskuntatekniset liiketoiminnot yhdistettiin 1.7.2013 perustettuun yhteisyritykseen, Uponor Infraan. Uponor omistaa yrityksestä 55,3 % ja KWH-yhtymä 44,7 %. Uponor Infrassa yhdistyvät sen molempien omistajayhtiöiden vahvuudet;

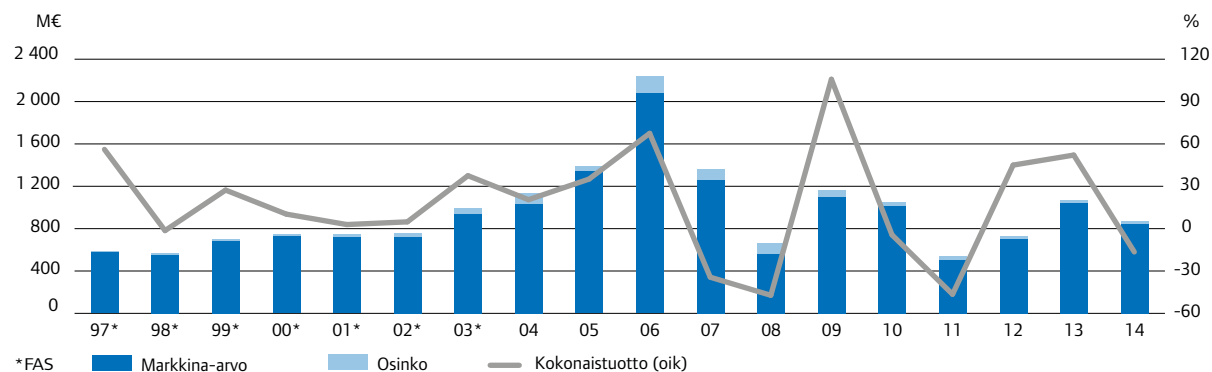
Pohjoismaiden suurimmalla toimijalla yhdyskuntateknisten putkijärjestelmien sektorilla on laaja tuotevalikoima ja runsaasti kokemusta. Pohjoismaiden lisäksi yrityksellä on toimintaa myös Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa.

Vuonna 2014 liiketoimintojen yhdistämistä jatkettiin perustamisen yhteydessä laaditun suunnitelman mukaisesti. Toimenpiteissä edettiin hyvin. Tuotantolaitoksia suljettiin suunnitellusti ja niiden tuotan-

Osakekurssi ja -vaihto 2014

Omistaja-arvon kehitys 1997–2014

*FAS

Uponorin sijoittajasivut löytyvät os. <http://sijoittajat.uponor.fi>

Vuosi 2014 lyhyesti

tolinjoja siirrettiin muihin tehtaisiin. Pohjoismaissa ja Baltiassa toteutettu ERP-järjestelmien yhdistäminen saatiin päätökseen, ja sen seurauksena joidenkin toimintojen päällekkäisyyksiä pystyttiin karsimaan.

Suomen heikentyneen markkinatilanteen ja toimintoja edelleen virtaviivaistamiseen ERP-järjestelmän käyttöönoton seurauksena Suomessa käynnistettiin toinen tehostamisohjelma. Muutosten seurauksena yrityksestä poistuu 90 työntekijää vuoden 2015 toiseen neljännekseen mennessä.

Toimintojen yhdistämisellä ja niistä saaduilla säästöillä onnistuttiin saa-

vuttamaan alkuperäisen suunnitelman mukaiset 10 milj. euron säästötavoitteet. Toimintojen virtaviivaistamiseen tähtäävien lisähankkeiden odotetaan tuovan vielä noin 5 milj. euron lisäsäästöt.

Kun edellä mainitut tehostamistoimet on saatu päätökseen, tärkeimmät Uponor Infran perustamiseen liittyvät lyhyen aikavälin toimenpiteet on suoritettu ja pääsemme hyödyntämään Uponor Infran mukanaan tuomia liiketoimintaetuja. Strateginen suunta on asetettu, organisaatorakenteet ovat kunnossa ja sitä tukevat järjestelmät toimivat. Jatkossa huomio on entistä enemmän asiakkaissa ja itse liiketoiminnassa.

Yhdistymisen tavoitteena oli tehostaa toimintoja ja parantaa kannattavuutta asiakkaille tarjottavien tuotteiden laadusta ja kilpailukykyisestä hinnasta tinkimättä. Hyödyntämällä molempien yhtiöiden vahvuuksia voimme kehittää toimintamalleja, joiden avulla pystymme vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin tehokkaasti.

Yritysvastuu ja kestävä kehitys

Johtamistapa vaikuttaa merkittävästi koko yrityksen menestykseen. Tässä suhteessa vuosi 2014 on ollut uudistusten vuosi.

Osakekohtaisia tunnuslukuja

	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Osakekannan markkina-arvo, M€	841,1	1 041,0	702,8	502,2	1 013,2	1 098,1
Tulos osaketta kohti (laim.), €	0,50	0,38	0,45	0,03	0,34	0,16
Osinko, M€	¹⁾ 30,7	27,8	27,8	25,6	40,2	36,5
Osakekohtainen osinko, €	¹⁾ 0,42	0,38	0,38	0,35	0,55	0,50
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,7	2,7	4,0	5,1	4,0	3,3
Osakkeen vaihtokurssit (antikorjattu), €						
- korkein, €	14,94	15,85	10,00	14,25	15,66	15,10
- alin, €	9,11	9,65	6,77	6,03	10,58	6,80
Osakkeenomistajien määrä	15 846	15 480	17 788	19 828	22 087	20 214

¹⁾ hallituksen ehdotus
Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksessä.

Pitkän ajan taloudelliset tavoitteet (12.2.2013 lähtien)

	Tavoite	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Orgaaninen liikevaihdon kasvu*	2014E: 4,5 %	2,0 %	-1,5 %	3,2 %	4,9 %	2,0 %	-22,7 %
Liikevoittomarginaali	>10 %	6,2 %	5,5 %	7,1 %	4,4 %	7,0 %	5,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	> 20 %	14,1 %	12,5 %	16,7 %	11,0 %	14,4 %	8,1 %
Velkaantuneisuus (vuosineljänneksen keskiarvo)	30–70	45,8	57,9	64,6	55,8	45,5	45,2
Osingonjako	> 50 % tuloksesta	84,0 %	100,0 %	84,4 %	1 018,5 %	162,5 %	316,3 %

¹⁾ > BKT+3 %-yksikköä

Connect. Build. Inspire.

Ensiksi tarkastelimme Uponorin arvoja ja erityisesti sitä, vastaavatko ne nykyistä toimintakulttuuriamme sekä sitä markkinaympäristöä ja niitä haasteita, joita kohtaamme päivittäin. Interaktiiviseen prosessiin osallistui yli puolet Uponorin työntekijöistä. Prosessin seurauksena määriteltiin uudet arvot: Connect, Build, Inspire. Määrittelimme myös konkreettisia, arvoihin perustuvia toimintatapoja, joiden tulisi näkyä arjessamme ja synnyttää yhtenäinen yrityskulttuuri ja alusta menestyksellään toiminnalle.

Syyskuussa järjestettiin johtajuustapaaminen, johon osallistui 150 Uponorin johtajaa eri puolilta maailmaa käymään läpi uusia arvoja, liiketoimintastrategiaa sekä brändi- ja johtajuuskulttuuria. Tapaamisessa käynnistettiin yrityskulttuurin ja johtamistapojen yhtenäistämishanke. Seuraavaksi eri maissa käynnistettiin strategia- ja arvotyöpajoja, joissa samaa viestiä välitettiin kaikille työntekijöille.

Strategian onnistunut toteuttaminen edellyttää, että meillä on yhteinen visio ja toimimme yhdenmukaisesti. Siksi olemme panostaneet paljon siihen, että kaikki työntekijämme tuntevat yrityksen strategian ja ymmärtävät oman merkityksensä sen toteuttamisessa. Käytännössä olemme suunnanneet enemmän huomiota johtajuuteen asettamalla mielekkäitä ja selkeitä tavoitteita ja käymällä jatkuvaa vuoropuhelua saavutuksista ja kehityskohdista.

Kestävä kehitys

Uponorille kestävän kehityksen periaatteiden noudattaminen on liiketoiminnan perusta. Markkinoilla vallitsevien suuntauksien seuraaminen luo myös kannattavia liiketoimintamahdollisuuksia. Siksi kestävä kehitys ja ympäristöystävällisyys on integroitu yrityksen strategiaan suunnitelmiin.

Kestävää kehitystä ohjaamaan on laadittu neljä peruspilaria:

Ensiksi tarkastelimme Uponorin arvoja ja erityisesti sitä, vastaavatko ne nykyistä toimintakulttuuriamme sekä sitä markkinaympäristöä ja niitä haasteita, joita kohtaamme päivittäin. Interaktiiviseen prosessiin osallistui yli puolet Uponorin työntekijöistä.

Prosessin seurauksena määriteltiin uudet arvot:
Connect, Build, Inspire.

- Kestävä kehitys on keskeisellä sijalla konsernin kaikissa toiminnoissa
- Vähennämme ympäristövaikutuksia
- Luomme miellyttäviä ja mukavia elinympäristöjä innovatiivisilla ratkaisuilla
- Sitoutamme yhteistyökumppanimme kestävään kehitykseen.

Jokaista peruseriaatetta kohden on lisäksi määritetty yksityiskohtaisempia tavoitteita ja indikaattoreita, joilla onnistumista voidaan mitata ja edistymistä seurata.

Kulttuuri: kestävä kehitys on keskeisellä sijalla konsernin kaikissa toiminnoissa

Ensimmäistä pilaria on vahvistettu, jotta yritykseen voidaan luoda yhteiskuntavastuullinen toimintakulttuuri. Tätä varten vuonna 2014 järjestettiin työpajoja ja kokouksia, ja toiminnoille annettiin arvosana erilaisten kestävien tavoitteiden toteutumisesta. Kestävästä kehityksestä kertovia viestejä asennettiin moniin toimipaikkoihin muistutukseksi omille työntekijöillemme ja tiedoksi vierailijoille. Myös liiketoimintaohjeitamme mukautettiin vastaamaan paremmin työntekijöidemme sitoutumista ammatillaiseen toimintaan ja kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseen.

Pilottihanke kestävän kehityksen periaatteiden soveltamisesta toimistoissa on edennyt hyvin. Vantaan pääkonttorille myönnettiin vuonna 2014 WWF:n

Green Office -sertifointi. Hankkeesta saatuja kokemuksia tullaan soveltamaan myös muissa Uponorin toimipaikoissa.

Uponor on laatinut hiilidioksidipäästöjen vähennysohjelman vuosille 2009–2015, ja toimenpiteissä edistettiin suunnitellusti vuoden 2014 aikana. Uudistetun autopolitiikan mukaisesti hiilidioksidipäästöjä vähennettiin merkittävästi vuonna 2014, ja auton hiilidioksidipäästöille vuoteen 2015 mennessä asetettu tavoite (keskimääräiset päästöt alle 130 g/km) tullaan todennäköisesti saavuttamaan.

Hankintaehdot uudistettiin ja uudistus sisälsi myös toimittajamme koskevia vaatimuksia kestävän kehityksen periaatteiden soveltamisesta. Edellytämme lisäksi, että omat toimittajamme varmistavat, että myös heidän toimittajansa soveltavat samoja kestävän kehityksen periaatteita. Ehtojen noudattamista valvotaan tarkistamalla kaikki tärkeimmät toimittajamme.

Huolenpito: vähennämme ympäristövaikutuksia

Vuonna 2014 "vihreän energian" käyttö tuotannossa lisääntyi. Saksassa saavutimme tavoitteemme täyttää sähköntarpeemme sataprosenttisesti uusiutuvalla energialla. Uudeksi tavoitteeksi vuodelle 2020 asetettiin sataprosenttinen "vihreän energian" käyttö kaikissa toiminnoissa, mikäli se on paikallisilla energiemarkkinoilla mahdollista. Tavoitetta kohden on otettu merkittävä askel Yhdysvalloissa

Vuosi 2014 lyhyesti

sijaitsevassa suuressa jakelukeskuksessa, jossa jo kolmannes sähköstä saadaan tuulivoimaloista.

Tuotannossa tavoitteena on noudattaa ISO 14001 -ympäristöjohtamisjärjestelmää, ja sertifiointi pyritään laajentamaan muihinkin yksikköihin. Euroopassa on käynnistetty suunnitelmat energianhallintajärjestelmien ISO 50001 -sertifiointia varten.

Uponor Infra vähensi energiankulutusta Ruotsissa Fristadin tehtaalla, mikä seurauksena paikallisen kaukolämpöyhtiön toimittaman energian tarve väheni 50 prosenttia. Tämä vastaa 90 omakotitalon vuotuista kulutusta.

Halusimme parantaa materiaali- ja tuotekuljetusten tehokkuutta toimitusketjussamme ja sitä varten käynnistettiin parempien pakkaus- ja toimitusmallien kehityshanke, jonka tavoitteena on merkittävästi vähentää hiilidioksidipäästöjä, ympäristövaikutusta ja kuljetuskustannuksia. Saksassa käynnistettiin hanke, jonka tavoitteena on siirtää jakelutoiminnot uuteen keskukseseen, jonka keskeisempi sijainti mahdollistaa logistiikkaan liittyvien päästöjen vähentämisen. Samantyyppinen hanke toteutettiin Skandinaviassa vuonna 2013.

Vuotuiset ympäristöhankeet auttavat vähentämään ympäristövaikutusta ja jakamaan tietoa hyvistä toimintatavoista. Tehtaiden johtajat yhdessä paikallisten johtoryhmien kanssa pyrkivät vähentämään energian ja raaka-aineiden kulutusta, tehostamaan prosesseja ja vähentämään syntyvän jätteen määrää. Taloudellisten hyötyjen lisäksi pyrimme kartoittamaan mahdollisuuksia vähentää myös hiilipäästöjä kaikissa mahdollisissa toiminnoissa.

Vuonna 2014 tuotannossa keskityttiin hukkalämmön vähentämiseen ja lämmön talteenottoon. Kaukolämmön käyttöä pystyttiin vähentämään käyt-

tämällä kuumaa prosessi-ilmaa ja hyödyntämällä jäähdytysjärjestelmien tuotama hukkalämpö lämpöpumppujen avulla. Hukkalämmön talteenottojärjestelmien ja LED-valojen asentaminen vähentää energiankulutusta tuotantoympäristössä. Putkien valmistuslinjojen sähkönkulutusta pystyttiin vähentämään 25 prosentilla eristämällä työkalut ja varustamalla ne konvektioluukuilla. Yhdysvalloissa otettiin käyttöön aivan uusi järjestelmä, joka vähentää energiaa putkien valmistuslinjoilla tarvittavan kylmän veden valmistelussa.

Asiakkaat: luomme miellyttäviä ja mukavia elinympäristöjä innovatiivisilla ratkaisuilla

Jotta kestävän kehityksen periaatteita noudatetaan myös kehityshankkeissa, tarkistimme Stage Gate -mallissa käytettävät ehdot. Tämän perusteella voidaan arvioida tuotteiden muokkauksesta saatavat ja uusien tuotteiden ja järjestelmien mahdolliset ympäristöedut.

Vuonna 2014 markkinoille tuotiin yhdenmukaistettu sisäilmastoputkien valikoima. Uusien ominaisuuksien ansiosta putkien asentaminen käy entistä helpommin. Versioita vähentämällä ja hyödyntämällä modernia, energiaa ja materiaaleja säästävää tuotantotekniikkaa on ympäristövaikutuksia pystytty vähentämään merkittävästi.

Ruotsissa markkinoille tuodut asennusvalmiit jakokaapit käyttövesi- ja sisäilmasosovelluksiin vähentävät asennusaikaa työmaalla. Suomessa ja Tanskassa kaapit on tarkoitus tuoda markkinoille vuoden 2015 aikana. Asennusvalmiiden kaappien asentaminen kestää noin 15–30 minuuttia, mikä on vähän verrattuna perinteisten työmaa-asennusten vaatimaan 2–2,5 tuntiin. Asennusvalmiiden kaappien valmisuudessa pystytään hyödyntämään myös sarjatuoannon edut.

Kumppanit: sitoutamme yhteistyökumppanimme kestäväan kehitykseen

Euroopan muoviputkivalmistajien järjestön, TEPPFA:n (The European Plastic Pipes and Fittings Association), jäsenenä Uponor on osallistunut aktiivisesti PEF-pilottihankkeeseen (PEF, Product Environment Footprint), jossa kehitetään rakennuksen käyttövesiputkien elinkaarianalyysiä. EU:n komission johtaman hankkeen tavoitteena on luoda tuotteen koko elinkaaren aikaisen ympäristövaikutuksen laskemis- ja raportointiohjeet.

Uponor osallistuu lämmitysalan eurooppalaisen kattojärjestön EHI:n toimintaan, missä painotus on pyrkiä vaikuttamaan rakennusten energiatehokkuuteen liittyviin eurooppalaisiin säädöksiin ja käytäntöihin ja siten edistää tehokkaiden ja uusiutuvaa energiaa käyttävien lämmitystekniikoiden soveltamista nollaenergia- ja passiivitaloissa, ekosuunnittelussa, energiamerkinnoissa ja standardisoinnissa.

Uponor on usean kestäväan kehitykseen ja ympäristöasioihin keskittyvän järjestön jäsen Pohjois-Amerikassa. Osittain sen seurauksena Uponorille myönnettiin rakennusteollisuuden Eco Leader -tunnustus ja kestäväan johtamisen palkinto.

Ympäristöarvioita ja kestäväan kehityksen raportointia jatkettiin vuonna 2014. Tulokset on julkaistu CDP-organisaation (Carbon Disclosure Project) vaatimusten mukaisesti (lisätietoja oheisessa taulukossa). Vuonna 2013 saavutettiin hyviä tuloksia, ja vuoden 2014 tulokset paranivat vielä lisää. Vuosina 2010–2014 parannusta on tapahtunut yli 40 prosenttia.

Lisätietoja on osoitteessa <https://www.uponor.com/company/sustainability.aspx>.

Kestävän kehityksen mittarit

Mittari	Yksikkö	2014*	2013	2012	2011	2010
Ympäristömittarit						
Kokonaisenergian kulutus	1 000 MWh	181,7	149,6	143,6	159,3	165,9
- Ostettu sähkö	1 000 MWh	126,6	101,7	97,5	107,0	108,7
- josta sertifioitua vihreää sähköä	1 000 MWh	11,0	2,2	n/a	n/a	n/a
- Itse tuotettu sähkö	1 000 MWh	1,0	1,2	1,8	2,1	2,4
- Fossiilisten polttoaineiden käyttö	1 000 MWh	55,2	47,9	46,1	52,4	57,2
- Lämmitys	1 000 MWh	37,4	33,4	31,5	36,9	42,6
- josta uusiutuvia, %	%	16,2	3,3	n/a	n/a	n/a
- Omat ajoneuvot (ml. leasing)	1 000 MWh	17,8	14,5	14,6	15,5	14,5
Raaka-aineiden käyttö	1 000 tonnia	131,4	84,3	82,3	82,7	95,3
Veden kulutus	1 000 m ³	190,0	111,4	117,2	129,4	139,6
Kasvihuonekaasupäästöt (scope 1)	1 000 tonnia	9,7	9,4	9,2	18,8	16,8
Kasvihuonekaasupäästöt (scope 2)	1 000 tonnia	29,1	24,3	23,2	27,8	27,9
Jätettä yhteensä	1 000 tonnia	15,1	11,1	11,5	11,1	10,5
- Kierrätetyn jätteen määrä %	%	95,3	95,9	94,6	93,1	93,3
- Kaatopaikkajätettä, %	%	3,6	2,6	2,5	4,1	4,1
- Vaarallista jätettä, %	%	1,1	1,5	2,9	2,7	2,7
Tuotantolaitosten määrä		14	10	9	10	10
ISO 14001 -hyväksytyt tuotantoyksiköt		12	8	7	8	8
%-osuus kaikista tuotantoyksiköistä	%	86	0	78	80	80
Sosiaaliset mittarit						
Henkilökunnan määrä (kokopäiv.)		3 982	3 052	3 228	3 197	3 316
Henkilöstön vaihtuvuus	%	3,3	7,8	6,7	5,4	4,8
Työperäisiä tapaturmia		74	45	75	67	78
Menetetty työaika tapaturmien vuoksi	tuntia	5 925	4 470	5 773	6 731	10 733
Menetetty työaika (suht.)	%	0,1	0,3	0,1	0,1	0,2

* Vuoden 2014 luvuissa ovat mukana uudet Uponor Infra -yksiköt (tiedon tarkkuus yli 95 %:a), jotka liitettiin konserniin 1.7.2013. Ne eivät olleet mukana vuonna 2013. Vuonna 2013 uusina tulivat mukaan Yhdysvaltain jakelukeskus sekä saksalainen Zent-Frenger GmbH.

Uudet Uponor Infra -yksiköt tulivat mukaan vuoden 2014 raportointiin. Suuremman koon vuoksi myös useat tunnusluvut kohosivat. Jos mukaan ei lueta näitä uusia yksiköitä, kehitys oli hyvin myönteistä. Kokonaisuutena ottaen Uponorin onnistui pienentää ympäristökuormitustaan. Esimerkiksi päätös ostaa Saksassa vain ns. vihreää sähköä edesauttoi selvästi hiilidioksidipäästöjen myönteiseen kehitykseen. Kohonnut veden kulutus liittyi tuotantolaitteiden käyttöönottoon uusilla paikkakunnilla. Vuonna 2014 otettiin käyttöön uusi ohjelmisto kestävän kehityksen lukujen raportointiin konserninlaajuisesti, minkä seurauksena jotkut aiempien vuosien luvut ovat tarkentuneet.

Toimitusjohtajan puheenvuoro sijoittajille

Vuosi 2014 oli monella tapaa yllätyksellinen vuosi, mutta onnistuimme määrätietoisesti edistämään konsernimme strategian kannalta tärkeitä hankkeita ja tavoitteita.

Euroopassa olemme taloteknisessä segmentissä panostaneet merkittävästi toiminnan tehostamiseen vastauksena maanosan heikkoon taloustilanteeseen ja siitä johtuvaan kysynnän vaatimattomaan kehitykseen. Olemme yhdenmukaistaneet toimintatapojamme ja edistäneet osaamisen jakamista ja hyödyntämistä isojen ja pienempien yksiköiden välillä. Tästä on ollut hyötyä erityisesti projektiliiketoinnassa, jossa oikea-aikainen markkinoille tulo ja omien erikoisratkaisujen esittely on ensiarvoisen tärkeää. Yksi tärkeä askel toimintatapojen uudistamisessa oli markkinointitoiminnan keskittäminen, millä pyritään niin brändin kirkastamiseen kuin tärkeiden markkinointihankkeiden vahvistamiseen maanosan laajuisesti.

Panostus tuotekehitykseen on viime vuosina ollut vahvaa ja sellaisena se jatkui edelleen. Indeksillä, jolla mittaamme uusien tuotteiden osuutta kokonaisyhteistyöstä Euroopan talotekniikkasegmentissä, kasvoi voimakkaasti – noin 50 prosenttia – vuonna 2014.

Samalla kun olemme kehittäneet uusia tuotteita ja palvelukonsepteja, olemme koko ajan pyrkineet tehostamaan tuotanto- ja jakelutoimintojamme. Suurimpana ajankohtaisena hankkeena on uusi Keski-Euroopan jakelukeskus, joka otetaan Etelä-Saksassa käyttöön vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen jälkeen. Jakelutoimintojen tehostaminen vähentää toimintaan sitoutuvia kustannuksia ja pienentää samalla ympäristöjalanjälkeämme. Vuonna 2013 teimme vastaavan uudistuksen Pohjoismaissa.

Pohjois-Amerikassa rakennusmarkkinoiden kehitys oli kokonaisuutena ottaen myönteistä, vaikkakaan ei yhtä hyvää

Uusien tuotteiden osuus myynnistämme Euroopan talotekniikkasegmentissä kasvoi voimakkaasti. Sitä mittaava indeksi nousi noin 50 prosenttia vuonna 2014.

---

kuin vuoden 2014 alun julkiset markkinaennusteet antoivat ymmärtää. Koska liika optimismi on viime vuosina ollut markkinoilla tyypillistä, osasimme varovaisuusperiaatetta noudattaen huomioida tämän omassa suunnittelussamme. Kasvu on jatkossakin sidoksissa kansantalouden kehitykseen ja siihen, miten sitä ohjataan.

Suunnitelmien mukaisesti onnistuimme kasvattamaan kapasiteettiamme Yhdysvalloissa kysynnän kasvun tahdissa ja pääsimme hyödyntämään varsin myönteistä markkinakehitystä.

Strategisesti merkittävimmät panostuksemme Pohjois-Amerikassa ovat viime aikoina olleet liike- ja julkisen rakentamisen segmentissä. Meitä kiinnostaa tässä kohderyhmässä erityisesti se, että siinä on selvästi havaittavissa kansainvälisesti jo pitkään tunnistettavissa ollut energiatehokkuustrendi. Panostuksemme seurauksena useat uudet energiatehokkuudesta tunnetut kohteet Pohjois-Amerikassa hyödyntävät Uponorin sisäil-

mastoratkaisuja. Määrätietoisien tuote- ja palvelukehityksen kautta olemme kyenneet kasvattamaan liiketoimintaamme tässä markkinasegmentissä, jota on totuttu pitämään ns. perinteisten materiaalien ja ratkaisujen pelikenttänä. Näin siitä on tullut yhä tärkeämpi osa Uponorin Amerikan liiketoimintaa täydentäen asuinrakentamisen kysyntää.

Suunnitelmiamme mukaisesti onnistuimme myös kasvattamaan tuotanto- ja toimituskapasiteettiamme Yhdysvalloissa kysynnän kasvun tahdissa ja pääsimme näin hyödyntämään varsin myönteistä markkinakehitystä.

Yksi konsernin avaintavoitteista oli yhdyskuntatekniikan liiketoimintamme vahvistaminen. Kesällä 2013 muodostetun Uponor Infran integraatio eli Uponorin ja KWH Popen liiketoimintojen yhteen liittäminen vietiin läpi ja muun muassa kaksi tuotantolaitosta suljettiin. Laajan ohjelman tavoitellut kustannussäästöt saavutettiin suunnitelman mukai-

sesti. Harmillista, että samaan aikaan segmentin suurimmalla markkina-alueella Suomessa kysyntä heikkeni edelleen voimakkaasti ja vesitti integraatiosta saatuja hyötyjä. Sen seurauksena jouduimme käynnistämään toisen tehostusohjelman, jossa liiketoiminnan kustannuspohjaa Suomessa sopeutettiin lähivuosina odotettavissa olevien markkinoiden koon mukaiseksi. Henkilöstömäärän ja tuotannon sopeuttamisen lisäksi nopeutettiin

---

Uponorin ja KWH Popen liiketoimintojen yhdistäminen vietiin läpi suunnitellusti. Mittavassa ohjelmassa tavoitellut kustannussäästöt saavutettiin.

Harmillista, että samaan aikaan segmentin suurimmalla markkina-alueella kysyntä edelleen heikkeni voimakkaasti.

---

tuotevalikoiman päällekkäisyyksien poistamista. Ohjelma etenee ja alkaa tuoda tuloksia pääosin vuoden 2015 aikana. Suomen heikon kehityksen vastapainona Uponor Infran liiketoiminnassa on ollut volyymikasvua niin Ruotsissa ja Norjassa kuin kansainvälisilläkin markkinoilla.

Segmenttikohtaisten liiketoimintastrategisten kehityshankkeiden rinnalla viemme eteenpäin konserninlaajuisia hankkeita. Kaikki liiketoimintasegmentit hyötyvät työstä, jota konsernissa tehdään esimerkiksi toimitusketjun, tuote- ja teknologiakehityksen, yritysvastuun sekä tietojärjestelmien kehittämiseksi ja hyödyntämiseksi. Päättyneenä vuonna uudistimme erityisesti henkilöstöhallintoamme ja asetimme uusia usealle vuodelle ulottuvia tavoitteita henkilöstön sitouttamisen ja johtamisen kehittämiseen. Vuonna 2014 toteutetun arvoudistuksemme jälkeen monet henkilöstöön liittyvät asiat ovat tulevaisuudessa yhä vahvemmin asialistallamme.

Näkymät kuluvalla vuodelle ovat melko vakaat, joskaan yllätyksiltä ei voitane välttyä tänäkään vuonna. Geopolitiikan rinnalla ja ehkä osin sen vuoksi myös liiketoiminnassa näkyvyys on heikentynyt. Etenkin tämä koskee Uponorille tärkeää Saksaa, jossa vuoden 2014 jälkipuoliskon kehitys oli

huolestuttavan vaisua. Sen vastapainona näkymät Yhdysvalloissa, joka on meille yhä tärkeämpi markkina-alue, ovat hyvät. Ja vaikka Suomen kansantalous on vaikeuksissa, teimme kotimarkkinoilla talotekniikassa kaikkien aikojen myyntiennätyksen viime syksynä. Ruotsin markkinat ovat säilyneet vakaina ja Espanjassa on havaittu jopa piristymistä. Venäjälläkin myyntimme on toistaiseksi säilynyt kohtuullisen hyvänä. Lukuisten epävarmuuksien rinnalla on siis myös myönteisiä ja tasapainottavia seikkoja.

Olemme usean vuoden ajan tehostaneet toimintaamme, madaltaneet ja yksinkertaistaneet päätöksentekorakenteitamme sekä uudistaneet niin tuotetarjontaaamme kuin markkinointitajomme. Samaan aikaan on pääoman tehokkuutta ohjattu tarkasti ja pyritty luomaan vahva taloudellinen perusta toiminnan edelleen kehittämiseksi ja kannattavan kasvun luomiselle. Uskon, että kaikki se, mitä on tehty, luo hyvän pohjan kilpailla hitaasti kasvavilla markkinoilla vastakin vaikka eteen tulisi uudenlaisiakin yllätyksiä.

Jyri Luomakoski
toimitusjohtaja

Konsernin rakenne 1.1.2015

Toimitusjohtaja

Jyri Luomakoski

Talotekniikka – Eurooppa

- Pohjoismaat
- Keski-Eurooppa
- Etelä- ja Länsi-Eurooppa
- Itä-Eurooppa
- Kansainväliset markkinat

Myynti ja markkinointi

Heiko Folgmann

Tarjonta ja toimitusketju

Fernando Roses

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka

- Yhdysvallat
- Kanada

Bill Gray

Uponor Infra

- Pohjois-Eurooppa
- Kanada & USA
- Kansainväliset markkinat

Sebastian Bondestam

Konsernitoiminnot

Lakipalvelut

Jyri Luomakoski

Toimitusketjun hallinta

Sebastian Bondestam

Brändi

Heiko Folgmann

Talous ja hallinto • Sijoittajasuhteet ja ulkoinen viestintä • Tietojärjestelmät • Riskienhallinta • Yhteiset palvelut, Eurooppa

Riitta Palomäki

Teknologia • Uudet liiketoiminnot ja yritysvastuu

Fernando Roses

Henkilöstö • Sisäinen viestintä

Minna Schrey-Hyppänen

Hallitus ja johtoryhmä

Hallitus

Jorma Eloranta

s. 1951, Suomen kansalainen, tekniikan tohtori h.c., vuorineuvos

- Uponor Oyj:n hallituksen puheenjohtaja 19.3.2014–
- Uponor Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja 15.3.2012–19.3.2014
- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 15.3.2005–
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
- Omistaa Uponorin osakkeita 30 644 kappaletta

Timo Ihamuotila

s. 1966, Suomen kansalainen, kauppatiet. lisensiaatti, talous- ja rahoitusjohtaja, Nokia Oyj

- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 18.3.2013–
- Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
- Omistaa Uponorin osakkeita 2 669 kappaletta

Eva Nygren

s. 1955, Ruotsin kansalainen, arkkitehti, johtaja, investoinnit, Swedish Transport Administration

- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 15.3.2011–
- Omistaa Uponorin osakkeita 5 972 kappaletta

Annika Paasikivi

s. 1975, Suomen kansalainen, B.A., M.Sc. (valt. maist.), operatiivisen liiketoiminnan johtaja, Oras Invest Oy ja toimitusjohtaja, Finow Oy

- Uponor Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja 19.3.2014–
- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 19.3.2014–
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
- Omistaa Uponorin osakkeita 35 576 kappaletta

Jari Rosendal

s. 1965, Suomen kansalainen, diplomi-insinööri, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja, Kemira Oyj

- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 15.3.2012–
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Omistaa Uponorin osakkeita 4 641 kappaletta

Rainer S. Simon

s. 1950, Saksan kansalainen, kauppatiet.tri. (Dr. oec. HSG), toimitusjohtaja, BirchCourt GmbH

- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 17.3.2004–
- Omistaa Uponorin osakkeita 26 266 kappaletta

Johtoryhmä

Jyri Luomakoski

toimitusjohtaja

s. 1967, Suomen kansalainen, MBA

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1996
- Johtoryhmän jäsen 1.10.1999 alkaen
- Toimitusjohtaja, Uponor Oyj, 27.10.2008 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 28 000 kappaletta

Sebastian Bondestam

toimitusjohtaja, Uponor Infra Oy

s. 1962, Suomen kansalainen, diplomi-insinööri

- Konsernin palveluksessa vuodesta 2007
- Johtoryhmän jäsen 1.4.2007 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 7 800 kappaletta

Heiko Folgmann

johtaja, myynti- ja markkinointi, Talotekniikka – Eurooppa

s. 1967, Saksan kansalainen, kauppat. maisteri (Diplom-Kaufmann)

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1999
- Johtoryhmän jäsen 26.10.2007 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 7 870 kappaletta

Bill Gray

johtaja, Pohjois-Amerikka

s. 1965, Kanadan ja Ison-Britannian kansalainen, kauppatieteiden ja valtiotieteiden kandidaatti [B. Com. (Finance and marketing) & B.A.]

- Konsernin palveluksessa vuodesta 2008
- Johtoryhmän jäsen 15.2.2012 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 7 570 kappaletta

Riitta Palomäki

talousjohtaja

s. 1957, Suomen kansalainen, kauppatieteiden maisteri

- Konsernin palveluksessa vuodesta 2009
- Johtoryhmän jäsen 1.6.2009 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 7 300 kappaletta

Fernando Roses

johtaja, tarjonta ja toimitusketju, Talotekniikka – Eurooppa

s. 1970, Espanjan kansalainen, eMBA, kauppat. maisteri, insinööri (Ingeniero Técnico en Química Industrial)

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1994
- Johtoryhmän jäsen 26.10.2007 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 7 870 kappaletta

Minna Schrey-Hyppänen

henkilöstöjohtaja

s. 1966, Suomen kansalainen, diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri

- Konsernin palveluksessa vuodesta 2013
- Johtoryhmän jäsen 23.9.2013 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 2 500 kappaletta

Tarkemmat ja ajantasaiset tiedot löytyvät verkkosivuilta osoitteesta:
<http://sijoittajat.uponor.fi>

Hallituksen toimintakertomus

2014

Markkinat

Euroopan ja Pohjois-Amerikan rakennusmarkkinat kehittyivät vuoden 2014 aikana toistensa peilikuvina. Pohjois-Amerikassa koettu poikkeuksellisen kylmä talvi hidasti rakennustoimintaa vuoden ensimmäisten kuukausien aikana, mutta lumien sulaessa myös rakentaminen pääsi taas vauhtiin. Euroopassa talvi sen sijaan oli leuto, minkä ansiosta vuosi lähti rakennusalalla reippaasti liikkeelle, mutta lupaava alku hiipui kesää kohti mentäessä.

Pohjoismaissa Ruotsin ja Tanskan asuintalojen uudisrakentaminen kiihtyi vuodesta 2013, mutta hidastui Norjassa ja Suomessa. Liike- ja julkisrakentaminen tasaantui kaikissa Pohjoismaissa muutaman vuoden supistumisen jälkeen. Samaan aikaan korjausrakentaminen lisääntyi liike-, julkis- ja asuinrakentamisen segmenteissä kaikissa Pohjoismaissa. Yhdyskuntatekniikan kysyntä oli Ruotsissa tasaista, supistui Suomessa ja Tanskassa, mutta kasvoi liikenteeseen ja energiaan tehtyjen investointien ansiosta Norjassa.

Keski-Euroopan alkuvuoden leuto talvi ja vahva kysyntä kiihdyttivät rakennustoimintaa alueen suurimmassa maassa Saksassa liike-, julkis- ja asuinrakentamisen markkinoilla niin uudis- kuin korjausrakentamisen segmenteissä. Samanaikaisesti Alankomaissa nähtiin ensimmäiset elpymisen merkit pitkällisen hiljaiselon jälkeen

useimmissa rakennusalan segmenteissä. Euroalueella alkoi kesällä hiipuminen, joka vaimensi alueen rakennusteollisuuden tunnelmia. Vuoden loppuun tultaessa rakennusalan toimeliaisuus oli kuitenkin suhteellisen korkealla, mutta kysynnän kasvu oli selvästi hidastunut.

Etelä- ja Länsi-Euroopassa markkinat kehittyivät vaihtelevasti. Isossa-Britanniassa julkis- ja liikerakentamisen segmentit kääntyivät kasvuun ja asuintalojen uudisrakentaminen vilkastui toisena vuonna peräkkäin. Espanjassa havaittiin ensimmäiset elpymisen merkit; rakennusaktiivisuus ja yleinen mieliala paranivat koko vuoden, joskin lähtötaso oli sangen alhainen. Ranskassa ja Italiassa sen sijaan korjausrakentamisen segmenteissä koettu hienoinen kasvu ei riittänyt tasapainottamaan liike-, julkis- ja asuinrakentamisen merkittävä heikkenemistä.

Itäisessä Euroopassa vuosi alkoi Venäjän markkinoilla myönteisissä merkeissä ja asuinrakentaminen jatkui lähes yhtä aktiivisena kuin edellisvuonna haastavasta liiketoimintaympäristöstä huolimatta. Samaan aikaan julkis- ja liikerakentamisen investoinnit pienuivat. Ukrainan tapahtumat ovat vaikuttaneet koko alueeseen: kuluttajat ja yritykset ovat käyneet varovaisiksi, ja aktiivisuus on hidastunut selkeästi. Baltian maissa liike-, julkis- ja asuinrakentaminen lisääntyi, mutta yhdyskuntatekniikan segmentti supistui hienoisesti.

Uponorilla on jonkin verran liiketoimintaa myös Euroopan ulkopuolella. Näillä vientimarkkinoilla havaittiin kasvua liike-, julkis- ja asuinrakentamisen segmenteissä edellisvuoteen verrattuna.

Pohjois-Amerikassa vuoden ensimmäisten kuukausien hankalat sääolot vaikuttivat merkittävästi rakennusaktiivisuuteen ja rakennuttajien mielialaan Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Kesää kohti mentäessä Yhdysvalloissa tapahtui hidastusta, mutta laaja-alaista elpymistä, minkä seurauksena kasvua raportoitiin kaikissa liike-, julkis- ja asuinrakentamisen segmenteissä. Kanadassa sekä liike- ja julkisrakentaminen että asuinrakentaminen hidastuivat. Yhdyskuntatekniikassa koettiin pitkälti saman kaltaista kehitystä: Yhdysvalloissa kasvu jatkui vakaana, mutta Kanadassa kasvu hidastui.

Liikevaihto

Uponorin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto vuonna 2014 oli 1 023,9 (2013: 906,0) miljoonaa euroa, mikä on 13,0 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu oli 2,0 prosenttia, kun huomioidaan 1.7.2013 alkaen tilinpäätöksessä mukana olevan Uponor Infran liiketoimintojen aiemmat liikevaihdot. Paikallisessa valuutassa mitattuna kasvu oli 3,9 prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto laski 0,1 prosenttia, mutta paikallis-

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2014:

M€	1–12/2014	1–12/2013	Muutos (%)
Talotekniikka – Eurooppa	479,1	479,5	-0,1 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	200,8	171,5	17,1 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	265,2	228,2	16,2 %
Uponor Infra	351,3	261,4	34,4 %
Eliminoinnit	-7,3	-6,4	
Yhteensä	1 023,9	906,0	13,0 %

sa valuutoissa mitattuna liikevaihto kasvoi hienoiset 1,7 prosenttia. Tasainen kehitys selittyi Saksan odotettua heikommalla markkinatilanteella vuoden jälkipuoliskolla, mikä hidasti kasvua.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihto kasvoi vahvasti sekä paikallisessa valuutassa mitattuna että euromääräisesti. Yhdysvalloissa Uponor onnistui kasvattamaan liikevaihtoaan sekä asuin- että liikerakentamisen markkinoilla ja laajentamaan toiminta-alueitaan.

Uponor Infran vuoden 2014 liikevaihto sisältää ensimmäisen kerran kaikkien 12 kuukauden luvut. Uponor Infra on yhteisyritys, joka perustettiin yhdessä KWH Pipen kanssa 1.7.2013. Siksi liikevaihdon kasvu vuoteen 2013 verrattuna on suuri: 34,4 prosenttia. Verrattuna yhdistettyjen liiketoimintojen liikevaihtoon koko vuoden 2013 ajalta, liikevaihto pieneni 2,2 prosenttia, mikä johtui suurelta osin valuutaturssien vaihteluista, mutta jossain määrin myös kysynnän romahtamisesta erällä tärkeillä markkinoilla, kuten Suomessa ja Tanskassa, ja markkinaosuuksien heikosta kehityksestä erityisesti Suomessa.

Liiketoimintaryhmittäin, kun mukaan on laskettu Uponor Infran koko vuoden tulos, yhdyskuntatekniikan osuus koko konsernin vuoden 2014 liikevaihdosta oli 34 % (28 %), käyttövesiratkaisuiden 39 % (42 %) ja sisäilmastoratkaisuiden 27 % (30 %).

Liikevaihdolla mitattuna kymmenen suurinta maata ja niiden osuudet konsernin liikevaihdosta (vuoden 2013 osuus sulkeissa): USA 17,6 % (15,8 %), Saksa 13,9 % (15,9 %), Suomi 13,2 % (13,8 %), Ruotsi 9,2 % (9,5 %), Kanada 8,2 % (6,1 %), Tanska 4,7 % (4,9 %), Norja 3,6 % (3,9 %), Iso-Britannia 3,5 % (3,3 %), Alankomaat 3,1 % (3,2 %) ja Venäjä 3,0 % (3,1 %).

Tulos ja kannattavuus

Konsernin koko vuoden bruttokate oli 340,1 (320,1) milj. euroa, mikä on 20,0 milj. euroa tai 6,2 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisvuonna. Bruttokatemarginaali oli 33,2 % (35,3 %). Suurin yksittäinen tekijä tälle kehitykselle oli Uponor Infran perustamista seurannut yhdyskuntateknisten ratkaisuiden kasvanut osuus koko konsernin tuloksesta.

Konsernin liikevoitto oli 63,4 (50,2) milj. euroa, mikä on 26,3 % edellisvuotta enemmän. Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali nousi vertailukauden 5,5 prosentista 6,2 prosenttiin. Liikevoitto sisältää 4,3 (5,0) milj. euroa kertaluonteisia eräiä, joista Talotekniikka – Euroopassa 3,7 milj. euroa ja Uponor Infrassa 0,6 (netto) milj. euroa. Vuoden 2013 kertaluonteisia kustannuseriä olivat Uponor Infran yhdistämisestä aiheutuneet integraatiokustannukset, kun taas vuoden 2014 kustannukset koostuivat Talotekniikka – Euroopan Keski-Euroopan jakelukeskuksen siirrosta, Uponor Infran yhdistämisestä aiheutuneis-

ta integraatiokustannuksista kuten koneiden ja laitteiden siirrot ja käyttöönottomukaan lukien tuotantolaitosten kiinteistöjen myynnit, sekä kustannuksista, jotka aiheutuivat Uponor Infran Suomen rakennemuutoksista vuonna 2014.

Liikevoitto parani kaikissa segmenteissä, joskin Uponor Infran liikevoitto jäi hieman tappiolliseksi. Eniten voittoa tuotti Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, jonka euromääräinen tulos parani 27,4 % edellisvuoteen verrattuna.

Myös Talotekniikka – Euroopan liikevoitto parani erityisesti kevätkaudella vuoden 2013 suhteellisen vaatimattomaan tulokseen verrattuna. Vuoden 2013 viimeisen neljänneksen liikevoittoa rasitti tilapäisestä tuotehyväksynnän menetyksestä Ranskassa aiheutuneet 5 milj. euron kustannukset. Jakelukeskuksen siirtäminen Saksassa aiheutti 3,7 milj. euron kertaluonteisen kustannuserän vuonna 2014.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka hyödynsi suotuisaa toimintaympäristöä ja hyvin ajoitettujen tuotantolajennusten ansiosta tuotantomääriä onnistuttiin kasvattamaan kysyntää vastaavasti.

Uponor Infran tulos parani Uponorin ja KWH Pipen yhdyskuntateknisten liiketoimintojen yhdistämisestä 1.7.2013 saatujen säästöjen, Suomessa toteutettujen rakennemuutosten ja ulkomaisen liiketoiminnan parantuneen kannattavuuden seurauksena. Tulosta rasitti myyntimäärien piene-

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2014:

M€	1–12/2014	1–12/2013	Muutos (%)
Talotekniikka – Eurooppa	35,0	32,7	7,0 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	31,5	24,7	27,4 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	41,6	32,9	26,4 %
Uponor Infra	-0,5	-2,3	77,9 %
Muut	-2,6	-3,4	
Eliminoinnit	0,0	-1,5	
Yhteensä	63,4	50,2	26,3 %

Hallituksen toimintakertomus

minen Suomen markkinoilla ja toimintojen sopeuttaminen vaatimatonta kysyntää vastaavaksi. Vuonna 2014 Uponor Infran liikevoittoa rasitti 0,6 milj. euron (netto) kertaluonteinen kustannuserä, joka liittyi yhdistämisestä aiheutuneisiin integraatiokustannuksiin sekä Suomen toimintojen rakenteellisiin muutoksiin vuonna 2014.

Konsernin rahoituskulut olivat 7,4 (7,1) milj. euroa ja valuuttakurssierot -1,2 (-0,6) milj. euroa.

Tulos ennen veroja oli 56,3 (43,2) milj. euroa. Tuloverojen määrä oli 20,0 (16,1) milj. euroa, kun veroaste oli 35,5 % (37,3 %).

Konsernin tilikauden tulos oli 36,0 (26,8) milj. euroa, josta jatkuvien liiketoimintojen osuus oli 36,3 (27,1) milj. euroa.

Oman pääoman tuotto nousi 12,3 (10,8) prosenttiin. Sijoitetun pääoman tuotto oli 14,2 (12,5) prosenttia.

Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,50 (0,38) euroa ja jatkuvien liiketoimintojen osalta 0,50 (0,38) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 3,16 (3,00) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osasta.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 75,7 (92,1) milj. euroa ja rahavirta ennen rahoitusta 45,1 (67,2) milj. euroa. Vertailua vuoden 2013 rahavirtaan vaikeuttaa kertaluonteinen positiivinen vaikutus KWH Pipen liiketoiminnan lisäämisestä konsernin lukuihin vuoden 2013 puolesävälissä eli juuri huippusesongin aikana. Liikevoiton paranemisen myötä myös tulo-rahoitus parani 87,9 milj. eurosta 99,0 milj. euroon vuonna 2014.

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Investoinneissaan Uponorin tavoitteena on sijoittaa resursseja kannattaviin liiketoimintamahdollisuuksiin, mutta samalla hallita investointien määrää tiukasti, kulloisestakin markkinatilanteesta riippuen. Päivittäisessä liiketoiminnassa suunnat-

aan investointeja lisäksi kunnossapitoon ja tarkasti harkittuihin, tuottavuutta parantaviin uudistuksiin.

Vuonna 2014 investointeja kohdistettiin uusiin putkitekologioihin, kuten saumattoman komposiittiputken ja PEX-putkien valmistuksen kehitykseen. PEX-kehitystyöllä tavoiteltiin tuotantokapasiteetin ja -tehokkuuden lisäämistä. Minnesotan tehtaan viides laajennus valmistui Pohjois-Amerikassa vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä. Laajennuksen myötä raaka-aineen käsittelykapasiteettia voitiin kasvattaa ja tuotantotilat laajenivat yli 1 600 neliömetrillä. Lisäksi Yhdysvalloissa otettiin käyttöön vuonna 2013 sinne siirretyt Euroopassa käyttämätöminä olleet tuotantolinjat.

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 35,7 (33,9) milj. euroa eli 1,8 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna. Nettoinvestointien määrä oli 32,1 (30,4) milj. euroa. Kiinteän omaisuuden myynnistä saadut tulot sisältävät Uponor Infran kahden suljetun tehdaskiinteistön myynnin vuonna 2014.

Panostukset tutkimukseen ja kehitykseen olivat yhteensä 16,3 (17,7) miljoonaa euroa eli 1,6 (2,0) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimukseen ja kehitykseen liittyvien investointien suhteellisen osuuden pieneminen liittyy vähemmän tuotekehityksestä riippuvaisen yhdyskuntateknisen liiketoiminnan osuuden kasvuun konsernissa. Lisäksi taloteknisen liiketoiminnan tärkeitä kehityshankkeita on edennyt lanseerausvaiheeseen, mikä vähensi tuotekehitysrahoitusta niiden osalta.

Tärkeimmät voimassa olevat rahoitusohjelmat 31.12.2014 olivat vuonna 2018 erääntyvä 80 milj. euron joukkovelkakirjalaina ja vuonna 2016 erääntyvä 20 milj. euron joukkovelkakirjalaina. Joukkovelkakirjalainoilla Uponor on laajentanut maturiteettirakennetta ja mahdollisia rahoituslähteitä. Näiden lisäksi Uponor Infra Oy otti toimintonsa rahoittamiseksi 35 milj. euron lainan 1.7.2013.

Vuoden 2014 lopussa lainaa oli nostettuna 26 milj. euroa.

Voimassa oli useampia kahdenvälisiä, 2015–2019 erääntyviä luottolimiittejä yhteensä 200 miljoonan euron arvosta. Vuoden 2014 aikana näistä varalla olevista rahoitusluotoista ei ollut nostettuna yhtään.

Lyhytaikaisen rahoituksen tarpeeseen vastaa kotimainen 150 milj. euron yritys-todistusohjelma, josta ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Rahavarat vuoden lopussa olivat yhteensä 60,2 milj. euroa.

Konsernissa kiinnitetään edelleen erityistä huomiota myyntisaamiin ja luottoriskeihin. Luottotappioiden määrä pysyi alhaisena ollen 0,7 (1,3) milj. euroa.

Konsernin korolliset nettovelat laskivat 82,0 (96,9) milj. euroon. Omavaraisuusaste oli 43,9 (43,9) prosenttia ja nettovelkaantumisen eli gearing 27,6 (33,7) prosenttia. Velkaantumisasteen vuosineljänneksen keskiarvoksi muodostui 45,8 (57,9), kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70.

Katsauskauden tapahtumia

Uponor ilmoitti huhtikuussa tehostavansa Keski-Euroopan jakelutoimintoja. Wetrtingenissä Luoteis-Saksassa sijaitseva jakelukeskus päätettiin sulkea ja sen toiminnot siirretään uuteen, lattiapinta-alaltaan 15 500 neliömetrin jakelukeskukseen. Vuokrattavat tilat nousevat Hassfurtiin, Saksaan. Rakennustyöt käynnistyivät syyskuun lopussa ja keskus avataan vuoden 2015 toisen neljänneksen alussa. Samassa yhteydessä myös Wetrtingenin naapurikaupungissa, Ochtrupissa, sijaitseva eristettyjen alue-lämpöputkijärjestelmien valmistus siirrettiin Hassfurtiin. Siirtotoimista muodostui 3,7 milj. euron kertaluonteinen kustannus. Jakelutoimintojen tehostamisen on laskettu tuovan noin kahden miljoonan euron vuotuiset säästöt vuoden 2015 toisesta vuosineljänneksestä alkaen ja vähentävän jakelutoimintoihin liitty-

viä päästöjä. Jakelukeskuksen siirtämisen jälkeen Uponor kuitenkin jatkaa erilaisia myynti-, tuotehallinta- ja palvelutoimintoja Wetrtingenin-Ochtrupin alueella.

Uponor-konsernin kahdessa suomalaisessa tytäryhtiössä eli Uponor Infra Oy:ssä ja Uponor Suomi Oy:ssä syksyllä käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena Uponor ilmoitti päätöksestään sulkea kaksi kaivojen kokoonpanoyksikköä Suomessa. Yhteistoimintaneuvottelut käynnistettiin toimintojen tehostamiseksi Suomen voimakkaasti heikentyneessä markkinatilanteessa. Neuvottelujen seurauksena yhtiöistä irtisanottiin yhteensä lähes 100 työntekijää. Uudelleenjärjestelyt pyritään toteuttamaan vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen loppuun mennessä. Uudelleenjärjestelyt aiheuttivat vuonna 2014 noin 0,8 miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset (aikaisempi arvio oli 1,5 milj. euroa) ja niillä uskotaan saavutettavan noin viiden miljoonan euron säästöt vuositasolla vuoden 2015 toiselta neljännekseltä alkaen.

Tarjontaa kehitettiin tuomalla markkinoille laaja valikoima uusia ja päivitettyjä tuotteita useilla Uponorin tärkeimmillä markkinoilla. Yksi merkittävimmistä uutuuksista oli erällä Euroopan markkinoilla lanseerattu käyttövesisovelluksiin suunniteltu saumaton alumiinikomposiittiputki ja siitä jatkokehitetty pinta-asennuksiin soveltuva komposiittiputki, jonka ulkopinta näyttää metallilta.

Henkilöstö ja organisaatio

Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 3 982 (4 141) työntekijää eli 159 henkeä vähemmän kuin vuoden 2013 lopussa täysipäiväiseksi muutettuna. Keskimäärin henkilömäärä vuoden aikana oli 4 127 (3 649). Henkilömäärää vähensivät Uponor Infran noin 100 henkilön irtisanomiset Suomessa. Yhdysvalloissa liiketoiminnan kasvu sen sijaan edellytti henkilömäärän lisäämistä.

Konsernin henkilöstö täysipäiväiseksi muutettuna jakaantui maittain seura-

vasti: Saksa 20,8 (20,9 %), Suomi 17,2 (19,6 %), USA 12,8 (11,4 %), Ruotsi 12,5 (12,1 %), Thaimaa 5,3 (4,9 %), Puola 5,1 (4,9 %), Kanada 4,9 (4,6 %), Espanja 4,5 (4,5 %), Iso-Britannia 3,3 (3,6 %), Tanska 2,9 (3,1 %) ja muut maat 10,7 (10,5 %).

Konsernissa kirjattujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma sosiaalikulut mukaan lukien oli tilikaudella 227,1 (211,9) miljoonaa euroa.

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina useille markkina- ja vahinkoriskeille sekä operatiivisille ja taloudellisille riskeille.

Markkinariskit

Uponorin toiminnan pääpaino on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, joissa poliittinen riski luokitellaan suhteellisen vähäiseksi.

Keväällä 2014 Ukrainan poliittiset jännitteet laukesivat avoimeksi konfliktiksi, joka vaikutti koko Itä-Euroopan ja erityisesti Venäjän geopolittiseen tilanteeseen. Ukrainan kriisi ja sen seurannaisvaikutukset ovat lisänneet Venäjään liittyvien poliittisten riskien todennäköisyyttä. Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin Venäjän vastaiset pakotteet ja Venäjän omat vastapakotteet ovat vaikuttaneet liiketoimintaympäristöön Venäjällä ja muualla Euroopassa, erityisesti Suomessa. Kireät poliittiset suhteet saattavat vaikuttaa hyvinkin pitkällä aikavälillä Euroopan markkinoihin ja koko mantereen orastavaan talouskasvuun. Venäjän osuus Uponorin liikevaihdosta on viime vuosina kasvanut, mutta oli silti vaatimattomat 3,0 prosenttia vuonna 2014.

1.7.2013 muodostetun Uponor Infra Oy:n myötä Uponorilla on liiketoimintaa nyt myös Thaimaassa. Vaikka Thaimaan osuus konsernin liikevaihdosta on vuositasolla vain noin 2 prosenttia, sen poliittisen riskin merkitys konsernille on kasvanut.

Koska Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolla asiakkaita, joista huo-

mattava osa on jakelijoita (tukkuliikkeitä), myös Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle. Viisi suurinta asiakasryhmää vastaavat noin kolmasosa Uponorin kokonaisliikevaihdosta, joka jakautuu 23 maahan.

Euroopan talustilanne ja liiketoimintaympäristö ovat edelleen varsin herkässä tilassa, mihin osaltaan vaikuttaa myös edellä mainittu Ukrainan kriisi. Erityisen tarkasti on seurattu Kreikan taloudellisen ja poliittisen tilanteen kehittymistä. Espanjaa koskevat uutiset ovat olleet positiivisempia. Uponor seuraa tilannetta jatkuvasti ja suorittaa sisäisiä arviointejä euroalueeseen kohdistuvista riskeistä sekä niiden mahdollisista vaikutuksista konsernin toimintaan.

Uponorin tuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Yhtiön tuotteiden päämarkkinasegmentti on perinteisesti käsittänyt pientalorakentamisen, mutta tuotteita toimitetaan yhä enemmän myös julkis- ja liikerakentamiseen. Näiden sektoreiden kysyntävaihtelut poikkeavat usein toisistaan. Kokonaisuutta tasoittaa osaltaan myös korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen.

Heinäkuussa 2013 muodostetun Uponor Infra Oy:n myötä noin kolmannes Uponorin vuotuisesta liikevaihdosta tulee yhdyskuntatekniikasta, minkä seurauksena tähän liiketoimintaan liittyvien riskien merkitys konsernille on kasvanut. Yhdyskuntatekniikan ratkaisujen kysyntä riippuu rakennusalan suhdanteiden lisäksi vahvasti tie- ja vesirakentamisen sekä julkisesti rahoitetun kunnallistekniikan investoinneista. Suhdanteiden ja kysynnän vaihtelusta aiheutuvia riskejä vastaan yhtiö suojautuu kehittämällä jatkuvasti myynnin ennustamisprosessejaan ja varmistamalla organisaation sekä toimitusketjun rakenteiden riittävän joustavuuden.

Paikalliset lait ja säännökset vaikuttavat Uponorin toimintaan eri maissa. Suurelle osalle myytävistä tuotteista haetaan esimerkiksi kansalliset tuotehyväksynnät.

Hallituksen toimintakertomus

Valmisteluvaiheessa olevia lakeja ja säännöksiä seurataan ja niiden mahdolliset vaikutukset sekä Uponorin että asiakkaidemme toimintaan pyritään ennakoimaan.

Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muiden petrokemian tuotteiden ja metallien hintavaihteluilta. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään näiden hintavaihteluiden vaikutukset suurelta osin myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä, eikä tästä ole aiheutunut olennaista tulomenetystä Uponorille. Uponor suojautuu metallien ja muoviraaka-aineiden hintariskiä vastaan mahdollisuuksien mukaan sekä kiinteähintaisilla hankintasopimuksilla että finanssituotteilla. Pohjoismaissa Uponor hallitsee sähkön hintavaihteluriskiä rahoitusinstrumenteilla.

Komponenttien ja raaka-aineiden hankinnassa Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja ja raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Mikäli toimittajia on vain yksi, pyritään siihen, että ko. toimittajalla on useampi tuotantolaitos, jotka valmistavat Uponorin käyttämiä hyödykkeitä. Uponorilla on käytössään materiaalien ja raaka-aineiden laadunvarmennusjärjestelmä sekä toimittajien hyväksymisprosessi.

Uponor hallitsee organisaatio- ja johtamisriskejä, kuten esim. henkilöstön vaihtuvuutta ja ikäjakauman vääristymistä analysoimalla jatkuvasti henkilöresursseja ja varmistamalla, että organisaatorakenne tukee tehokasta toimintaa. Henkilöstön kehittämisohjelmat keskittyvät erityisesti johtamis- ja esimiesosaamisen kasvattamiseen monikulttuurisessa matriisiorganisaatiossa. Uponorin sisäiset henkilöstökyselyt tuottavat tärkeää tietoa mm. kompetensseista, työympäristöstä ja työmotivaatiosta. Kyselytuloksiin pohjautuvat toiminta- ja kehittämissuunnitelmat vaikuttavat myönteisesti työtyytyväisyyteen.

Liiketoimintojen hallintaan käytetään useita IT-järjestelmiä, joista tärkeimmät

ovat Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa käytetyt ERP-järjestelmät. Järjestelmien kriittisyyden analysoiminen ja riskien minimointiin liittyvät varautumisjärjestelyt sisältyvät suurimpien IT-järjestelmien käyttöönottoon ja elinkaaren hallintaan. Varautumisjärjestelyt kattavat esimerkiksi vikasietoisuuden, varmuuskopioinnit ja palautuksen suunnittelun ja testauksen. Avainjärjestelmien palauttaminen onnettomuuden tai vikatilanteen jälkeen testataan kriittisten järjestelmien osalta kerran kahdessa vuodessa. IT-järjestelmiin liittyviä riskejä arvioidaan osana Uponorin riskienhallintaprosessia, jossa painotetaan erityisesti järjestelmien turvallisuutta. Lisäksi käytetään ulkopuolisia tarkastajia.

Uponor noudattaa ISO 9001 -laatu-järjestelmää ja ISO 14001 -ympäristöjohtamisjärjestelmää tai vastaavia järjestelmiä, mikä parantaa tuotannon turvallisuutta ja tuottavuutta sekä vähentää ympäristövaikutuksia ja muita toiminnan riskejä.

Projektiliiketoiminnassa Uponorin tavoitteena on myös hallita mm. projektikohtaisia aikataulutukseen ja kustannuksiin liittyviä riskejä. Tällaiset riskit pyritään ottamaan huomioon projekti- ja alihankkijasopimuksissa. Lisäksi henkilökunnan projektinhallintaosaamista vahvistetaan aktiivisesti.

Rahoitusriskit

Viime vuodet ovat osoittaneet, että huomattavatkin häiriöt rahoitusmarkkinoilla ovat mahdollisia varsin lyhyellä varoitusajalla. Näin ollen, vaikka tilanne tällä hetkellä on Uponorin kannalta varsin vakaa, voivat rahoituksen saatavuuteen liittyvät riskit olla tulevaisuudessa merkittäviä. Uponorin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien ja lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla, sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa erilaisia rahoitusmuotoja ja useita hyvän luottoluokituksen omaavia vakavaraisia vastapuolia.

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkailla kassanhallintaratkaisuil-

la ja riskiä karttavalla sijoituspolitiikalla. Sijoituskohteina ovat ainoastaan matalariskiset kohteet, jotka ovat tarvittaessa muunnettavissa käteisvaroiksi nopeasti ja selkeään markkinahintaan.

Korkomuutokset vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja kiinteähintaisten rahoituserien käypään arvoon. Korkoriskejä hallitaan käyttämällä sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia rahoitusinstrumentteja.

Konsernin toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille. Merkittävä osa liikevaihdosta syntyy muissa valuutoissa kuin euroissa. Tällöin kuitenkin tyypillisesti myös valtaosa ko. liikevaihtoon kohdistuvista kuluista on kyseessä olevassa paikallisessa valuutassa. Tämä vähentää oleellisesti liike-toiminnan valuuttariskiä. Konsernin rahoitusosasto vastaa konsernitason valuuttakurssiriskien hallinnasta ja suojaamisesta. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiineitä ja -optioita.

Uponor altistuu myös valuuttakurssien muunnos- eli translaatorisikille, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omapääoma euromääräiseksi. Uponorin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksena tähän ovat nettoinvestoinneiksi luettavat sisäiset lainat, jotka on sisällytetty suojauslaskentaan.

Vahinkoriskit

Uponorilla on 14 tuotantolaitosta yhdeksässä maassa. Konsernin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy tuotteista, jotka on valmistettu näissä tuotantolaitoksissa. Konsernituloson vahinko- ja keskeytysvakuutuksia ohjataan keskitetysti, min-kä tavoitteena on kattava vakuutusuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Toinen merkittävä vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on niin ikään vakuutettu konsernituloson.

Vahinko- ja keskeytysriskejä pyritään ehkäisemään monin eri keinoin, kuten henkilöstön turvallisuuskoulutuksella, tuotantolaitteiden säännöllisillä huolto-ohjelmilla ja varmistamalla tärkeimpien varaosien jatkuva saatavuus. Oleellinen osa vahinko- ja keskeytysriskien ehkäisyssä ovat myös jatkuvat, säännölliset vakuutusyhtiöiden suorittamat tarkastus- ja koulutuskäynnit Uponorin tuotantolaitoksissa.

Riskienhallinta vuonna 2014

Markkinariskien seuranta ja hallinta olivat edelleen merkittävässä osassa Uponorin riskienhallintatoimissa markkinaolosuhteiden pysyessä haastavina osassa Uponorin päämarkkina-alueita.

Vuonna 2014 Suomessa käytiin julkista keskustelua talousveteen maku- ja hajuhaittoja aiheuttaneista, eri valmistajien PEX-putkista. Uponorilla havaittiin poikkeavuuksia muutamassa valmistuserässä. Havaitut poikkeamat eivät vastanneet Suomessa voimassa olevia tyyppihyväksyntävaatimuksia. Tuotteiden tasalaatuisuuden varmistamiseksi Uponor käynnisti korjaustoimet tuotteiden jälkikäsittelyprosessissa.

Useiden Uponorille tärkeiden raaka-aineiden hintojen osalta vuosi 2014 oli rauhallinen ja vakaa. Muoviraaka-aineen hinta on löyhästi sidoksissa öljyn maailmanmarkkinahintaan, joka laski voimakkaasti vuoden 2014 kesällä. Tällä ei kuitenkaan ollut merkittävää vaikutusta Uponorin liiketoimintaan. Siksi jatkuva riskienhallinta on myös hankintatoiminnon tärkeä ja tiedostettu osa.

Vuonna 2014 tärkeimmät tunnistetut riskit kartoitettiin keväällä ja syksyllä, ja toimintasuunnitelmat päivitettiin riskien hallitsemiseksi.

Vuoden 2014 aikana Uponor arvioi yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa viiden tuotantolaitoksensa riskienhallinnan valmiutta ja toimivuutta. Yleisarvosana yksiköiden riskienhallinnan tasosta on hyvä.

Maailmantalouden tilanteen jatkuessa edelleen epävakana, huoli tulevaisuuden

pankkirahoituksen saatavuudesta kohtuullisin ehdoin on edelleen varteen otettava. Turvataksen pitkäaikaisrahoituksen saaminen Uponor on hajauttanut rahoituksensa instrumenttien, maturiteettien, markkinoiden ja vastapuolien osalta. Mikäli rahoitus ei ole raha- tai pääomamarkkinoilta hankittua, vastapuolina on ainoastaan hyvän luottoluokituksen omaavia vakavaraisia yhteistyöpankkeja ja rahoituslaitoksia. Keväällä 2014 Uponor uusi yhteensä 150 miljoonan euron arvosta kahdenvälisiä luottolimittejä viiden vuoden ajaksi.

Edellisvuosien tapaan on erityistä huomiota edelleen kiinnitetty myös myyntisaamisten ja luottoriskien valvontaan.

Maailmantalouden heilahtelut sekä kirjanpito- ja verotussäännösten muutokset ovat kasvattaneet yritysten veroriskejä. Tästä johtuen myös Uponorissa veroriskien hallinta pysyy tärkeänä osana alueena. Uponor on ennakoivasti toteuttanut hyvää verohallintatapaa ja ottanut veroriskien arvioinnin selkeäksi osaksi riskienhallintaprosessiaan.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Vuoden aikana ei toteutunut sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaisoimenpiteitä, joilla olisi ollut olennainen merkitys konsernille.

Hallinto ja tilintarkastus

Vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous 19. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi Eva Nygrenin, Jorma Elorannan, Timo Ihamuotilan, Jari Rosendalin ja Rainer S. Simonin. Hallituksen kuudenneksi jäseneksi valittiin Annika Paasikivi. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jorma Eloranta ja varapuheenjohtajaksi Annika Paasikivi.

Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy:n, joka nimesi päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Teppo Rantasen.

Uponor laati erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palk-

ka- ja palkkioselvityksen. Ne ovat saatavilla tilinpäätöksen julkistuksen jälkeen yhtiön verkkosivuilla osoitteessa sijoittajat.uponor.fi > Hallinto > Hallinto- ja ohjausjärjestelmä.

Uponor noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2010 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, mutta poikkeaa siitä suosituksen 22 osalta. Maaliskuussa 2014 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen perustetussa Uponorin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa on kaksi jäsentä suosituksessa mainitun kolmen sijasta. Uponor katsoo, että kaksi jäsentä riittää varmistamaan valiokunnan asiantuntemuksen. Lisäksi valiokunta voi tarvittaessa pyytää näkemyksiä valiokunnan ulkopuolisilta tahoilta. Valiokunta toimii hallituksen valmistelu- ja tukielimenä. Kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsittelee yhtiön hallitus.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponorin osakevaihto NASDAQ Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2014 oli 18,8 (14,6) milj. kappaletta, yhteensä 229,3 (179,3) milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2014 lopussa oli 11,49 (14,22) euroa ja liikkeellä olevan osakkeiden markkina-arvo 841,1 (1 041,0) milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 15 846 (15 480) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 28,3 (33,9) prosenttia. Tarkemmat osakekohtaiset tiedot löytyvät tilinpäätöksestä.

Uponor Oyj:n osakepääoma vuonna 2014 oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

Ilmoitukset Uponorin osakeomistusten muutoksista ulkomailta: yhdysvaltalaisen yrityksen The Capital Group Companies, Inc:n omistus laski 2.1.2014 tehdyillä kaupoilla alle 5 prosentin rajan 3 616 201 osakkeeseen. Tarkemmat osakkeisiin ja omistukseen liittyvät luvut löytyvät tilinpäätöksestä.

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous valtuutti 19.3.2014 hallituksen päättämään enintään 3,5 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta. Määrä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Varsinaisen yhtiökokouksen käsittelemistä ehdotuksista ja tekemistä päätöksistä on yksityiskohtaisemmat tiedot osoitteessa sijoittajat.uponor.fi.

15.3.2012 pidetty yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 7,2 miljoonan uuden osakkeen antamisesta tai oimien osakkeiden luovuttamisesta. Osakkeiden kokonaismäärä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa kolme vuotta eli 15.3.2015 asti. Hallitus on oikeutettu päättämään kaikista osakeannin ehdoista. Kokouksessaan 15.3.2012 hallitus päätti myös suunnatusta annista yhtiön johdolle. Sen puitteissa luovutettiin korvauksetta yhteensä 19 622 yhtiön hallussa olevaa osaketta yhtiön silloisille ja entisille johtoryhmän jäsenille pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinohjelman ehtojen mukaisesti. Annettua valtuutusta ei ole käytetty tämän jälkeen.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa Uponorin hallussa oli 140 378 omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,2 prosenttia osake- ja äänimäärästä.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräsvalta-yhteisönsä omistivat 31.12.2014 yhteensä 141 568 (31.12.2013: 646 821) Uponor-osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,19 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus päätti 14.2.2014 jatkaa vuonna 2012 käynnistetyt pitkän aika-

välän osakepohjaisen kannustinohjelman soveltamista. Uusi ohjelma kattaa vuodet 2014–2016 ja täydentää olemassa olevia vuosien 2012–2014 ja 2013–2015 ohjelmia. Ohjelman piiriin kuuluu enintään kymmenen konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä.

Lisäksi Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi 11.12.2014 uuden suoriteperusteisen osakekannustinohjelman tarjottavaksi yhtiön johdolle. Ohjelman piiriin kuuluu 20–25 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Ohjelma on voimassa vain yhden ansaintajakson, joka kattaa kalenterivuodet 2015–2017.

Uuden ohjelman tarkoituksena on jatkaa toimivan johdon ja Uponorin osakekeuhnomistajien tavoitteiden yhdenmukaistamista ja siten nostaa yrityksen arvoa, vahvistaa kannattavaa kasvua ja sitouttaa ohjelmaan osallistuvat johtajat yritykseen pitkällä aikavälillä. Kilpailukykyinen kannustinohjelma palkitsee johtoa yhtiön strategisten kannattavuus- ja kasvutavoitteiden saavuttamisesta mahdollistaen yrityksen osakkeiden ansaitsemisen ja osakemäärän kasvattamisen.

Yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmista on yhtiön sijoittajille suunnatulla verkkosivustolla.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

Lähiajan näkymät

Taloustilanne Uponorin tärkeimmillä markkina-alueilla säilynee myös vuonna 2015 kaksijakoisena: Pohjois-Amerikka vastaa noin neljännessä konsernin liikevaihdosta ja siellä kysynnän uskotaan kasvavan ja rakennusalan kasvun jatkuvan noususuuntaisena. Euroopassa sen sijaan markkinatilanteen odotetaan jatkuvan tasaisena, joskin kehitystä tukee hiljalleen vahvistuva usko Euroopan talouden elpymiseen. Tähän liittyy kuitenkin riskejä, joista osa on geopolittisia.

Viime vuosina Uponor on panostanut merkittävästi asemansa vahvistamiseen tärkeimmillä markkina-alueillaan. Painopistealueita ovat olleet muun muassa kumppanuussuhteiden lujittaminen kautta arvoketjun sekä asiakkaiden ja kumppaneiden erilaisiin tarpeisiin vastaaminen kehittämällä tuote- ja palvelutarjontaa niin, että koko rakennusala voi mennä kohti yhä kestävämpää kehitystä. Yhtiön sisällä on toteutettu johdonmukaisesti toimintojen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen tähtäävää ohjelmaa. Kehityskohteina ovat olleet esimerkiksi tuotteiden toimitus ja jakelu, toimintojen tehostaminen, ympäristövaikutusten vähentäminen ja asiakaspalvelun korkea laatu.

Yksi tärkeimmistä tulevaisuuden tavoitteista on ohjata investointeja mahdollisiin kasvukohteisiin. Käytännössä tämä tarkoittaa toimitus- ja palvelukapasiteetin turvaamista kasvavilla markkinoilla, kuten Pohjois-Amerikassa, ja optimaalista resurssien kohdentamista lyhyen ja pitkän aikavälin kasvun mahdollistaville alueille. Uponorin johto pyrkii pitämään yhtiön taloudellisen aseman vakaana terävöittämällä yhtiön fokusta ja parantamalla kustannustehokkuutta ja rahavirtaa pitäen samalla silmät auki uusien tilaisuuksien varalta.

Olettaen, ettei mikään edellä mainituista merkittävistä riskeistä toteudu, Uponor antaa seuraavan ohjeistuksen vuodelle 2015: Uponorin liikevaihdon ja liikevoiton (ilman kertaluonteisia eriä) odotetaan paranevan vuodesta 2014.

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina erilaisille strategisille, operatiivisille, taloudellisille, oikeudellisille, poliittiselle ja vahinkoriskeille. Näiden tarkempi riskianalyysi löytyy tilinpäätöksen kohdasta "Liiketoimintaan kohdistuvat riskit".

Uponor Oyj
Hallitus

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

	2014 IFRS	2013 IFRS	2012 IFRS	2011 IFRS	2010 IFRS
Konsernitulos (jatkuvat toiminnot), M€					
Liikevaihto	1 023,9	906,0	811,5	806,4	749,2
Toiminnan kulut	926,9	823,6	726,5	743,0	669,9
Poistot	36,0	33,0	28,2	29,4	29,1
Liiketoiminnan muut tuotot	2,4	0,8	0,9	1,4	2,2
Liikevoitto	63,4	50,2	57,7	35,4	52,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-7,4	-7,1	-8,6	-17,7	-10,7
Tulos ennen veroja	56,3	43,2	49,4	17,7	41,7
Tulos jatkuvista toiminnoista	36,3	27,1	32,9	1,9	27,0
Tilikauden tulos	36,0	26,8	32,8	1,6	24,7
Konsernitase, M€					
Pitkäaikaiset varat	253,7	249,0	186,5	199,8	218,3
Liikearvo	83,1	82,3	74,9	74,9	72,2
Vaihto-omaisuus	117,4	115,4	78,7	81,8	84,4
Rahavarat	60,2	53,7	17,7	29,1	11,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	167,4	160,6	141,6	129,4	110,4
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	231,1	219,7	207,3	209,2	252,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	66,8	68,0	-	2,9	-
Varaukset	16,2	22,1	20,6	22,0	12,0
Pitkäaikaiset korolliset velat	126,3	136,4	107,6	110,2	43,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	15,9	14,2	4,2	2,8	35,2
Korottomat velat	225,5	200,6	159,7	167,9	154,4
Taseen loppusumma	681,8	661,0	499,4	515,0	497,2
Muita tunnuslukuja					
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	6,2	5,5	7,1	4,4	7,0
Tulos ennen veroja (jatkuvat toiminnot), %	5,5	4,8	6,1	2,2	5,6
Oman pääoman tuotto (ROE), %	12,3	10,8	15,7	0,7	9,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	14,2	12,5	16,5	11,0	14,4
Omavaraisuusaste, %	43,9	43,9	41,5	41,2	50,8
Nettovelkaantumisaste, %	27,6	33,7	45,4	39,3	26,5
Korolliset nettovelat, M€	82,0	96,9	94,1	83,9	66,8
- % liikevaihdosta	8,0	10,7	11,6	10,4	8,9
Liikevaihdon muutos, %	13,0	11,6	0,6	7,6	2,1
Vienti Suomesta, M€	55,5	43,3	32,8	34,7	30,4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, M€	870,1	770,4	717,6	709,8	658,9
Ulkomaantoiminta yhteensä, M€	888,8	781,4	718,1	714,1	659,6
Ulkomaantoiminnan osuus, %	86,8	86,2	88,5	88,6	88,0
Henkilöstö 31.12.	3 982	4 141	3 052	3 228	3 197
Henkilöstö keskimäärin	4 127	3 649	3 098	3 288	3 219
Investoinnit (jatkuvat toiminnot), M€	35,7	33,9	19,2	24,0	19,0
- % liikevaihdosta	3,5	3,7	2,4	3,0	2,5

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2014 IFRS	2013 IFRS	2012 IFRS	2011 IFRS	2010 IFRS	2009 IFRS
Osakepääoma, M€	146,4	146,4	146,4	146,4	146,4	146,4
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	73 207	73 207	73 207	73 207	73 207	73 207
Osakemäärä omilla osakkeilla oikaistuna, 1 000 kpl						
- vuoden lopussa	73 067	73 067	73 067	73 067	73 067	73 067
- keskimäärin	73 067	73 067	73 062	73 067	73 067	73 049
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä, M€	231,1	219,7	207,3	209,2	252,1	258,0
Osakevaihto, M€	229,3	179,3	186,1	366,2	481,5	455,8
Osakevaihto, 1 000 kpl	18 843	14 563	21 963	38 155	37 389	45 815
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	25,8	19,9	30,1	52,2	51,2	62,7
Osakekannan markkina-arvo, M€	841,1	1 041,0	702,8	502,2	1 013,2	1 098,1
Oikaistu tulos per osake (laimennettu), €	0,50	0,38	0,45	0,03	0,34	0,16
Oma pääoma per osake, €	3,16	3,00	2,84	2,86	3,45	3,53
Osinko, M€	¹⁾ 30,7	27,8	27,8	25,6	40,2	36,5
Osinko per osake, €	¹⁾ 0,42	0,38	0,38	0,35	0,55	0,50
Efektiiivinen osinkotuotto, %	3,7	2,7	4,0	5,1	4,0	3,3
Osinko per tulos, %	84,0	100,0	84,4	1 018,5	162,5	316,3
PE-luku	23,0	37,4	21,3	199,7	40,9	94,9
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit, €						
- ylin	14,94	15,85	10,00	14,25	15,66	15,10
- alin	9,11	9,65	6,77	6,03	10,58	6,80
- keskiarvo	12,17	12,31	8,47	9,57	12,88	9,95

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 40.

Taulukon huomautukset:

¹⁾ hallituksen ehdotus

Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Uponorin osakevaihto NASDAQ Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2014 oli 18 842 871 kappaletta, yhteensä 229,3 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2014 lopussa oli 11,49 euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 841,1 milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 15 846 osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 28,3 (33,9) %.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2014

Osakkeenomistaja	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakkeista	%-osuus äänistä
Oras Invest Oy	16 571 780	22,6	22,7
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 862 072	5,3	5,3
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	3 163 857	4,3	4,3
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 588 275	2,2	2,2
Sijoitusrahasto Nordea Fennia	911 905	1,2	1,2
Sigrid Juselius Stiftelse	773 200	1,1	1,1
Valtion eläkerahasto	705 000	1,0	1,0
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	625 829	0,9	0,9
Nordea Nordenfonden	571 503	0,8	0,8
Paasikivi Pekka	560 406	0,8	0,8
Paasikivi Jari	548 888	0,7	0,7
Paasikivi Jukka	538 173	0,7	0,7
Muut	42 645 678	58,2	58,3
Yhteensä	73 066 566	99,8	100,0
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	140 378	0,2	-
Kaikki yhteensä	73 206 944	100,0	100,0

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2014

Nordea Pankki Suomi Oyj	10 764 051	14,7	14,7
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ.)	7 186 004	9,8	9,8
Svenska Handelsbanken AB (publ.)	1 708 176	2,3	2,3
Muut	274 006	0,4	0,4
Yhteensä	19 932 237	27,2	27,2

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänen enimmäismäärä on 31.12.2014 tilanteen mukaan 73 066 566 ääntä. Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli 140 378 omaa osaketta, jotka vastaavat yhtä montaa ääntä. Omilla osakkeilla ei ole äänivaltaa yhtiökokouksessa.

Paasikiven suku omistaa yhtiötä sekä suoraan että Oras Invest Oy -yhtiön kautta, yhteensä 25,3 (25,3) prosenttia.

Osakkeenomistus sektoreittain 31.12.2014

Sektori	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	19 326 378	26,4
Julkiset yritykset	4 300	0,0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	9 939 895	13,6
Julkisyhteisöt	7 064 784	9,6
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 118 098	4,3
Kotitaloudet	13 056 117	17,8
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	20 696 518	28,3
Muut (yhteistili)	854	0,0
Yhteensä	73 206 944	100,0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.2014

Osakemäärä kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakasmäärä	Osuus osakkeista, %
1-100	265 012	0,4	3 985	25,1
101-1 000	3 938 179	5,4	9 300	58,7
1 001-10 000	6 348 174	8,7	2 328	14,7
10 001-100 000	4 946 457	6,7	185	1,2
100 001-1 000 000	12 864 907	17,6	41	0,3
1 000 001-	44 844 215	61,2	7	0,0
Yhteensä	73 206 944	100,0	15 846	100,0

Osakepääoman kehitys 2010-2014

	Pvm	Muutoksen syy	Muutos, euroa	Osakepääoma, euroa	Osakkeiden lukumäärä, kpl
2014	31.12.			146 446 888	73 206 944
2013	31.12.			146 446 888	73 206 944
2012	31.12.			146 446 888	73 206 944
2011	31.12.			146 446 888	73 206 944
2010	31.12.			146 446 888	73 206 944

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Suomen osakeyhtiölain ja Uponor Oyj:n (jäljempänä ”yhtiö”) yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön valvonta ja johto on jaettu osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Yhtiön osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, ja yhtiö noudattaa sen antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä.

Lisäksi yhtiö noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2010 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (www.cgfinland.fi). Yhtiö poikkeaa suosituksesta 22 koskien palkitsemisvaliokuntaa, jossa on kaksi jäsentä suosituksen mukaisen kolmen jäsenen sijasta. Yhtiö katsoo, että riittävä asiantuntemus palkitsemisvaliokunnan osalta on turvattu kahdella jäsenellä, ja valiokunta voi halutessaan hakea näkemyksiä myös valiokunnan ulkopuolelta. Valiokunta on hallituksen päätöksentekoa valmisteleva ja avustava elin ja kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsitellään hallituksessa.

Yhtiökokous

Osakkeenomistajat käyttävät valtaansa yhtiökokouksessa, joka on yhtiön ylin päättävä elin. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksessa päätetään

- yhtiöjärjestyksen muuttamisesta
- tilinpäätöksen vahvistamisesta
- osingonjaosta
- osakeanneista
- yhtiön omien osakkeiden hankinnasta ja luovuttamisesta
- osake- ja optio-ohjelmista
- hallituksen jäsenten valinnasta ja heidän palkkioistaan
- yhtiön tilintarkastajan valinnasta ja tilintarkastajan palkkiosta.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Osakkeenomistajilla, joilla yksin tai yhdessä on vähintään 10 % yhtiön osakkeista, on oikeus kirjallisesti vaatia ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutsumista ilmoittamansa tietyn asian käsittelemistä varten.

Osakkeenomistaja saa käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa valtuuttamansa asiamiehen

välityksellä, ja hänellä tai hänen valtuuttamalaan asiamiehellä saa kokouksessa olla avustaja.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, on ilmoitettava yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä.

Hallitus Kokoonpano

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa sen yhtiökokouksen päättyessä, jossa heidät valitaan, ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenet voidaan valita tai erottaa ainoastaan osakkeenomistajien yhtiökokouksessa tekemällä päätöksellä. Hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää ei ole rajoitettu, eikä hallituksen jäsenillä ole erikseen määriteltyä eläkeikää. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Maaliskuun 2014 varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen kuusi jäsentä:

- Jorma Eloranta, s. 1951, DI, vuorineuvos, tekniikan tohtori h.c., Uponorin hallituksen jäsen 2005 lukien
- Timo Ihamuotila, s. 1966, kauppatiet. lisensiaatti, talous- ja rahoitusjohtaja, Nokia Oyj, Uponorin hallituksen jäsen 2013 lukien
- Eva Nygren, s. 1955, arkkitehti, sijoitusjohtaja, Ruotsin Liikennevirasto, Uponorin hallituksen jäsen 2011 lukien
- Annika Paasikivi, s. 1975, B.A., M.Sc. (valt. maist.), operatiivisen toiminnan johtaja, Oras Invest Oy ja toimitusjohtaja, Finow Oy, Uponorin hallituksen jäsen 2014 lukien
- Jari Rosendal, s. 1965, DI, toimitusjohtaja, Kemira Oyj, Uponorin hallituksen jäsen 2012 lukien
- Rainer S. Simon, s. 1950, kauppatieteen tri (Dr. oec. HSG), toimitusjohtaja, BirchCourt GmbH, Uponorin hallituksen jäsen 2004 lukien.

Lisätietoja Uponorin hallituksen jäsenistä on sivulla 15 tai osoitteessa <http://sijoittajat.uponor.fi>.

Yhtiö noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamia suosituksia hallituksen jäsenistä, heidän riippumattomuudestaan ja asemastaan

yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomina henkilöinä. Kaikki nykyiset hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja Annika Paasikiveä lukuun ottamatta he ovat myös riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Suomen lainsäädännön mukaan kaikilta hallituksen jäseniltä edellytetään, että he toimivat yhtiön, sen tytäryhtiöiden (”konsernin”) ja yhtiön kaikkien osakkeenomistajien parhaan edun mukaisesti, ja heidän edellytetään ilmoittavan mahdollisista eturistiriidoista.

Yhtiön ja osakkaiden etujen mukaista on, että valituilla hallituksen jäsenillä on asiantuntevasta eri aloilta, kuten yhtiön toimialasta ja siihen liittyvistä teknologioista, rahoituksesta, riskienhallinnasta sekä kansainvälisestä myynnistä ja markkinoinnista.

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista. Vuoden 2014 yhtiökokouksen päätöksen mukaan hallituksen vuosipalkkiot ovat seuraavat: Puheenjohtaja saa 71 000 euron, varapuheenjohtaja 49 000 euron, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 49 000 euron ja jäsenet 44 000 euron vuosipalkkion. Yhtiökokous päätti, että vuosipalkkio maksetaan siten, että n. 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja että n. 60 %:a vastaava määrä maksetaan rahana.

Lisäksi yhtiökokous päätti maksaa hallituksen jäsenille kokouspalkkiota kaikista kokouksista. Palkkio jäsenen kotimaassa pidetystä kokouksesta on 600 euroa, muualla Euroopassa pidetystä kokouksesta 1 200 euroa ja Euroopan ulkopuolella pidetystä kokouksesta 2 400 euroa. Puhelinkokousten kokouspalkkio on sama kuin jäsenen kotimaassa pidetyn kokouksen palkkio.

Matkakulut korvataan Uponorin matkaohjesäännön mukaisesti.

Uponorin noudattaman politiikan mukaisesti palkkio maksetaan vain yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomille hallituksen jäsenille.

Yhtiö maksaa hallituksen jäsenille vapaaehtoista vakuutusta, joka oikeuttaa kaikki hallituksen jäsenet Suomen TyEL-eläkkeeseen eläkkeelle jäämisen yhteydessä.

Hallituksen jäsenet eivät ole mukana yhtiön osakesidonnaisessa kannustinjärjestelmässä.

Tehtävät

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa hallitus. Hallituksen tärkein tehtävä on ohjata

Oheisessa taulukossa on esitetty hallituksen jäsenille vuonna 2014 maksetut palkkiot:

Hallitus	Tarkastus- valiokunta	Palkitsemis- valiokunta	Käteis- palkkio €	Palkkio osakkeina Arvo, €	Palkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista	
					Palkkio osakkeina Määrä	Yhteensä €
Paasikivi, Jari, hallituksen puheenjohtaja 19.3.2014 saakka	Jäsen 19.3.2014 saakka	Puheenjohtaja 19.3.2014 saakka				3 000
Eloranta, Jorma, hallituksen varapuheenjohtaja 19.3.2014 saakka ja puheenjohtaja 19.3.2014 lukien		Jäsen 19.3.2014 saakka, puheenjohtaja 19.3.2014 alkaen	42 613	28 387	2 019	10 200
Ihamuotila, Timo J.	Puheenjohtaja		29 401	19 599	1 394	9 000
Nygren, Eva		Jäsen 19.3.2014 saakka	26 411	17 589	1 251	10 800
Paasikivi, Annika, varapuheenjohtaja 19.3.2014 lukien	Jäsen 19.3.2014 alkaen	Jäsen 19.3.2014 alkaen	29 401	19 599	1 394	9 600
Rosendal, Jari	Jäsen		26 411	17 589	1 251	9 000
Simon, Rainer S.			26 411	17 589	1 251	9 000
Yhteensä			180 648	120 352	8 560	60 600

konsernin toimintoja tavalla, joka pitkällä aikavälillä varmistaa voiton tuottamisen osakkeenomistajille ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Lakisääteisten tehtäviensä lisäksi hallitus päättää kaikista muista merkittävistä asioista.

Hallituksen työjärjestyksen mukaan hallitukselle kuuluvat muun muassa:

- hallituksen ja johtoryhmän menettelyohjeiden käsittely ja vahvistaminen vuosittain
- konsernin arvojen hyväksyminen ja niiden toteuttamisen valvonta
- konsernin strategian hyväksyminen ja sen toteuttamisen ja päivittämisen valvonta
- yhtiön osingonjakopolitiikasta päättäminen
- osingonjakoa sekä osingon määrää ja maksupäivää koskevan ehdotuksen laatiminen yhtiökokoukselle
- konsernin strategiaan perustuvan vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin hyväksyminen sekä niiden toteuttamisen valvonta
- investointien vuosittaisen enimmäismäärän sekä tämän enimmäismäärän ylittävien investointien hyväksyminen
- investointien ja leasing-järjestelyjen hyväksyminen, kun niiden nykyarvo

- ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan
- yrittösten, yhteisyritysten, yhteistyö- ja lisenssijärjestelyjen sekä omaisuuden myynnin hyväksyminen, kun liiketapahtuman arvo ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan
  - konsernin yleisen organisaatorakenteen hyväksyminen
  - yhtiön toimitusjohtajan nimittäminen ja erottaminen sekä toimitusjohtajasopimuksen ehtoista päättäminen
  - yhtiön toimitusjohtajan vuosipalkan valmistelu ja hyväksyminen
  - johtoryhmän jäsenten nimittämisen ja erottamisen hyväksyminen
  - johtoryhmän jäsenten vuosipalkkioiden hyväksyminen
  - yhtiön toimitusjohtajaa koskevan seuraajasuunnitelman valmistelu ja hyväksyminen
  - johtoryhmän jäseniä koskevien seuraajasuunnitelmien hyväksyminen
  - osavuositarkastusten, vuosikertomusten ja tilinpäätösten hyväksyminen
  - ulkoisen tilintarkastajan tapaaminen vähintään kerran vuodessa suljetussa istunnossa ilman johtoa

- ehdotusten valmisteleminen yhtiökokoukselle
- yhtiön toimitusjohtajan, hallituksen jäsenten ja hallituksen puheenjohtajan toiminnan vuosittainen arviointi
- konsernin toimintaperiaatteiden, kuten palkitsemisjärjestelmien, hyväksyminen
- muut hallituksen puheenjohtajan tai yhtiön toimitusjohtajan esittämät asiat.

Kokoukset ja päätöksenteko

Hallitus kokoontuu keskimäärin kymmenen kertaa vuodessa. Jotkin kokouksista voivat olla puhelinkokouksia. Kokouksista kaksi tulisi järjestää liiketoimintayksikössä, kulloinkin eri yksikössä. Hallitus voi myös milloin tahansa kokoontua ilman yhtiön johtoa ja tehdä päätöksiä pitämättä kokousta. Kokouksista pidetään englanninkielistä pöytäkirjaa.

Vuonna 2014 hallitus piti kymmenen kokousta, joista kaksi pidettiin liiketoimintayksikössä ja yksi puhelinkokouksena. Poissaoloja kirjattiin yhteensä neljä, joista kaksi oli osittaisia. Hallitus teki lisäksi kolme päätöstä pitämättä kokousta.

Toimitusjohtaja valmistele hallituksen kokousten esityslistat, jotka hallituksen puheenjohtaja tarkastaa. Kuka tahansa hallituksen jäsen voi ehdottaa tietyn asian sisällyttämistä kokouksen esityslistaan, ja se otetaan esityslistalle

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

mahdollisuuksien mukaan. Hallituksen kokouksiin liittyvä materiaali on toimitettava hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta.

Yhtiön toimitusjohtaja ja hallituksen sihteeri osallistuvat hallituksen kokouksiin säännöllisesti. Muut yhtiön johtoon kuuluvat henkilöt voivat osallistua hallituksen kokouksiin hallituksen puheenjohtajan kutsusta.

Hallituksen jäsenet voivat halutessaan olla yhteydessä johtoryhmän jäseniin ja päinvastoin. Tavallisuudesta poikkeavasta yhteydenotosta raportoidaan toimitusjohtajalle.

Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on läsnä. Päätökset tehdään yksinkertaisella enemmistöllä, ja äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Hallituksen valiokunnat

Tarkastusvaliokunta

Hallitus päätti 19.3.2014 jatkaa tarkastusvaliokunnan toimintaa työjärjestyksen säilyessä ennallaan. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Timo Ihamuotila, Annika Paasikivi ja Jari Rosendal, joista Timo Ihamuotila toimii valiokunnan puheenjohtajana.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on:

- Seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia ja että raportointiprosessi tuottaa oikeaa tietoa, käsitellä poikkeukselliset ja olennaiset erät ja niiden kirjaus sekä hyväksyä tärkeät laskentaperiaatteet
- Tarkastaa ja valvoa vuosikertomusten ja tilinpäätösten sekä osavuositarkastusten laatua ja integriteettiä
- Seurata yhtiön taloudellista tilaa ja maksukykyisyyttä sekä valmistella asioita ja ehdotuksia hallitukselle tarpeen mukaan
- Seurata konsernin sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, suunnitelmia ja prosesseja
- Tarkistaa yhtiön antama selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka sisältää kuvauksen taloudellisen raportoinnin prosessiin liittyvistä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- Hyväksyä sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma ja budjetti, antaa ohjeita sisäiselle tarkastukselle ja tarkastaa ja seurata

sisäisen tarkastuksen toimintoja, suunnitelmia ja raportteja, saada sisäisen tarkastuksen tilanneraportteja kussakin kokouksessa sekä tavata sisäinen tarkastaja vähintään kahdesti vuodessa

- Tarkastaa ulkoisen tilintarkastuksen suunnitelma ja seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, hyväksyä ulkoisen tilintarkastuksen budjetti sekä erilliset toimeksiannot, jotka ylittävät tarkastusvaliokunnan erikseen asettamat rajat
- Tavata ulkoinen tilintarkastaja neljännesvuosittain ja tarkastaa kaikki ulkoisen tilintarkastajan antamat olennaiset raportit
- Arvioida lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- Valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- Seurata yhtiöön sovellettavien lakien ja säännösten sekä yhtiön eettisen ohjeiston noudattamista, ja
- Tavata yhtiön johtoa, erityisesti toimitusjohtajaa ja talousjohtajaa, mutta myös muita sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavia henkilöitä.

Tarkastusvaliokunnan kokousten kutsu ja materiaalit lähetetään kaikille hallituksen jäsenille, joilla kaikilla on oikeus osallistua tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Valiokunta piti vuoden 2014 aikana neljä kokousta, joista yksi oli puhelinkokous. Yhtään poissaoloa ei kirjattu.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Hallitus päätti 19.3.2014 perustaa henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jatkamaan aiemman palkitsemisvaliokunnan toimintaa. Toimikunnan uudistettu työjärjestys kuvataan alempana. Valiokunnan jäseniksi valittiin Jorma Eloranta (puheenjohtaja) ja Annika Paasikivi.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävät ovat (työjärjestys):

- valmistella toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten nimitykset sekä niihin liittyvät työsuhteen ehdot

- valmistella tarpeen mukaan hallituksen käsittelyyn tulevia henkilöstöön, ylimmän johdon arviointiin ja seuraajasuunnitteluun liittyviä kysymyksiä
- valmistella toimitusjohtajan ja muun johdon palkkausta ja muita taloudellisia etuja koskevia asioita
- valmistella yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevia asioita
- arvioida toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemista sekä huolehtia palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuudesta
- tarkastaa palkka- ja palkkioselvitys
- vastata palkka- ja palkkioselvitykseen liittyviin kysymyksiin yhtiökokouksessa.

Aikaisempi Palkitsemisvaliokunta piti yhden kokouksen vuonna 2014, josta kirjattiin yksi poissaolo. Maaliskuussa 2014 perustettu Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2014 aikana viisi kertaa eikä poissaoloja kirjattu lainkaan.

Nimitystoimikunta

Maaliskuussa 2012 yhtiökokous päätti perustaa osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuvan pysyvän nimitystoimikunnan valitsemaan vuosittain hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia.

Nimitystoimikunnan tehtävänä on:

- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen valmistelu;
- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäsenten palkitsemisasiota koskevan ehdotuksen valmistelu;
- hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen; sekä
- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä ja jäsenten palkitsemisasiota koskevien ehdotusten esittely.

Nimitystoimikuntaan valitaan kolme suurinta osakkeenomistajaa tai tällaisen osakkeenomistajan edustajaa. Toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja. Osakkeenomistajia edustavien jäsenten nimeämisoikeus on kolmella suurimmalla osakkeenomistajalla, jotka on rekisteröity varsinaista yhtiökokous-

ta edeltävän kalenterivuoden elokuun 31. päivänä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakseluetteloon ja joiden osuus on laskettu osakseluettelon kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä. Mikäli osakkeenomistaja, jolla on arvopaperimarkkinainen mukainen velvollisuus ilmoittaa tietyistä omistumuutoksista (liputusvelvollinen omistaja), esittää varsinaista yhtiökokousta edeltävänä kalenterivuonna viimeistään elokuun 30. päivänä yhtiön hallitukselle asiaa koskevan kirjallisen vaatimuksen, lasketaan tällaisen osakkeenomistajan useisiin rahastoihin tai rekistereihin merkityt omistukset yhteen ääniosuutta laskettaessa. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, nimeämisoikeus siirtyy osakseluettelon mukaan seuraavaksi suurimmalle omistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta. Nimitystoimikunta on päätösvaltainen kun enemmistö jäsenistä on paikalla.

Nimitystoimikunnan koollekutsujana toimii hallituksen puheenjohtaja ja toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Nimitystoimikunnan tulee pääsääntöisesti antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle tammikuun loppuun mennessä, kuitenkin aina viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokousta sinä vuonna, jolloin varsinaisen yhtiökokous pidetään.

Uponor Oyj:n hallituksen näkemyksen mukaan on yhtiön ja sen osakkeenomistajien edun mukaista, että yhtiön suurimmat osakkeenomistajat osallistuvat hallituksen jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmisteluun.

Syyskuussa 2014 nimitystoimikuntaan on nimetty Pekka Paasikivi (Oras Invest), puheenjohtaja, Reima Rytsölä (Varma) ja Antti Kasi (Nordea Rahastoyhtiö Suomi Oy).

Nimitystoimikunta kokoontui vuoden 2014 aikana kaksi kertaa. Poissaoloja ei ollut. Toimikunta teki lisäksi yhden päätöksen pitämättä kokousta.

Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtaja on MBA Jyri Luomakoski (s. 1967).

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana konsernin juoksevan hallinnon hoitamisesta. Hän toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia konsernin kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta

järjestämisestä. Toimitusjohtaja on myös johtoryhmän puheenjohtaja.

Vuonna 2014 toimitusjohtaja Jyri Luomakoskelle maksettiin palkkana 420 059,99 euroa ja luontaisetuina 31 632,94 euroa, eli yhteensä 451 692,93 euroa. Vuodesta 2013 toimitusjohtajalle maksettiin lyhyen aikavälin kannustinohjelmasta 40 000 euroa. Hallituksen 12.2.2015 tekemän päätöksen mukaisesti toimitusjohtajalle myönnettiin lyhyen aikavälin kannustinohjelman perusteella 98 118 euroa vuodesta 2014.

Kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen ehtojen mukaan toimitusjohtaja ja yhtiö voivat kumpikin irtisanoa sopimuksen kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Jos yhtiö irtisanoa sopimuksen, se maksaa toimitusjohtajalle lainmukaisen irtisanomisaajan palkan lisäksi summan, joka vastaa toimitusjohtajalle irtisanomista edeltävän 12 kuukauden aikana maksettua kiinteää kokonaispalkkaa. Yhtiö voi myös purkaa sopimuksen välittömästi maksamalla 18 kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaavan korvauksen. Toimitusjohtaja jää eläkkeelle 63-vuotiaana, jolloin hän saa työeläkelain (TyEL) mukaisesti karttuneen eläkkeen. Lisäksi yhtiö on ottanut toimitusjohtajalle maksuperusteisen eläkevakuutuksen, johon yhtiö maksaa vuosittain 40 000 euroa.

Emoyhtiön toimitusjohtajan sijaisena vuonna 2014 toimi johtoryhmän jäsen ja Uponor Infra Oy:n toimitusjohtaja Sebastian Bondestam. Yhtiön toimitusjohtajan sijaiselle Sebastian Bondestamille on otettu maksuperusteinen eläkevakuutus. Yhtiö maksaa eläkevakuutukseen vuosittain hallituksen erikseen päättämän määrän, joka vuonna 2014 oli 8,89 % vuosipalkasta.

Johtoryhmä

Tehtävät

Johtoryhmä on pääasiassa vastuussa konsernin strategian laatimisesta ja toteuttamisesta. Merkittävät operatiiviset asiat käsitellään ja päätetään johtoryhmässä. Kukin johtoryhmän jäsen puolestaan vastaa oman vastualueensa osalta konsernin juoksevien asioiden hoitamisesta.

Johtoryhmä käsittelee muun muassa seuraavia asioita:

- a) konsernin strategia ja sen toteuttaminen koko konsernissa
- b) budjetit, liiketoimintasuunnitelmat ja niiden toteuttaminen
- c) merkittävät organisaatiomuutokset ja muut sellaiset työolosuhteisiin liittyvät muutokset, jotka vaikuttavat suureen osaan yhtiön henkilöstöä, kuten
  - muutokset paikallisen tai alueellisen johtoryhmän kokoonpanossa
  - merkittävät rakennemuutokset yhtiön organisaatiossa
  - merkittävät irtisanomisohjelmat
- d) johtoryhmän jäsenelle raportoivien, ylemmässä johdossa tai yksikön johtotehtävissä toimivien henkilöiden nimittäminen ja erottaminen
- e) johdon (lukuun ottamatta johtoryhmän jäsenten) vuosipalkoista ja kannustinjärjestelmistä päättäminen
- f) investointien ja leasing-järjestelyjen hyväksyminen, kun niiden nykyarvo on yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainittujen rajojen puitteissa
- g) yritysostojen, yhteisyritysten sekä yhteistyö- ja lisenssijärjestelyjen hyväksyminen. Jos niiden arvo ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan, johtoryhmä tekee hallitukselle asiaa koskevan ehdotuksen.
- h) konserniyhtiöiden muodostaminen tai purkaminen
- i) kiinteistöjen, juridisten yhtiöiden, osakkeiden ja muun omaisuuden myyminen yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainittujen rajojen puitteissa
- j) alue- ja yksikkökohtaisten tulosten, markkinakehityksen ja kilpailuympäristön arviointi ja merkittävät korjaavat toimenpiteet (käsitellään johtoryhmän jokaisessa kokouksessa)
- k) tutkimus- ja kehitystoiminta sekä uuteen liiketoimintaan liittyvä priorisointi ja resursointi
- l) konsernin brändirakenteeseen liittyvät asiat
- m) oikeudenkäyntiasiat ja luonteeltaan merkittävät vaatimukset, myös alue- ja paikallistasolla
- n) muut hallituksen esittämät asiat.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Johtoryhmä valmistelee ehdotukset hallitukselle asioissa, jotka edellyttävät hallituksen päätöstä.

Kokoonpano

Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja sekä hallituksen päättämä määrä muita johtohenkilöitä. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana. Johtoryhmän kokoonpano ja johtoryhmän jäsenten vastualueet on esitelty tarkemmin sivuilla 14–15 sekä osoitteessa <http://sijoittajat.uponor.fi>

Kokoukset ja päätöksenteko

Johtoryhmä kokoontuu 8–12 kertaa vuodessa. Kokouksista pidetään vapaamuotoista pöytäkirjaa. Vuonna 2014 johtoryhmä kokoontui yhdeksän kertaa.

Johtoryhmän tavoitteena on päästä yksimielisyyteen käsiteltävistä asioista. Puheenjohtaja vahvistaa kokouksen päätökset.

Hallituksen ja toimitusjohtajan arviointi

Hallitus arvioi vuosittain toimitusjohtajan toimintaa muun muassa strategisen suunnittelun, johtamistaitojen ja taloudellisen tuloksen osalta erityisellä arviointilomakkeella. Lisäksi hallitus arvioi erikseen omaa toimintaansa sekä hallituksen puheenjohtajan toimintaa.

Palkitseminen

Palkitseminen konsernissa koostuu peruspalkasta, luontaiseduista ja lyhyen aikavälin kannustinohjelmasta, johon vaikuttaa työntekijän asema. Yksittäisen työntekijän palkitsemisen hyväksyy hänen esimiehensä esimies.

Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi 2.3.2012, 12.2.2013 ja 14.2.2014 pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustinohjelmat tarjottavaksi yhtiön johdolle. Ohjelmien piiriin kuului enintään kaksitoista (v. 2014 kymmenen) konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä. Ohjelmat kattoivat vuodet 2012–2016. Hallitus hyväksyi lisäksi 10.12.2014 uuden pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinohjelman, jonka ohjelman piiriin voi kuulua enintään 25 konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä. Ohjelma kattaa vuodet 2015–2017.

Ohjelmien tarkoituksena on sitouttaa johtajia sekä kannustaa ja palkita johtoa hyvistä yhtiön

kannattavuutta ja strategian toteuttamista tukevista suorituksista. Lisäksi ohjelmat kannustavat avainjohtoa hankkimaan ja omistamaan Uponorin osakkeita, mikä edesauttaa johdon, yhtiön ja osakkeenomistajien tavoitteiden yhdenmukaistamista.

Konsernin työntekijällä ei ole oikeutta erilliseen palkkioon hallituksen jäsenyydestä konserniyhtiössä.

Hallitus päättää toimitusjohtajan työsuhteen ehdoista ja vuosittaisesta palkkiosta sekä hyväksyy johtoryhmän jäsenten vuosittaiset palkkiot toimitusjohtajan laatiman ehdotuksen pohjalta.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Sisäinen valvonta

Uponorin sisäistä valvontaa koskevista periaatteista vastaa yhtiön hallitus. Uponorin sisäinen valvonta on määritelty prosessiksi, johon vaikuttavat yhtiön hallitus ja johto sekä kaikki konsernin työntekijät. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että yhtiön johto voi kohtuudella luottaa siihen, että:

- yhtiö toimii tehokkaasti, taloudellisesti ja yhtiön strategian mukaisesti
- yhtiön taloudellinen raportointi ja johdon tietojärjestelmät ovat luotettavia, kattavia ja oikea-aikaisia
- konserni noudattaa voimassa olevia lakeja ja säännöksiä.

Uponorin sisäisen valvontajärjestelmän tavoitteena on liiketoimintatarpeiden ja valvonnan välinen tasapaino. Sisäisen valvontajärjestelmän tavoitteena on

- keskittyä liiketoiminnan kannalta keskeisimpiin riskeihin ja asioihin yhtiön strategian ja toiminnan tehokkuuden näkökulmasta
- edistää eettisiä arvoja, hyvää hallintotapaa sekä luotettavaa riskienhallintaa
- varmistaa, että lakeja, säännöksiä ja Uponorin sisäisiä periaatteita noudatetaan
- varmistaa, että yhtiön taloudellinen raportointi on luotettavaa, tukee sisäistä päätöksentekoa ja palvelee ulkoisten sidosryhmien tarpeita.

Uponorin valvontaympäristön ja yhtiön henkilökunnan vastuullisuuden perusta määritellään yhtiön toimintaperiaatteissa (Code of Conduct) ja yhtiön arvoissa.

Uponorin tavoitteena on sisällyttää valvontaa kaikkeen päivittäiseen toimintaan. Tehokas sisäinen valvonta edellyttää, että työtehtävät on jaettu asianmukaisesti eri työntekijöille ja että mahdolliset eturistiriidat tunnistetaan ja poistetaan. Valvontaan liittyviä välineitä ovat esimerkiksi konsernitason ohjeet, kirjanpito- ja raportointiohjeet sekä johdon kokoukset. Näiden lisäksi esimerkiksi ulkoisiin sidosryhmiin, kuten asiakkaisiin, tavarantoimittajiin, viranomaisiin ja osakkeenomistajiin, liittyvät viestintävastuut on määritelty selkeästi.

Paikallistasolla jatkuvaa valvontaa toteutetaan organisaation kaikissa yksiköissä osana päivittäistä toimintaa. Konsernitason valvonnasta vastaa yhtiön talous- ja hallintotoiminto.

Mahdollisten erillisarviointien tarve, laajuus ja tiheys määritellään ensi sijassa riskien arvioinnin sekä jatkuvan valvonnan tehokkuuden perusteella. Sisäisessä valvonnassa havaitut puutteet raportoidaan ylemmälle organisaatiosolulle siten, että vakavista puutteista raportoidaan yhtiön ylimmälle johdolle ja hallitukselle. Mahdollisia erillisarviointeja tekee sisäinen tarkastus, ja yhtiön hallitus voi käynnistää ne.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on järjestelmällinen tapa suojata yhtiön liiketoimintaan liittyvää omaisuutta ja tuloja menetyksiltä, jotta yhtiö saavuttaa tavoitteensa eikä sen toiminta keskeydy tarpeettomasti. Riskienhallintaan sisältyy myös riskinotto eli erilaisten mahdollisuuksien hyödyntäminen ottaen huomioon niiden riski-tuottosuhteen.

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiö voi toteuttaa strategiaansa ja saavuttaa taloudelliset tavoitteensa sekä toisaalta suojella yhtiötä operatiivisilta vahingoilta, jotka saattavat estää näiden tavoitteiden saavuttamisen. Lisäksi riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yrityksen toiminnan jatkuvuus myös poikkeuksellisissa liiketoimintaympäristöissä.

Yhtiön suurimmat riskitekijät on kartoitettu ja vastuut niistä on jaettu johtoryhmän jäsenten kesken. Kunkin johtoryhmän jäsenen velvollisuuksiin kuuluu oman riskivastuunsa hallinta ja asianmukainen organisointi koko konsernissa.

Konsernin riskienhallintaryhmään kuuluvat konsernin talousjohtaja, Uponor Infra Oy:n toimitusjohtaja, tuotanto- ja logistiikkajohtaja, päälakimies sekä rahoitus- ja riskienhallintajohtaja. Riskienhallintaryhmä vastaa konsernitason riskien seurannasta ja vähentämisestä ja raportoi johtoryhmälle ja hallitukselle.

Rahoitus- ja riskienhallintajohtaja tukee konsernin johtoryhmää riskienhallintapolitiikan ja toimintaohjeiden laatimisessa sekä näihin liittyvien arviointi-, seuranta- ja raportointimenettelyjen kehittämisessä. Hän tukee myös alueorganisaatioita, yksiköitä ja konsernitoimintoja tarjoamalla näille riskienhallintaan liittyvää neuvontaa ja koulutusta. Lisäksi hän vastaa yhtiön globaalien vakuutusohjelmien järjestämisestä ja voimassaolosta.

Uponorin liiketoimintaan liittyvistä riskeistä löytyy yhteenveto sivuilta 19–21.

Taloudelliseen riskienhallintaan liittyvät liitetiedot löytyvät sivuilta 63–65.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on osa Uponorin sisäistä valvontajärjestelmää. Sen tarkoituksena on tukea hallitusta ja johtoa yhtiön sisäisen valvonnan sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmän seurannassa. Sisäinen tarkastus keskittyy liiketoiminnan tärkeimpiin riskialueisiin. Saavuttaakseen tavoitteensa sisäinen tarkastus tekee riippumattomia liiketoimintayksiköiden ja tytäryhtiöiden tarkastuksia, prosessiarviointeja sekä kohdennettuja tarkastuksia, jotta yhtiön johtoryhmä ja hallitus voivat olla varmoja siitä, että valvontamenetelmät ovat tehokkaita. Lisäksi sisäinen tarkastus tekee erilaisia tarkastuksia varmistaakseen, että kaikessa toiminnassa noudatetaan yhtiön sisäisiä periaatteita ja ohjeita sekä voimassa olevia lakeja ja säännöksiä.

Sisäinen tarkastus on riippumaton ja objektiivinen varmistus- ja neuvontatoiminto, joka parantaa yhtiön toimintaa ja tuottaa sille lisäarvoa. Se arvioi ja parantaa yhtiön riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuutta järjestelmällisesti ja auttaa näin yhtiötä saavuttamaan tavoitteensa.

Sisäisen tarkastuksen tarkoitus, valtuudet ja vastuu on määritelty sisäisen tarkastuksen työjärjestyksessä. Työjärjestyksen hyväksyy tarkastusvaliokunta, jonka alaisuudessa sisäinen tarkastus toimii. Sisäinen tarkastus

esittelee tarkastusvaliokunnalle neljä kertaa vuodessa yhteenvedon tärkeimmistä havainnoistaan. Lisäksi sillä on oikeus ja velvollisuus raportoida merkittävistä tarkastustuloksista sekä johtoryhmälle että tarkastusvaliokunnalle. Tehtävänsä suorittamiseksi sisäinen tarkastus saa olla rajoituksetta yhteydessä yhtiön hallituksen jäseniin ja henkilöstöön sekä tutustua rajoituksetta kaikkiin Uponorin arkistoihin ja tiloihin.

Sisäisen tarkastuksen painopistealueita olivat vuonna 2014 ulkomaisten tytäryhtiöiden tarkastukset, konsernifunktioiden sekä koko konsernin yhteisten prosessien tarkastukset. Tytäryhtiöiden tarkastuksissa keskityttiin konsernin politiikkojen noudattamiseen, liiketoiminnassa tapahtuneisiin muutoksiin sekä liiketoimintaprosessien, riskien ja kontrollien arviointiin.

Hallinnollisesti sisäinen tarkastus raportoi konsernin talousjohtajalle (CFO). Uponor on 1.1.2014 alkaen ulkoistanut sisäisen tarkastuksen EY:lle.

Ulkoisen tarkastus

Tarkastusvaliokunnan avustamana hallitus valmistelee ja tekee ehdotuksen ulkoiseksi tilintarkastajaksi, jonka varsinainen yhtiökoukous valitsee. Ulkoisen tilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhdessä tilintarkastajan kanssa yhtiön johto järjestää konserniyhtiöiden tilintarkastuksen paikallisen lainsäädännön kulloinkin edellyttämällä tavalla. Paikallisten yhtiöiden tilintarkastajat raportoivat suoraan tarkastamalleen juridiselle yhtiölle ja toimittavat kopion kustakin raportista konsernin taloushallinnolle liitettäväksi tarkastusrekisteriin.

Vuoden 2014 varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön tilintarkastajaksi tilikaudelle 2014 valittiin KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy. Yhtiön päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Teppo Rantanen.

Ulkoiselle tilintarkastajalle maksettiin vuoden 2014 lakisääteisistä tilintarkastuspalveluista 813 000 euroa ja tilintarkastuksen liitännäispalveluista ja muista palveluista 206 000 euroa, yhteensä 1 019 000 euroa.

Sisäpiiriohjeet

Uponor noudattaa Nasdaq OMX Helsinki Oy:n antamaa sisäpiiriohjetta, Finanssivalvonnan standardeja sekä muita viranomaisohjei-

ta, minkä lisäksi yhtiöllä on myös omat sisäpiirisäännöt.

Yhtiön julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet sekä tilintarkastaja. Yhtiö pitää julkista sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä.

Yhtiö ylläpitää myös yrityskohtaista ei-julkista sisäpiirirekisteriä, jonka pysyviä sisäpiiriläisiä koskevaan osarekisteriin kuuluu muun muassa konsernihallinnossa työskenteleviä henkilöitä. Erillinen hankekohtainen osarekisteri perustetaan silloin, kun yhtiöllä on sisäpiirisäädösten piiriin kuuluva hanke, josta työ- tai muun sopimuksen perusteella yhtiölle työskentelevät henkilöt saavat sisäpiiritietoa yhtiöstä. Hanke on tyypillisesti sellainen asiakokonaisuus tai järjestely, joka luonteensa tai kokonsa vuoksi poikkeaa yhtiön normaalista liiketoiminnasta. Konsernin sisäiset sisäpiirisäännöt on julkaistu konsernin intranetissä. Konsernin työntekijöiden edellytetään toimivan näiden sääntöjen mukaisesti.

Sisäpiiriläisten kaupankäynti yhtiön osakkeilla ja muilla arvopapereilla edellyttää yhtiön päälakimiehen etukäteen antamaa lupaa. Yhtiö noudattaa ehdotonta kaupankäyntikieltoa, joka alkaa raportointikauden lopusta, kuitenkin vähintään kolme viikkoa ennen tilinpäätöksen ja osavuosi-katsausten julkistamista, ja kestää tilinpäätöksen tai osavuosi-katsauksen julkaisemiseen.

Julkinen sisäpiirirekisteri sisältää tiedot sisäpiiriläisten, heidän lähipiirinsä ja vaikutusvalta-yhteisöjensä omistamista Uponor-osakkeista sekä sisäpiiriin tärkeimmät luottamustehtävät.

Julkinen sisäpiirirekisteri sisältää tiedot sisäpiiriläisten ja heidän vaikutusvalta-yhteisöjensä ja lähipiirinsä omistamista Uponor-osakkeista sekä sisäpiiriin tärkeimmät luottamustehtävät. Oheisessa taulukossa on esitetty julkisen sisäpiiriin omistamat osakkeet vuonna 2014 (mukaan lukien heidän hallinnassaan olevien yhtiöiden ja heidän välittömän lähipiirinsä omistus).

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Julkisen sisäpiirin omistamat osakkeet vuonna 2014

Hallitus ja tilintarkastaja

Nimi	Asema	Pvm	Osakkeet
Eloranta, Jorma	Hallituksen varapuheenjohtaja 19.3.2014 saakka ja puheenjohtaja 19.3.2014 alkaen	1.1. 31.12.	28 625 30 644
Ihamuotila, Timo J.	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	1 275 2 669
Nygren, Eva	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	4 721 5 972
Paasikivi, Annika	Hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen 19.3.2014 alkaen	19.3. 31.12.	34 182 35 576
Rosendal, Jari	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	3 390 4 641
Simon, Rainer S.	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	25 015 26 266
Rantanen, Teppo	Päävastuullinen tilintarkastaja	1.1. 31.12.	- -

Johtoryhmä

Nimi	Asema	Pvm	Osakkeet
Bondestam, Sebastian	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	6 907 7 800
Folgmann, Heiko	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	6 070 7 870
Gray, William	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	5 770 7 570
Luomakoski, Jyri	Toimitusjohtaja	1.1. 31.12.	28 000 28 000
Palomäki, Riitta	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	5 500 7 300
Roses, Fernando	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	6 070 7 870
Schrey-Hyppänen, Minna	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	2 500 2 500

Vuonna 2014 päättyneet sisäpiirin ilmoitusvelvollisuudet

Nimi	Asema	Pvm	Osakkeet
Paasikivi, Jari	Hallituksen puheenjohtaja 19.3.2014 saakka	1.1. 19.3.	548 888 548 888

Konsernin laaja tuloslaskelma

M€	Liite	2014	%	2013	%
Jatkuvat toiminnot					
Liikevaihto	2	1 023,9	100,0	906,0	100,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut		683,8	66,8	585,9	64,7
Bruttokate		340,1	33,2	320,1	35,3
Liiketoiminnan muut tuotot					
Varastointimenot		37,1	3,6	34,2	3,8
Myyntin ja markkinoinnin kulut		173,1	16,9	167,7	18,5
Hallinnon kulut		51,1	5,0	50,0	5,5
Liiketoiminnan muut kulut	6	17,8	1,7	18,8	2,1
Kulut		279,1	27,3	270,7	29,9
Liikevoitto					
Rahoitustuotot	9	8,8	0,9	6,1	0,7
Rahoituskulut	9	16,2	1,6	13,2	1,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,3	0,0	0,1	0,0
Tulos ennen veroja					
Tuloverot	10	20,0	2,0	16,1	1,8
Tulos jatkuvista toiminnoista					
Lopetetut toiminnot					
Lopetettujen toimintojen tulos	3	-0,3	0,0	-0,3	0,0
Tilikauden tulos					
		36,0	3,5	26,8	3,0
Muut laajan tuloksen erät					
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen		-5,0		0,4	
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot		7,3		-5,1	
Rahavirran suojaukset, verojen jälkeen		-0,9		0,5	
Nettoinvestoinnin suojaus		0,6		2,4	
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		2,0		-1,8	
Tilikauden laaja tulos					
		38,0		25,0	
Kauden tuloksen jakautuminen					
- Emoyhtiön omistajille		36,5		27,8	
- Määräysvallattomille omistajille		-0,5		-1,0	
Kauden laajan tuloksen jakautuminen					
- Emoyhtiön omistajille		39,1		26,5	
- Määräysvallattomille omistajille		-1,1		-1,5	
Osakekohtainen tulos, €					
	11	0,50		0,38	
- Jatkuvat toiminnot		0,50		0,38	
- Lopetetut toiminnot		0,00		0,00	
Osakekohtainen tulos laimennettuna, €					
		0,50		0,38	
- Jatkuvat toiminnot		0,50		0,38	
- Lopetetut toiminnot		0,00		0,00	

Konsernitase

M€	Liite	31.12.2014	%	31.12.2013	%
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		12,1		17,5	
Liikearvo		83,1		82,3	
Asiakassuhteet		1,7		2,2	
Teknologia		1,2		-	
Muut aineettomat hyödykkeet		0,2		0,2	
Keskeneräiset hankinnat		0,1		0,6	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	12	98,4	14,4	102,8	15,6
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		17,2		16,9	
Rakennukset ja rakennelmat		57,5		56,3	
Koneet ja kalusto		96,1		98,5	
Muut aineelliset hyödykkeet		16,0		14,6	
Keskeneräiset hankinnat		21,0		15,5	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13	207,8	30,5	201,8	30,5
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset					
Osuudet osakkuusyhtiöissä	15	0,1		0,0	
Muut osakkeet ja osuudet	16	0,8		0,7	
Pitkäaikaiset saamiset	17	10,3		10,1	
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		11,2	1,6	10,8	1,6
Laskennalliset verosaamiset	22	19,4	2,8	15,9	2,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä		336,8	49,4	331,3	50,1
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus					
	18	117,4	17,2	115,4	17,5
Lyhytaikaiset saamiset					
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		0,3		-	
Myyntisaamiset		137,3		126,7	
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		3,0		4,5	
Siirtosaamiset		8,8		6,8	
Muut saamiset		18,0		22,6	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	19	167,4	24,6	160,6	24,3
Rahavarat	20	60,2	8,8	53,7	8,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä		345,0	50,6	329,7	49,9
Varat yhteensä		681,8	100,0	661,0	100,0

M€	Liite	31.12.2014	%	31.12.2013	%
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
	21				
Osakepääoma		146,4		146,4	
Ylikurssirahasto		50,2		50,2	
Muut rahastot		-1,0		0,0	
Kertyneet muuntoerot		-10,3		-17,6	
Kertyneet voittovarot		9,3		12,9	
Tilikauden tulos		36,5		27,8	
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		231,1	33,9	219,7	33,2
Määräysvallattomien omistajien osuus		66,8		68,0	
Oma pääoma yhteensä		297,9	43,7	287,7	43,5
Velat					
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat	25	126,3		136,4	
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	23	29,9		25,1	
Varaukset	24	4,6		4,5	
Laskennallinen verovelka	22	19,3		15,7	
Muut pitkäaikaiset velat		1,0		0,7	
Pitkäaikaiset velat yhteensä		181,1	26,6	182,4	27,6
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat	25	15,9		14,2	
Ostovelat		67,6		61,1	
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		5,0		2,5	
Varaukset	24	11,6		17,6	
Muut lyhytaikaiset velat	26	102,7		95,5	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		202,8	29,7	190,9	28,9
Velat yhteensä		383,9	56,3	373,3	56,5
Oma pääoma ja velat yhteensä		681,8	100,0	661,0	100,0

Konsernin rahavirtalaskelma

M€	Liite	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Tilikauden tulos		36,0	26,8
Oikaisuerät:			
Poistot		36,5	33,0
Osinkotulot		-0,6	0,0
Tuloverot		20,0	16,1
Korkotuotot		-0,4	-0,4
Korkokulut		4,7	4,6
Liiketoimintojen ja käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot		-1,2	0,6
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		-0,3	-0,1
Muut rahavirran oikaisuerät		4,3	7,3
Tulorahoitus		99,0	87,9
Nettokäyttöpääoman muutos			
Saamiset		-7,3	21,5
Vaihto-omaisuus		-0,5	10,0
Korottomat velat		4,3	-9,2
Nettokäyttöpääoman muutos		-3,5	22,3
Maksetut verot		-16,0	-14,8
Maksetut korot		-4,3	-3,6
Saadut korot		0,5	0,3
Liiketoiminnan rahavirta		75,7	92,1

M€	Liite	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
Investointien rahavirta			
Liiketoimintojen hankinnat	4	-	8,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-35,7	-33,9
Käyttöomaisuuden myyntituotot		4,8	0,8
Saadut osingot		0,6	0,0
Myönnettyt lainat		-0,3	0,0
Investointien rahavirta		-30,6	-24,9
Rahavirta ennen rahoitusta		45,1	67,2
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot		21,0	76,3
Lainojen takaisinmaksut		-31,0	-41,1
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		1,9	-35,8
Osingonjako		-27,8	-27,8
Rahoitusleasingsopimukset		-1,8	-1,6
Rahoituksen rahavirta		-37,7	-30,0
Rahavarojen muuntoerot		-0,9	-1,2
Rahavarojen muutos		6,5	36,0
Rahavarat 1.1.		53,7	17,7
Rahavarat 31.12.		60,2	53,7
Muutos taseen mukaan	20	6,5	36,0

Laskelma oman pääoman muutoksista

	Osake- määrä, ulkona olevat (1 000)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Suojaus- rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	73 067	146,4	50,2	1,7	0,1	-1,8	-1,0	-17,6	41,7	219,7	68,0	287,7
Tilikauden laaja tulos						-0,9		7,3	32,7	39,1	-1,1	38,0
Maksetut osingot									-27,8	-27,8		-27,8
Siirrot rahastojen välillä				-0,1					0,1	-		-
Osakepalkkio-ohjelma									-0,1	-0,1		-0,1
Muut oikaisut									0,2	0,2	-0,1	0,1
Oma pääoma 31.12.2014	73 067	146,4	50,2	1,6	0,1	-2,7	-1,0	-10,3	46,8	231,1	66,8	297,9
Oma pääoma 1.1.2013	73 067	146,4	50,2	1,7	0,1	-2,3	-1,0	-15,4	27,6	207,3	-	207,3
Tilikauden laaja tulos						0,5		-2,2	28,2	26,5	-1,5	25,0
Maksetut osingot									-27,8	-27,8		-27,8
Siirrot rahastojen välillä				0,0					0,0	-		-
Osakepalkkio-ohjelma									0,3	0,3		0,3
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta										0,0	38,5	38,5
Määräysvallattomien omistuksen siirto									13,4	13,4	30,8	44,2
Muut oikaisut									0,0	0,0	0,2	0,2
Oma pääoma 31.12.2013	73 067	146,4	50,2	1,7	0,1	-1,8	-1,0	-17,6	41,7	219,7	68,0	287,7

Lisätietoja, ks. liite 21.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääöma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus, keskiarvo}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääöma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääöma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}} \times 100$
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$
Oma pääöma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääöma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}} \times 100$
Efektiiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}} \times 100$
Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Uponor on kansainvälisesti toimiva talo- ja yhdyskuntateknisiä ratkaisuja tarjoava teollisuuskonserni. Konsernin segmenttirakenne muodostuu liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellyistä liiketoimintayksiköistä, jotka ovat Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka sekä Uponor Infra. Segmenttien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta. Liiketoiminnan johto, valvonta ja raportointirakenteet on ryhmitelty liiketoimintasegmenttien mukaisesti.

Konsernin emoyritys on Uponor Oyj. Uponor Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on:

Uponor Oyj
PL 37, Äyritie 20
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211, faksi 020 129 2841

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa verkko-osoitteesta <http://sijoittajat.uponor.fi> tai konsernin emoyhtiön yllämainitusta osoitteesta.

Uponor Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 12.2.2015 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Uponor-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2014 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n IAS-asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädäntövaatimusten mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina (M€) ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla esitetyissä laskentaperiaateissa ole toisin mainittu.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuista. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määrään taseessa, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, ja siksi on mahdollista, että toteutumat poikkeavat käytetyistä arvoista.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Uponor Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Uponor Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista taloudellisen hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankintamenomenetelmän mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvotetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä, ja se osa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta on liikearvoa. IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää (1.1.2004) aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan liikearvo vastaa suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa. Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 % osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Osuudet osakkuusyhtiöissä on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden velvoitteiden täyttämiseen.

Ulkomaan rahan määräiset erät ja valuuttakurssimuutokset

Kukin yhtiö muuntaa omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat toimintavaiheen määräisiksi tapahtumapäivän valuuttakurssia käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina, kun taas rahoitukseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroina.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille antamien omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on käsitelty muuntoerona konsernitilinpäätöksessä. Tytäryhtiöiden myyntien ja lopettamisten sekä olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisoituneet muuntoerot tulotetaan konsernin laajaan tuloslaskelmaan.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Keskeisiä euron kursseja	Kauden lopussa		Keskimäärin	
	2014	2013	2014	2013
USD	1,2141	1,3791	1,3211	1,3308
SEK	9,3930	8,8591	9,1205	8,6692
CAD	1,4063	1,4671	1,4636	1,3771
DKK	7,4453	7,4593	7,4547	7,4577
NOK	9,0420	8,3630	8,3966	7,8664
GBP	0,7789	0,8337	0,8031	0,8501

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, kun yritys yksittäisen suunnitelman mukaisesti päättää luopua erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten (rahavirtaa tuottava yksikkö). Myytävänä oleva pitkäaikainen omaisuuserä esitetään erillisenä eränä konsernin taseessa. Lopetetun toiminnon tulos sekä toiminnon lopettamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään erillisenä eränä konsernin tuloslaskelmassa. Lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan kirjantapitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Konsernilla ei ole myytäväksi luokiteltuja omaisuuseriä tilinpäätöshetkellä eikä vertailukautena.

Tuloutusperiaate

Tuotteiden myynnistä saadut tuotot kirjataan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle sovitujen toimitusehtojen mukaisesti eikä konsernilla enää ole tuotteiden hallintaoikeutta tai todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, annetuilla alennuksilla sekä valuuttamääräisten myyntien kurssieroilla. Projektiliiketoimintayhtiöt tulouttavat keskeneräiset pitkäaikaiset toimitukset valmistusasteen mukaisesti, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusastetta mitataan syntyneiden kustannusten osuudella hankkeen arvioiduista kokonaiskustannuksista.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Tuotekehitysmenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, elleivät tuotekehitysmenojen taseeseen aktivoinnin edellytyksenä olevat kriteerit täyty. Tuotekehitysmenot aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kun tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja tietyt muut kriteerit, kuten tuotteen tekninen toteutettavuus ja kaupallinen hyödynnettävyys, ovat varmistuneet. Konsernilla ei ole taseeseen aktivoituja tuotekehitysmenoja, jotka täyttäsivät aktivointikriteerit.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin. Konsernilla on maksu- ja etuusperusteisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisista järjestelyistä taseen eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käynnällä arvolla. Eläkevelvoite määritetään käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeellelaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Eläkemenot etuusperusteisista järjestelyistä kirjataan kuluksi jaksottamalla kustannukset työntekijöiden keskimääräiselle palvelusajalle.

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuusperusteisen järjestelyn nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluissa.

Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät, mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Liikevoitto

Liikevoitto on tuloslaskelman erä, joka saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvat menot.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuun ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkäaikaisten rakennuskaikien edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikausien tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettuun verotettavaan tuloon. Tuloslaskelman veroihin kirjataan myös aikaisempien tilikausien verojen oikaisu- ja muutokset. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä hyväksytyjä

verokantaja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo sisältää tulevia taloudellisia hyötyjä omaisuuseristä, joita konserni ei yritystason yhteydessä voi määrittää ja kirjata erikseen. Liikearvo lasketaan hankintamenon ja hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvot on kohdistettu liiketoimintasegmenteille, ja ne testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisten varalta. Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta sille tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Konserniyksikön lopettamisesta tai myymisestä aiheutuvat voitot ja tappiot sisältävät myytyyn yksikköön liittyvän liikearvon määrän.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet, aktivoidut kehittämismenot, ohjelmistojen lisenssit ja asiakkuudet. Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaan kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Uudistus- ja perusparannushankkeiden menot lisätään taseen kirjanpitoarvoon silloin, kun on todennäköistä, että yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun tuottotason.

Käyttöomaisuuden luovutuksista, myynneistä tai käytöstä poistamisista johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja myyntitappiot liiketoiminnan muina kuluina.

Poistot

Konserniyhtiöiden aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä ei katsota olevan taloudellista vaikutusaikaa. Muiden omaisuusryhmien arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

	vuotta
Rakennukset	20–40
Tuotantokoneet ja -laitteet	8–12
Muut koneet ja laitteet	3–15
Konttori- ja myymäläkalusto	5–10
Kuljetusvälineet	5–7
Aineettomat hyödykkeet	3–10

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkastetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät yhtiön saamat avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista ja kirjataan tuloslaskelmaan pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut yhtiön saamat avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Tällaiset avustukset esitetään avustuksen kohteeseen liittyvien kulujen vähennyksenä.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan kyseessä olevasta omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuneilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä kyseessä olevan omaisuuserän kerryttämät arvioidut vastaiset nettorahavirrat diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus perustuu sellaiseen korkotasoon, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta ennen veroja. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja sen rahavirrat on erotettavissa muista rahavirroista.

Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio perutaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut muutos arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalennusta ei kuitenkaan peruuteta yli sen tasearvon, joka oli voimassa ennen aiempien tilikausien arvonalennuskirjauksia. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Jos merkkejä alaskirjauksiriskistä havaitaan, suoritetaan testaus useammin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingso-
pimuksiksi. Ne merkitään taseessa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Vuokratut hyödykkeet arvostetaan niiden käypään arvoon vuokrasopimuk-
sen alkamisajankohtana tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaavat leasingvuokravastuut, joista vähennetään rahoituskustannukset, sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingso-
pimuksen voimassaoloaikana. Rahoitusleasingso-
pimuksella hanki-
tusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle omi-
naiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingso-
pimuksina ja kirjataan taseeseen saamisen. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Konsernilla ei ole vuokralle annettuja hyödykkeitä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteen mukaan laskettuun han-
kintamenuon tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuushyödykkeestä tavanomaisessa liiketoiminnassa saata-
va hinta vähennettynä sen valmiiksi saattamisella sekä myyntikustannuk-
silla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu sisältää muut-
tuvien kulujen lisäksi niille kohdistetun osuuden valmistuksen välillisistä
kustannuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapah-
tuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, josta vapautuminen todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa oikeudellisen menetyksen, ja tämän veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksina voivat olla muun muassa ympä-
ristövaraukset, takuuvaukset, uudelleenjärjestelymenot sekä tap-
piolliset sopimukset. Varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmas-
sa kyseisten kulujen ryhmään. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä.

Ehdolliset varat ja velat

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena synty-
nyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoitu-
essa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva vel-
voite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttymistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esite-
tään liitetietona.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset sekä muut lyhytaikaiset, erittäin likvidit sijoitukset, jotka erääntyvät kolmen kuukauden kuluessa. Rahavarat arvostetaan taseessa hankintamenuon. Käytössä oleva pankkitilien luottolimiitti kirjataan lyhytaikaisiin korolli-
siin velkoihin.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarojen myynnit ja ostot huomioidaan kirjanpidossa kaupantekopäivänä.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahavaroja, jotka arvoste-
taan käypään arvoon. Ne on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Tähän ryhmään kuulu-
vat myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Korko- ja valuuttajohdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon, ja ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpää-
töspäivänä. Käypä arvo määritetään käyttäen tilinpäätöspäivän markki-
nahintoja tai tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvoa. Käyvän arvon muutokset sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät muihin saamisiin taseessa.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat rahoitusvaroja, jotka erään-
tyvät määrättyinä päivinä, ja konsernilla on aikomus ja kyky pitää ne erä-
päivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Konsernilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituk-
sia tilinpäätöshetkellä.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumatto-
mia rahavaroja, joita ei noteerata julkisilla markkinoilla ja joilla on kiin-
teä tai määritettävissä oleva maksupäivä, eikä konserni pidä niitä kau-
pankäyntitarkoituksessa. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä myyntisaamisten arvonalennuk-
silla. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perustel-
tu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan takai-
sin alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi tai maksujen laiminlyönti ovat viittei-
tä myyntisaamisten todennäköisestä arvonalentumisesta. Lainasaamisen arvonalentumista arvioidaan samoin kriteerein kuin myyntisaamisten arvonalentumista.

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat noteeratuista ja noteeraa-
mattomista osakkeista ja sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvo-
menetelmää tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Osakkeet ja sijoitukset, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan hankin-
tamenuon. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset kirja-
taan oman pääoman arvomuutosrahastoon verovaikutus huomioiden.

Käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on pysyvästi alentunut niin, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahoitusvelat

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat kirjataan käypään arvoon. Tähän ryhmään luokitellaan johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on negatiivinen.

Muut rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen jaksotettuun hankintamenoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alku-peräiseen kirjanpitoarvoon. Muut rahoitusvelat sisältävät pitkä- ja lyhyt-aikaiset korolliset velat ja ostovelat.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Rahoitusjohdannaista käytetään suojaustarkoituksiin, ja ne kirjataan hankittaessa taseeseen käypään arvoon. Ne arvostetaan myöhemmin käypään arvoon jokaisena raportointikauden päätöspäivänä. Johdannaiset luokitellaan joko rahavirtojen suojauksiin, ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksiin tai suojauksiin, joihin suojauslaskentaa ei sovelleta. Suojauslaskennan soveltamisen ulkopuolelle jäävien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Johdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Rahavirtojen suojausta käytetään sähköjohdannaisiin ja korkojohdannaisiin. Nettosijoitusten suojausta käytetään niihin valuuttajohdannaisiin, jotka suojaavat nettosijoituksiksi määriteltyjen vieraassa valuutassa olevien sisäisten lainojen valuuttariskejä. Suojausohjelmat dokumentoidaan IAS 39 -vaatimusten mukaisesti, ja suojauslaskennan alaisten johdannaisten tehokkuus testataan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen olemassaoloaikana.

Rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan oman pääoman suojausrahoitukseen siltä osin, kun suojaus on tehokas. Nettosijoituksia suojaavien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos spot-kurssin muutoksen osalta kirjataan oman pääoman muuntoeroihin ja korkoeron muutoksen osalta tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Omaan pääoman kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen: sähköjohdannaiset hankinnan ja valmistuksen kuluihin ja korkojohdannaiset rahoituseriin.

Suojauksen tehon osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan: sähköjohdannaisten osalta hankinnan ja valmistuksen kuluihin ja korkojohdannaisten osalta rahoituseriin.

Osakeperusteiset maksut – johdon kannustinjärjestelmä

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan, ja taseeseen kirjataan vastaava velka rahana selvittävien osakeperusteisten maksujen osalta. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Osakkeina selvittävien osakeperusteisten maksujen osalta kirjataan tuloslaskelman kulukirjausta vastaava oman pääoman lisäys.

Omat osakkeet

Omat osakkeet on esitetty tilinpäätöksessä oman pääoman vähennyksenä. Tunnuslukulaskennassa omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu. Omat osakkeet vaikuttavat avaintunnuslukujen laskentaan IAS 33:n mukaisesti.

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana yhtiökokous on vahvistanut osingon maksettavaksi.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteutumien voivat poiketa tehdyistä arvioista ja käytetyistä oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernin johto joutuu tekemään päätöksiä laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyen. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevissa IFRS-säännöksissä on mahdollisuus valita eri kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapojen väliltä.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Aikaisemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset, joiden uskotaan tilinpäätöshetkellä olevan perusteltuja, vaikuttavat tehtyihin arvioihin. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista säännöllisesti käyttämällä sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Muutokset arvioissa ja oletuksissa ovat mahdollisia, ja niiden vaikutus merkitään tilinpäätökseen sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muun muassa tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, kuten laskennallisia verosaatavia ja muita saatavia, aineellisten käyttö-omaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja, varauksia, eläkevastuita ja liikearvojen arvonalentumisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät liikearvon arvonalentumistestauksiin ja etuusperusteisiin eläkevelvoitteisiin. Näihin liittyvien laatimisperiaatteiden soveltaminen edellyttää merkittävien arvioiden ja oletusten tekemistä. Epävarmuutta sisältäviä liikearvon arvonalentumistestauksien yhteydessä tehtäviin oletuksiin tulevista kassavirroista ja diskonttokoron määrittämiseen. Arvonalentumistesteissä diskonttokorkona käytetään konsernin keskimääräistä pääoman kustannusta (WACC), joka määritetään valuutta-alueittain. Etuusperusteisten eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka perustuvat oletuksiin ja arvioihin muun muassa varojen ja velkojen arvostamiseen käytetystä diskonttokorosta, varojen odotetusta tuotosta, sekä inflaation ja palkkatason kehityksestä.

Kertaluonteiset erät

Hallituksen toimintakertomuksessa selostetut kertaluonteiset erät eivät liity yhtiön varsinaiseen perusliiketoimintaan. Olennaisimpia kertaluonteisia eräitä ovat luovutusvoitot ja -tappiot, tuotantolaitoksen sulkemiseen

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

liittyvät tehottomuus- ja sopeuttamiskulut sekä ylimääräiset alaskirjaukset ja mahdolliset alaskirjausten peruutukset, onnettomuuksiin ja luonnonkatastrofeihin liittyvät kulut sekä uudelleenjärjestelyyn, ympäristöön ja vahingonkorvauksiin liittyvät varaukset. Konsernin johto käyttää harkintaa tehdessään päätöksiä kertaluonteisten erien luokittelussa.

Vuonna 2014 käyttöön otetut uudet ja uudistetut IFRS-standardit

Seuraavat uudet ja uudistetut standardit on otettu käyttöön tässä konsernitilinpäätöksessä. Näiden uusien ja uudistettujen standardien käytön otolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta, ellei alla ole toisin mainittu, konsernin tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn.

- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*. Standardi määrittää olemassa olevien periaatteiden mukaisesti määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida.
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt*. Standardi painottaa yhteisten järjestelyiden kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Standardi edellyttää, että yhteisyritysten raportoinnissa käytetään yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellinen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu.
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä*. Standardi sisältää liitetietovaatimukset koskien erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, erityistä tarkoitusta varten perustetut yhtiöt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt. Liite 33 Osuudet tytäryrityksissä ja määräysvallattomien omistajien osuudet on lisätty.
- IAS 27 (uudistettu 2011) *Erillistilinpäätös*. Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een.
- IAS 28 (uudistettu 2011) *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä*. Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11 julkaisemisen seurauksena.
- Muutos standardiin IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa*. Muutos tarkentaa rahoitusvarojen ja -velkojen nettomääräistä esittämistä koskevia sääntöjä ja lisää aihetta koskevaa soveltamisohjeistusta.
- IAS 36 *Omaisuserien arvon alentuminen* muutoksen *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot kerrytettävissä olevasta rahamäärästä rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuserien osalta*. Muutoksen keskeisin sisältö on täsmentää liitetietovaatimuksia, jotka koskevat sellaisia rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joihin on kohdistunut arvonalentumiskirjaus.
- IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* muutos *Johdannaisten uudistaminen ja suojauslaskennan jatkaminen*. Muutoksen myötä suojauslaskentaa voidaan jatkaa tiettyjen ehtojen täytyessä tilanteissa, joissa johdannaissopimus siirretään ns. keskusvastapuolelle.
- Muutos IFRS 10:een *Konsernitilinpäätös*, IFRS 11:een *Yhteisjärjestelyt* ja IFRS 12:een *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä*. Muutoksen tarkoituksena on ohjeistaa uusien standardien käyttöönoton siirtymävaihetta niin että vaatimuksia edellisten tilikausien muuttamista vertailukelpoisiksi rajoitetaan ainoastaan edelliseen tilikauteen.
- Muutos IFRS 10:een *Konsernitilinpäätös*, IFRS 12:een *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 27:ään *Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös*. Muutoksen tarkoituksena on vapauttaa sijoitusyhteisöjen tarvetta yhdistellä tietynlaisia tytäryhtiöitä konsernitilinpäätökseen ja sen sijaan edellyttää sijoituksen arvostamista käypään arvoon tulosvaikutteisesti IFRS 9 tai IAS 39 -standardien mukaisesti.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. Konserni on käynnistänyt toimenpiteet näiden uusien ja uudistettujen standardien ja tulkintojen vaikutusten arvioimiseksi, ellei alla ole toisin mainittu.

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on useammasta osiosta koostuva projekti, joka tähtää IAS 39:n korvaamiseen uudella standardilla. IFRS 9 luokittelua ja arvostamista koskevan osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. Rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin standardi tuo uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin, aiemman IAS 39 todettujen luottotappioiden mallin sijaan. IFRS 9 yleisen suojauslaskentamallin myötä tilinpäätösraportointi voi heijastaa selkeämmin riskienhallinnan käytäntöjä koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaan 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 määrittelee yhden tulouttamismallin, jota yhteisöjen tulee soveltaa kaikkien asiakassopimusten tulouttamiseen. Standardin peruseriaatteena on että yhteisön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle, ja

sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. IFRS 15 korvaa nykyiset tulouttamista käsittelevät standardit IAS 18 *Tuotot* ja IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* sekä niihin liittyvät tulkinnot. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Konserni ei odota standardin käyttöönoton johtavan merkittäviin muutoksiin asiakassopimusten tulouttamisessa.

- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* muutos (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11:n muutos ohjeistaa yhteisten toimintojen hankintojen käsittelyä silloin, kun hankinnan kohde on IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen* määritelmän mukainen liiketoiminta. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat oikeudet* muutos *Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation* (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella IAS 16 standardiin kielletään aineellisten hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. IAS 38 standardin muutoksilla lisätään standardiin lähtökohtainen oletus, että myyntituotot eivät ole asianmukainen perusta aineettomien hyödykkeiden poistojen määrittelylle. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 41 *Maatalous* muutos *Bearer Plants* (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutos määrittelee tuottavan biologisen hyödykkeen ja edellyttää tämän määritelmän täyttävien biologisten hyödykkeiden käsittelyä osana aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä IAS 16:n mukaisesti IAS 41 soveltamisen sijaan. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 19 *Työsuhde-etuudet* muutos *Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet*: Työntekijöiden suorittamat maksut (voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IAS 19 standardin muutoksilla selvennetään, miten yhteisön tulisi käsitellä kirjanpidossa työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja etuuspohjaiseen järjestelyyn silloin, kun nämä maksut on kytetty työntekijän palvelusvuosien lukumäärään. Standardin muutos edellyttää takautuvaa soveltamista.
- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2010–12 ja 2011–2013* (voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) sekä *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012–2014* (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements – menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain mutta muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012–2014* liittyviä muutoksia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.
- IFRIC 21 *Levies* (voimaan 17.6.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta käsittelee julkisista maksuista maksajaosapuolelle mahdollisesti syntyvän velvoitteen kirjaushetkeä. EU on hyväksynyt tulkinnan 14.6.2014.

2. Toimintasegmentit

Uponorin segmenttirakenne muodostuu liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellyistä kolmesta segmentistä, jotka ovat Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka sekä Uponor Infra, johon sisältyy myös KWH Pipe Ab:n kunnallistekninen liiketoiminta 1. heinäkuuta 2013 lähtien. Segmenttien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta. Liiketoiminnan johto, valvonta ja raportointirakenteet on ryhmitelty liiketoimintasegmenttien mukaisesti. Raportoitavat segmentit ovat yksilöityjä toimintasegmenttejä, joita ei ole yhdistelty.

Talotekniikka – Eurooppa vastaa talotekniikan liiketoiminnoista Euroopassa sekä vientitoiminnoista niihin Euroopan ulkopuolisiin maihin, joissa Uponorilla ei ole omaa toimintaa. Talotekniikka – Pohjois-Amerikka vastaa talotekniikan liiketoiminnasta Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Talotekniikka Uponorissa tarkoittaa lähinnä asuin-, liike- ja julkisten rakennusten sisäilma- ja käyttövesiputkijärjestelmiä. Talotekniikan asiakaskunta koostuu pääosin LVI-asennusliikkeistä ja rakennusyhtiöistä.

Uponor Infra on markkinajohtaja kunnallisteknisessä putkiliiketoiminnassa Pohjois-Euroopassa, jonka lisäksi sillä on liiketoimintaa Keski-Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Kanadassa. Sen tuotteita ja palveluja, kuten kunnallisteknisiä painevesiputkistoja, viemärointi- ja jätevesijärjestelmiä sekä projektipalveluita, myydään kunnallistekniikan uudis- tai korjausrakentamista harjoittaville laitos- ja yritysasiakkaille.

Muut-segmentti sisältää konsernitoiminnot sekä yhtiöt, joissa ei ole liiketoimintaa.

Taloudellisten tavoitteiden asettaminen ja seuranta kohdistuvat lähinnä liiketoimintayksiköiden liikevaihto- ja liikevoittolukuihin sekä liikevoittoon kohdistuvien kustannustekijöiden seurantaan ja operatiivisen nettokäyttöpääoman määrään. Konsernin resurssija johdetaan muun muassa kohdentamalla investointeja liiketoimintatarpeiden pohjalta sekä mitoittamalla henkilöstön määrä ja osaaminen vastaamaan liiketoimintaprosessien tarpeita.

Segmenttien raportointi noudattaa konsernin laadintaperiaatteita. Segmenttien välinen liiketoiminta on markkinaperusteista ja kaikki segmenttien väliset myynnit sekä sisäiset katteet eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Segmenttien tuotto vastaa liikevaihtoa ja segmenttien tuloksella tarkoitetaan liikevoittoa konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Tuloslaskelmaerät sisältävät segmentin jatkuvat toiminnot ja tase-erät muodostuvat kunkin tilinpäätöshetken konsernirakenteen mukaisesti. Jatkuvat toiminnot eivät sisällä Irlannista vuonna 2008 myytyä yhdyskuntateknistä liiketoimintaa.

Segmenttien varat sisältävät tase-erät, jotka ovat joko suoraan tai perustellusti kohdistettavissa liiketoimintasegmenteille. Varat koostuvat pääasiassa korottomista varoista kuten aineellisista ja aineettomista käyttöomaisuushyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta, toimintaan liittyvistä siirtävistä eristä sekä myyntisaamisista ja muista saamisista.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2014 M€	Talotekniikka – Eurooppa	Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	Uponor Infra	Muut	Eliminoinnit	Uponor-konserni
Tuotot, ulkoinen	477,7	200,8	345,4	-	-	1 023,9
Tuotot, sisäinen	1,4	0,0	5,9	-	-7,3	-
Tuotot yhteensä	479,1	200,8	351,3	-	-7,3	1 023,9
Liiketulos	35,0	31,5	-0,5	-2,6	0,0	63,4
Liiketulos %	7,3	15,7	-0,1			6,2
Rahoitustuotot						8,8
Rahoituskulut						16,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta						0,3
Tuloverot						20,0
Lopetettujen toimintojen tulos						-0,3
Tilikauden tulos						36,0
Varat	338,8	161,2	242,3	190,5	-251,0	681,8
Velat						
Segmenteille allokoituidet velat yhteensä	227,4	85,7	105,7	240,3	-275,1	384,0
Allokoimaton osuus						297,8
Varat yhteensä						681,8
Investoinnit	13,6	11,4	10,3	0,4	-	35,7
Poistot ja arvonalentumiset	10,4	8,0	13,1	4,5	0,5	36,5
Henkilöstö keskimäärin	2 052	537	1 481	57	-	4 127

2013 M€	Talotekniikka – Eurooppa	Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	Uponor Infra	Muut	Eliminoinnit	Uponor-konserni
Tuotot, ulkoinen	478,9	171,5	255,6	-	-	906,0
Tuotot, sisäinen	0,6	0,0	5,8	-	-6,4	-
Tuotot yhteensä	479,5	171,5	261,4	-	-6,4	906,0
Liiketulos	32,7	24,7	-2,3	-3,4	-1,5	50,2
Liiketulos %	6,8	14,4	-0,9			5,5
Rahoitustuotot						6,1
Rahoituskulut						13,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta						0,1
Tuloverot						16,1
Lopetettujen toimintojen tulos						-0,3
Tilikauden tulos						26,8
Varat	340,8	131,9	259,5	260,2	-331,4	661,0
Velat						
Segmenteille allokoituidet velat yhteensä	238,8	69,2	117,8	302,2	-354,6	373,4
Allokoimaton osuus						287,6
Varat yhteensä						661,0
Investoinnit	8,0	15,7	9,4	0,8	-	33,9
Poistot ja arvonalentumiset	11,3	6,8	9,9	4,5	0,5	33,0
Henkilöstö keskimäärin	2 084	504	1 002	59	-	3 649

Koko yhteisöä koskevat tiedot

Tuotteita ja palveluita koskevat tiedot

M€	2014	2013
Tuotot konsernin ulkopuolelta, jatkuvat toiminnot		
Talotekniset ratkaisut	678,3	649,4
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	345,6	256,6
Uponor-konserni	1 023,9	906,0

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

M€	2014	2013
Tuotot konsernin ulkopuolelta, jatkuvat toiminnot		
Suomi	135,1	124,9
Yhdysvallat	179,9	143,1
Saksa	141,8	144,5
Ruotsi	94,1	86,3
Kanada	83,5	55,1
Tanska	48,6	44,0
Norja	36,6	35,7
Iso-Britannia	35,9	30,0
Alankomaat	31,5	29,1
Venäjä	30,7	28,1
Muut	206,2	185,2
Uponor-konserni	1 023,9	906,0

M€	2014	2013
Pitkäaikaiset varat		
Suomi	61,9	70,2
Yhdysvallat	57,5	47,4
Saksa	34,5	32,4
Ruotsi	32,0	31,1
Kanada	12,1	12,4
Muut	36,3	39,6
Uponor-konserni	234,3	233,1

Tuotot konsernin ulkopuolelta on esitetty asiakkaiden maantieteellisen sijainnin mukaisesti. Pitkäaikaiset varat on puolestaan esitetty varojen sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä liikearvoa ja laskennallisia verosaamisia.

3. Lopetetut toiminnot

Vuonna 2014 ja 2013 konsernin lopetetuissa toiminnoissa esitetään 0,3 (0,3) miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät vuonna 2008 myydyin Irlannin kunnallisteknisen liiketoiminnan käytössä olleen kiinteistön hallinto- ja ylläpitokustannuksiin.

M€	2014	2013
Kulut		
Kulut	0,3	0,3
Tulos ennen veroja	-0,3	-0,3
Tuloverot	-	-
Tulos verojen jälkeen	-0,3	-0,3
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-0,3	-0,3
Rahavirta lopetetuista toiminnoista		
Liiketoiminnan rahavirta	-0,5	-0,4

4. Liiketoimintojen yhdistäminen

Konsernilla ei ollut merkittäviä liiketoimintojen hankintoja vuonna 2014.

Vuonna 2013 Uponor Oyj ja KWH-yhtymä Oy yhdistivät yhdyskuntatekniset liiketoimintonsa. Uusi yritys, Uponor Infra Oy, aloitti toimintansa 1. heinäkuuta 2013. Uponor omistaa yrityksestä 55,3 prosenttia ja KWH-yhtymä 44,7 prosenttia. Uponor Infra Oy erikoistuu yhdyskuntateknisiin putkijärjestelmiin Pohjois-Euroopassa ja muualla. Sopimuksella tähdätään tehokkaampaan toimintaan ja parempaan kannattavuuteen. Uponor Infra Oy yhdistellään Uponor Oyj:hin Uponor Infra -segmenttinä 1. heinäkuuta lähtien.

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistämiset -standardin mukaisesti, Uponor hankki 55,3 prosentin enemmistöosuuden KWH Pipe Oy:sta ja luovutti vastikkeena 44,7 prosentin määräysvallattomien omistajien osuuden Uponorin yhdyskuntateknisestä liiketoiminnasta KWH-yhtymälle. Uponorilla on määräysvalta yhteisesti omistetusta yhtiöstä 55,3 prosentin suoralla omistusosuudella ja äänenemmistö, sillä Uponorilla on puheenjohtajuus Uponor Infra Oy:n hallituksessa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

M€	2014	2013
Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	50,7
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	-	4,8
Muut pitkäaikaiset varat	-	0,6
Laskennalliset verosaamiset	-	3,2
Vaihto-omaisuus	-	49,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	44,0
Rahavarat	-	12,0
Varat yhteensä	-	165,2
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	33,9
Laskennalliset verovelat	-	2,9
Eläkeveloitteet ja muut pitkäaikaiset velat	-	4,9
Varaukset	-	0,6
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	9,2
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-	38,1
Velat yhteensä	-	89,6
Nettovarat	-	75,6
Hankintameno	-	44,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	38,5
Hankittu nettovarallisuus	-	-75,6
Liikearvo	-	7,4

Hankintameno 44,5 miljoonaa euroa vastaa 55,3 prosenttia KWH Pipe Oy:n määritetystä käyvästä arvosta, joka on arvioitu käyttäen tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa ja markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa. Käyvän arvon määrittäminen perustuu merkittävässä määrin syöttötietoihin, jotka eivät ole saatavissa markkinoilta, viitaten IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen -standardin Tason 3 mukaisesti syöttötietoihin. Hankintameno vastaa myös Uponorin yhdyskuntateknisen liiketoiminnan nettovarallisuuden käypää arvoa, tosin luovutettu nettovarallisuus säilyy taseen kirjanpitoarvoihin johtaen suoraan omissa pääomissa esitettävään luovutusvoittoon. Yksityiskohdat on esitetty kohdassa Muutoksia määräysvallattomien omistajien osuudessa (liite 5). Määräysvallattomien omistajien osuus (44,7 % omistusosuus KWH Pipe Oy) on hankintahetkellä kirjattu käypään arvoon.

Hankinnasta syntynyt liikearvo 7,4 miljoonaa euroa muodostuu Uponorin ja KWH:n yhdyskuntateknisen liiketoiminnan yhdistämisestä saatettavista kustannussynergioista ja paremmasta kapasiteetin hyödyntämisestä. Kirjattu liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Hankintaan liittyvät kustannukset olivat 3,5 miljoonaa euroa, ja ne sisältyvät hallinnon kuluihin konsernin laajassa tuloslaskelmassa seuraavasti: 1,8 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2012 päättyneelle tilikaudelle ja 1,7 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2013 päättyneelle raportointikaudelle.

Vuoden 2013, konsernin laajaan tuloslaskelmaan sisältyi KWH Pipe Oy:n tuottamaa liikevaihtoa 114,6 miljoonaa euroa ja kauden tulosta -1,5 mil-

joonaa euroa heinäkuun 1. päivästä lähtien. Jos KWH Pipe Oy olisi yhdistelty konsernin laajaan tuloslaskelmaan vuoden 2013 alusta lähtien, vaikutus olisi ollut liikevaihtoon 212,4 miljoonaa euroa ja tilikauden tulokseen -2,1 miljoonaa euroa vuonna 2013. Vaikutus kauden tulokseen on arvio, joka perustuu saatavilla olevaan tietoon ja olettamuksiin.

Ennen yhdyskuntateknisten liiketoimintojen yhdistämistä Uponor hankki KWH Pipe Oy:n kotimaisen PEX-putkiliiiketoiminnan kesäkuun 2013 lopussa 3,8 miljoonan euron kauppahinnalla. Hankitut nettovarat olivat 3,8 miljoonaa euroa, ja ne vastaavat kauppahintaa. Vaikutus liikevaihtoon ja kauden tulokseen konsernin laajassa tuloslaskelmassa oli vähäinen. PEX-putkiliiiketoiminta sisältyy Talotekniikka – Eurooppa -segmenttiin.

M€	2014	2013
Rahavirtavaikutus		
PEX-putkiliiiketoiminnan hankinta	-	-3,8
KWH Pipe Oy:n hankinnan yhteydessä saadut rahavarat	-	12,0
Rahavirtavaikutus	-	8,2

5. Muutoksia määräysvallattomien omistajien osuudessa

Konsernissa ei tapahtunut muutoksia määräysvallattomien omistajien osuudessa vuonna 2014.

Vuonna 2013 KWH Pipe Oy:n 55,3 prosentin hankinnan yhteydessä Uponor luovutti 44,7 prosenttia kunnallisteknisestä liiketoiminnastaan KWH Group Oy:lle. Vastikkeena luovutetun Uponorin yhdyskuntateknisen liiketoiminnan määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo oli 44,5 miljoonaa euroa. Luovutetun nettovarallisuuden kirjanpitoarvo oli 30,8 miljoonaa euroa, ja määräysvallattomien omistajien luovutukseen liittyvät kulut olivat 0,3 miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuuden luovutus kirjattiin omaan pääomaan IFRS:n mukaisesti ja sen nettovaikutus voittovoihin oli 13,4 miljoonaa euroa.

6. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

M€	2014	2013
Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	2,1	0,3
Muut erät	0,3	0,5
Yhteensä	2,4	0,8
Liiketoiminnan muut kulut		
Tutkimus- ja kehittämiskulut	16,3	17,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	0,8	0,9
Arvon alentumiset	0,5	0,0
Muut erät	0,2	0,2
Yhteensä	17,8	18,8

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

M€	2014	2013
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet:		
- Palkat ja palkkiot	182,2	172,2
- Muut henkilösivukulut	28,5	29,7
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet:		
- Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	11,1	7,8
- Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt	1,4	1,1
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	4,2	0,8
Osakeperusteiset maksut		
- Myönnetty osakkeina toteutettavat osuudet	-0,3	0,3
Yhteensä	227,1	211,9
Henkilöstö 31.12.	3 982	4 141
Henkilöstö keskimäärin	4 127	3 649

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiritiedoissa (liite 34).

8. Poistot ja arvonalentumiset

M€	2014	2013
Poistot ja arvonalentumiset omaisuusryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	5,0	5,2
Muut aineettomat hyödykkeet	0,8	0,3
Maa- ja vesialueet	0,1	0,1
Rakennukset ja rakennelmat	4,3	4,2
Koneet ja kalusto	20,6	19,2
Muut aineelliset hyödykkeet	5,7	4,0
Yhteensä	36,5	33,0
Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain		
Hankinta ja valmistus	24,3	21,8
Varastointimenot	1,4	1,4
Myynti ja markkinointi	2,0	1,9
Hallinto	7,3	6,9
Muut	1,5	1,0
Yhteensä	36,5	33,0

Vuonna 2014 kirjattiin 0,5 miljoonaa euroa arvonalentumisia muihin aineellisiin hyödykkeisiin. Toiminnoittain esitettynä tämä sisältyy erään muut. Vertailukaudella ei kirjattu merkittäviä arvonalentumisia.

9. Rahoitustuotot ja -kulut sekä valuuttakurssimuutokset

M€	2014	2013
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,6	0,0
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	0,4	0,4
Korkotuotot korkojohdannaisista	0,2	0,9
Voitto tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista		
- valuuttajohdannaiset netto, ei suojauslaskennan alla	1,4	1,3
Kurssierot	6,2	3,5
Yhteensä	8,8	6,1
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostetuista rahoitusveloista	4,7	4,6
Korkokulut korkojohdannaisista	1,4	1,8
Kurssierot	8,8	5,4
Muut rahoituskulut	1,3	1,4
Yhteensä	16,2	13,2

Vuonna 2014 varsinaisen liiketoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyy valuuttakurssitappiota 0,3 miljoonaa euroa (valuuttakurssivoittoa 2,5 miljoonaa euroa). Korkokuluihin sisältyy tavanomaisten korkokulujen lisäksi rahoitusleasingsopimusten korko-osuuksia 0,6 (0,9) miljoonaa euroa.

10. Tuloverot

M€	2014	2013
Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot		
Tilikaudelta	20,0	17,0
Edellisiltä kausilta	-0,2	0,0
Laskennallisen verovelan muutos	0,2	-0,9
Yhteensä	20,0	16,1
Tuloverojen täsmäytys		
Tulos ennen veroja	56,3	43,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

M€	2014	2013
Verot laskettuna Suomen verokannan mukaan	11,3	10,6
Ulkomaisten verokantojen vaikutus	6,8	2,6
Vähennyskelvottomat menot	1,6	1,4
Verovapaat tulot	-0,8	-0,4
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	-0,3	-0,1
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	2,0	2,2
Verokannan muutoksen vaikutus	-0,1	-0,1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-0,2	0,0
Muut erät	-0,3	-0,1
Yhteensä	20,0	16,1
Efektiiivinen verokanta, %	35,5	37,3

Vuoden 2014 aikana konserniyhtiön verotukseen vaikuttavassa lainsäädännössä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Konsernin efektiivinen verokanta laski 35,5 prosenttiin vertailuvuoden 37,3 prosentista.

Vuoden 2013 aikana konserniyhtiön verotukseen vaikuttavassa lainsäädännössä merkittävin muutos oli Suomen verokannan lasku 24,5 prosentista 20 prosenttiin 1.1.2014. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen arvostus 31.12.2013 uuden verokannan mukaisesti vähensi konsernin veroja 0,1 miljoonaa euroa.

Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy maksoivat vuoden 2012 alussa 15,0 miljoonaa euroa veroja, veronkorotuksia ja viivemaksuja perustuen verovuosien 2005–2009 jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätöksiin. Uponor on hakenut muutosta päätöksiin ja muutoksenhaku on menossa hallinto-oikeudessa. Jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätökset perustuvat vuonna 2008 suoritettuun verotarkastukseen, joka koski vuosia 2004–2007. Kiista koskee lähinnä Uponor Business Solutions Oy:n sisäisten palveluveloitusten markkinaehtoista siirtohinnoittelua. Lisää yksityiskohtia on esitetty liitteessä 27 Vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja velat.

Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät verot

2014 M€	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-0,9	0,0	-0,9
Nettosijoitusten suojaus	0,6	-	0,6
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-5,1	0,1	-5,0
Muuntoerot	7,3	-	7,3
Yhteensä	1,9	0,1	2,0

2013 M€	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	0,6	-0,2	0,5
Nettosijoitusten suojaus	2,4	-	2,4
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,5	-0,1	0,4
Muuntoerot	-5,1	-	-5,1
Yhteensä	-1,6	-0,3	-1,8

11. Osakekohtainen tulos

M€	2014	2013
Tulos jatkuvista toiminnoista	36,3	27,1
Lopetettujen toimintojen tulos	-0,3	-0,3
Tilikauden tulos	36,0	26,8
Kauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille	36,5	27,8
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu osakemäärä *)	73 067	73 067
Laimennettu keskimääräinen painotettu osakemäärä	73 133	73 118
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	0,50	0,38
- Jatkuvat toiminnot	0,50	0,38
- Lopetetut toiminnot	0,00	0,00
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,50	0,38
- Jatkuvat toiminnot	0,50	0,38
- Lopetetut toiminnot	0,00	0,00

*) Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ei sisällä omia osakkeita.

12. Aineettomat hyödykkeet

2014 M€	Aineettomat oikeudet	Asiakas- suhteet	Teknologia	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	63,0	2,4	-	83,0	1,4	0,6	150,4
Kurssierot	-0,5	-	-	0,2	0,0	-	-0,3
Lisäykset	0,5	-	-	0,6	0,1	0,1	1,3
Vähennykset	-0,3	-	-	-	-0,6	-	-0,9
Siirrot erien välillä	-0,8	-	1,5	-	0,0	-0,6	0,1
Hankintameno 31.12.	61,9	2,4	1,5	83,8	0,9	0,1	150,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	45,5	0,2	-	0,7	1,2	-	47,6
Kurssierot	-0,5	-	-	-	0,0	-	-0,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-	-	-	-0,6	-	-0,8
Tilikauden poisto	5,0	0,5	0,2	-	0,1	-	5,8
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	49,8	0,7	0,3	0,7	0,7	-	52,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	12,1	1,7	1,2	83,1	0,2	0,1	98,4

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2013 M€	Aineettomat oikeudet	Asiakas- suhteet	Teknologia	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	57,2	-	-	75,6	0,5	-	133,3
Rakennemuutokset	5,5	2,4	-	7,4	0,6	-	15,9
Kurssierot	-0,4	-	-	0,0	0,0	-	-0,4
Lisäykset	0,8	-	-	-	0,1	0,1	1,0
Vähennykset	-0,1	-	-	0,0	-	-	-0,1
Siirrot erien välillä	0,0	-	-	-	0,2	0,5	0,7
Hankintameno 31.12.	63,0	2,4	-	83,0	1,4	0,6	150,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	38,6	-	-	0,7	0,3	-	39,6
Rakennemuutokset	2,2	-	-	-	0,6	-	2,8
Kurssierot	-0,3	-	-	-	0,0	-	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-	-	-	-	-	0,0
Tilikauden poisto	5,2	0,2	-	-	0,1	-	5,5
Siirrot erien välillä	-0,2	-	-	-	0,2	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	45,5	0,2	-	0,7	1,2	-	47,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	17,5	2,2	-	82,3	0,2	0,6	102,8

Vuonna 2014 aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit kohdistuivat pääasiassa ERP-toiminnanohjausjärjestelmään ja ohjelmistoihin, kuten myös vuonna 2013.

Vuonna 2013 asiakassuhteiden arvo kirjattiin KWH Pipe Ab:lta hankitun PEX-liiketoiminnan ja KWH Pipe Ab:n käypään arvoon arvostamisen yhteydessä. Liikearvon lisäys liittyy KWH Pipe Ab:n hankintaan, ja se kohdistuu Uponor Infra -segmenttiin.

Rakennemuutokset liittyvät liiketoimintojen yhdistämisiin/tytäryhtiöiden myyntiin. Vuonna 2013, luvuissa on esitetty KWH Pipe Ab:n hankinta.

IFRS 3 -standardin mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Liikearvo kohdistuu konsernin raportoitaville segmenteille seuraavasti: Talotekniikka – Eurooppa 66,2 (65,4) miljoonaa euroa ja Uponor Infra 17,1 (16,9) miljoonaa euroa.

Arvonalentumistestit laaditaan jokaisessa rahavirtaa tuottavassa yksikössä erikseen. Liikearvojen rahavirtaennusteet kattavat viiden vuoden ajanjakson sisältäen jäännösarvon, joka lasketaan viidennen vuoden rahavirtaennusteen pohjalta. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin strategisiin suunnitelmiin, joiden keskeisimmät oletukset liittyvät markkinoiden, tuote- ja palveluvalikoiman kasvu- ja kannattavuuskehitykseen. Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden talou-

dellinen vaikutusaika on oletettu rajoittamattomaksi, koska yksiköiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Diskonttokorkona on käytetty sellaista korkotasoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta ennen veroja. Vuoden 2014 testauslaskelmissa käytetty korko oli 8,2 (10,4) prosenttia Talotekniikka – Eurooppa -segmentille ja 8,4 (10,5) prosenttia Uponor Infra -segmentille. Diskonttokoron laskuun vaikutti riskittömän koron ja toimialakohtaisen markkinariskin lasku vuoden 2014 aikana. Arvonalentumistestausten tuloksena konserni ei alaskirjannut liikearvoja tilikaudella 2014.

Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyysanalyysi seuraaville muuttujille: myynti, bruttokateprosentti ja diskonttokorko. Myynnin pienentyminen enintään 4 prosentilla pitkän aikavälin ennusteisiin verrattuna ei altistaisi konsernia merkittäväälle liikearvon alaskirjausriskille. Bruttokateprosentin lasku 1,5 % -yksiköllä ei aiheuttaisi arvonalentumiskirjauksia silloin kun liiketoimintaennusteet pysyvät muilta osin muuttumattomina. Diskonttokoron nousu 2,5 prosentilla ei myöskään johtaisi alaskirjauksiin. Esitetyt herkkyydet liittyvät liiketoimintasegmenttiin Uponor Infra, sillä sen liikearvo on herkempi liikearvon alaskirjausriskille.

Konsernilla ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja.

13. Aineelliset hyödykkeet

2014 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	19,0	146,5	380,6	53,0	15,5	614,6
Kurssierot	0,8	2,4	6,2	1,5	0,2	11,1
Lisäykset	-	4,8	15,4	4,9	10,4	35,5
Vähennykset	-0,7	-5,4	-16,9	-14,7	-0,4	-38,1
Siirrot erien välillä	-0,1	-2,3	-10,0	14,6	-4,7	-2,5
Hankintameno 31.12.	19,0	146,0	375,3	59,3	21,0	620,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,1	90,2	282,1	38,4	-	412,8
Kurssierot	0,0	0,4	4,5	1,5	-	6,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-5,9	-22,3	-6,2	-	-34,6
Tilikauden poisto	0,0	4,3	20,7	5,2	-	30,2
Siirrot erien välillä	-0,1	-0,5	-5,8	3,9	-	-2,5
Arvonalentumiset	-	0,0	-	0,5	-	0,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	1,8	88,5	279,2	43,3	-	412,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	17,2	57,5	96,1	16,0	21,0	207,8
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			86,5			

2013 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	12,8	107,0	289,2	43,0	8,7	460,7
Rakennemuutokset	7,2	41,6	102,2	7,1	4,3	162,4
Kurssierot	-0,7	-3,0	-10,0	-1,3	-0,4	-15,4
Lisäykset	-	3,4	20,4	4,2	6,1	34,1
Vähennykset	-0,2	-2,3	-18,3	-0,6	-0,2	-21,6
Siirrot erien välillä	-0,1	-0,2	-2,9	0,6	-3,0	-5,6
Hankintameno 31.12.	19,0	146,5	380,6	53,0	15,5	614,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,0	64,4	211,2	30,7	-	308,3
Rakennemuutokset	-	23,4	81,5	5,2	-	110,1
Kurssierot	0,1	-1,4	-7,8	-1,0	-	-10,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,4	-17,2	-0,6	-	-18,2
Tilikauden poisto	0,0	4,2	19,2	4,0	-	27,4
Siirrot erien välillä	-	-	-4,9	0,1	-	-4,8
Arvonalentumiset	0,0	0,0	0,1	0,0	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,1	90,2	282,1	38,4	-	412,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,9	56,3	98,5	14,6	15,5	201,8
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			88,6			

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Vuoden 2014 käyttöomaisuuden lisäykset kohdistuivat investointeja uuteen teknologiaan, kuten saumattomien alumiinikomposiittiputkien ja PEX-putkien valmistuslinjoihin sekä kapasiteetin lisäykseen Apple Valleysa, Minnesotassa Pohjois-Amerikassa, jossa myös viides tuotantotilojen laajennus saatiin päätökseen vuoden loppuun mennessä.

Vuonna 2013 käyttöomaisuuden lisäykset kohdistuivat tuotannon laajennuksen Apple Valleysa, Minnesotassa Pohjois-Amerikassa, joka saatiin päätökseen vuoden loppua kohden, ja investointeja uuteen teknologiaan Talotekniikka – Euroopan osalta.

Keskeneräiset investoinnit kasvoivat tilikauden aikana 5,5 miljoonalla eurolla tasepäivän 21,0 miljoonaan euroon Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa aloitettujen investointien myötä.

Rakennemuutokset liittyvät liiketoimintojen yhdistämisiin/tytäryhtiöiden myyntiin. Vuonna 2013, luvuissa on esitetty KWH Pipe Ab:n hankinta.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingoimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

2014 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitus-leasing- järjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	12,1	0,6	13,6
Kurssierot	-	0,1	0,0	0,1
Vähennykset	-0,2	-0,9	-	-1,1
Hankintameno 31.12.	0,7	11,3	0,6	12,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	8,4	0,1	8,5
Kurssierot	-	0,0	0,0	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,8	-	-0,8
Tilikauden poisto	-	0,3	0,1	0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	7,9	0,2	8,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,7	3,4	0,4	4,5

2013 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitus-leasing- järjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	1,1	14,0	0,2	15,3
Rakennemuutokset	-	0,8	-	0,8
Lisäykset	-	0,0	0,0	0,0
Vähennykset	-0,2	-2,2	-0,1	-2,5
Siirrot erien välillä	-	-0,5	0,5	0,0
Hankintameno 31.12.	0,9	12,1	0,6	13,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	7,9	0,2	8,1
Rakennemuutokset	-	0,3	-	0,3
Kurssierot	-	0,0	-0,1	-0,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,3	-0,1	-0,4
Tilikauden poisto	-	0,5	0,1	0,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	8,4	0,1	8,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,9	3,7	0,5	5,1

14. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2014 M€	Suojauslasken- nassa olevat johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikeutei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- on kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkiataso	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Muut osakkeet ja osuudet				0,8		0,8		16
Pitkäaikaiset saamiset			10,3			10,3		17
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset			152,4			152,4		19
Muut johdannaisoppimukset	0,4	2,5				2,9	1, 2, 3	30
Rahavarat			60,2			60,2		20
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,4	2,5	222,9	0,8		226,6		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					126,3	126,3		25
Sähköjohdannaiset	0,6					0,6	1	30
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					15,9	15,9		25
Sähköjohdannaiset	0,4					0,4	1	30
Muut johdannaisoppimukset	3,5	2,3				5,8	1, 2, 3	30
Ostovelat ja muut velat					90,1	90,1		26
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	4,5	2,3			232,3	239,1		

2013 M€	Suojauslasken- nassa olevat johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikeutei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- on kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkiataso	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Muut osakkeet ja osuudet				0,7		0,7		16
Pitkäaikaiset saamiset			10,1			10,1		17
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset			143,9			143,9		19
Muut johdannaisoppimukset	2,6	3,1				5,7	1, 2, 3	30
Rahavarat			53,7			53,7		20
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2,6	3,1	207,7	0,7		214,1		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					136,4	136,4		25
Sähköjohdannaiset	0,7					0,7	1	30
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					14,2	14,2		25
Sähköjohdannaiset	0,7					0,7	1	30
Muut johdannaisoppimukset	3,2	1,3				4,5	1, 2, 3	30
Ostovelat ja muut velat					79,2	79,2		26
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	4,6	1,3			229,8	235,7		

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusvarat ja -velat on jaettu IFRS 7 -standardin mukaisiin käyvän arvon hierarkioihin.

Uponor soveltaa hierarkiaa seuraavasti:

- Sähkötermiinit on arvostettu pörssin markkinahintaan (Taso 1).
- Valuuttatermiinit ja valuuttanvaihtosopimukset on arvostettu yleisiltä markkinoilta saaduista hintatiedoista, sekä käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (Taso 2).
- Valuuttaoptioiden arvostus perustuu rahoituslaitoksen laskemaan markkina-arvoon (Taso 3). Arvostushetken käypä arvo ei ole olennainen.

15. Osuudet osakkuusyhtiöissä

M€	2014	2013
Hankintameno 1.1.	0,0	0,1
Osuus tilikauden tuloksesta	0,3	0,1
Vähennykset	-0,2	-0,2
Muuntoerot	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,0

Konsernilla on kaksi saksalaista osakkuusyhtiötä: Punitec GmbH ja Punitec Verwaltungs GmbH, joiden tasearvo on merkityksetön. Vuoden 2014 tuloksesta Punitec GmbH maksoi 0,2 (0,2) miljoonaa euroa osinkoa Uponorille. Konsernilla on myös yhteisyritys Uponor Middle East S.A.L. Sen kirja-arvo on 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

16. Muut osakkeet ja osuudet

M€	2014	2013
Muut pitkäaikaiset varat	0,8	0,7
Yhteensä	0,8	0,7

Muut pitkäaikaiset varat sisältävät muita noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia, jotka on arvostettu hankintamenuon, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

17. Pitkäaikaiset saamiset

M€	2014	2013
Muut lainasaamiset	0,2	0,2
Muut saamiset	10,1	9,9
Yhteensä	10,3	10,1

Muihin pitkäaikaisiin saamisiin sisältyy 9,6 miljoonan euron verosaaminen liittyen avoimena olevaan verotuksen oikaisuvaatimukseen. Lisätietoja on esitetty liitteessä 27 Vuokratoumukset, ehdolliset varat ja ehdolliset velat.

18. Vaihto-omaisuus

M€	2014	2013
Aineet ja tarvikkeet	16,3	21,3
Puolivalmiit tavarat	15,4	12,6
Valmiit tuotteet/tavarat	85,7	81,5
Yhteensä	117,4	115,4

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Tilikaudella kuluksi kirjattiin romutuksia ja alaskirjauksia 3,4 (0,1) miljoonaa euroa.

19. Myyntisaamiset ja muut saamiset

M€	2014	2013
Myyntisaamiset	137,3	126,7
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	3,0	4,5
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	8,8	6,8
Johdannaissopimukset	2,9	5,4
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	0,3	-
Muut saamiset	15,1	17,2
Yhteensä	167,4	160,6

Konsernin arvion mukaan muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuviin saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana kuluksi arvonalentumistappioita myyntisaamisista 0,7 (1,3) miljoonaa euroa. Lasku vertailukaudesta liittyy kaivoyhtiö Talvivaara Sotkamo Oy:n myyntisaamisen arvonalentumiseen. Konserni ei ole tietoinen muista sellaisista tekijöistä, jotka saattaisivat aiheuttaa lisää mahdollisia arvonalentumistappioita.

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 29 Rahoitusriskien hallinta.

M€	2014	2013
Siirtosaamiset		
Verot	2,7	1,6
Muut	6,1	5,1
Yhteensä	8,8	6,8

20. Rahavarat

M€	2014	2013
Käteisvarat ja pankkitalletukset	28,8	31,9
Lyhytaikaiset sijoitukset (1-3kk)	31,4	21,8
Yhteensä	60,2	53,7

21. Oma pääoma

Uponor Oyj:n osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944 koko vuoden 2014 ajan. Kullakin osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni. Osakkeella ei ole nimellisarvoa, eikä vähittäis- tai enimmäisosakepääomaa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Vuoden 2014 alussa yhtiön hallussa oli 140 378 omaa osaketta yhteisarvoltaan 1,0 miljoonaa euroa. Kauden aikana yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrässä ei tapahtunut muutosta.

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet on hankittu 17.11.–5.12.2008 välisenä aikana. Takaisinoston peruste oli osakkeiden käyttö vastikkeena yhtiön osakesidonnaisissa kannustinohjelmassa. Omat osakkeet esitetään edellisten tilikausien voittovarojen vähennyksenä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP) sisältää oman pääoman luonteiset sijoitukset, ja suojausrahastoon kirjataan suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutokset. Muut rahastot sisältävät paikallisten lakien vaatimat rahastot.

22. Laskennalliset verot

M€	2014	2013
Laskennalliset verosaamiset		
Varaston sisäinen kate	0,6	0,6
Varaukset	6,1	4,8
Käyttämättömät verotappiot	3,4	1,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,8	1,1
Työsuhde-etuudet	2,9	2,4
Myytavissä olevien sijoitusten ja johdannaissopimusten arvostaminen	0,2	0,4
Muut väliaikaiset erot	5,4	5,4
Yhteensä	19,4	15,9

M€	2014	2013
Laskennalliset verovelat		
Poistoero ja verottamattomat varaukset	7,1	7,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,1	0,2
Myytavissä olevien sijoitusten ja johdannaissopimusten arvostaminen	0,6	0,2
Muut väliaikaiset erot	11,5	8,1
Yhteensä	19,3	15,7

M€	2014	2013
Laskennalliset verosaamiset		
1.1.	15,9	14,6
Kirjattu tulosvaikutteisesti	2,2	-1,8
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	0,3	-0,4
Kirjattu omaan pääomaan	0,2	0,1
Kurssierot	0,8	-0,5
Ostetut/myydyt liiketoiminnot	-	3,9
31.12.	19,4	15,9

M€	2014	2013
Laskennalliset verovelat		
1.1.	15,7	14,8
Kirjattu tulosvaikutteisesti	2,3	-3,6
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	0,0	-0,1
Kirjattu omaan pääomaan	0,3	0,1
Kurssierot	1,0	-0,3
Ostetut/myydyt liiketoiminnot	-	4,8
31.12.	19,3	15,7

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen niistä vahvistetuista tappioista, jotka voidaan todennäköisesti hyödyntää tulevina vuosina saman valtion alueella syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Konsernilla oli 31.12.2014 verotuksellisia nettotappioita 15,4 (4,6) miljoonaa euroa, joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Vuonna 2014 taseeseen on jätetty kirjaamatta 32,8 (26,9) miljoonan euron arvosta verotuksessa vahvistettuja tappioita, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista ei siksi ole kirjattu laskennallista verosaamista. Vuoden 2015 aikana vanhenee 1,9 miljoonan euron tappiot.

Konserni laskee Suomen ulkopuolisten yritysten jakamattomista voittovaroista laskennallisen verovelan ainoastaan siltä osin, kun niitä ei ole tarkoitus pysyvästi sijoittaa uudelleen kyseiseen liiketoimintaan ja niiden kotiuttamisesta seuraisi verokuluja.

23. Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Konsernilla on sekä maksu- että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin tai vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Vakuutusmatemaattiset laskelmat on tehty konsernin ulkopuolisten auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen toimesta. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokorkokanta määräytyy yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinakorkojen tai valtion pitkäaikaisten velkasitoumusten korkojen perusteella. Käytetty diskonttokorko on maakohtainen. Ennen vuotta 2014 käytetty diskonttokorko oli sama valuutta-alueittain. Muutos vaikutti ainoastaan euroalueen maihin; Saksa, Suomi ja Italia. Eläke-edut määräytyvät yleensä perustuen työvuosien määrään sekä loppupalkkaan. Suurin osa

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

konsernin etuuspuhjaista järjestelyistä on Saksassa, Ruotsissa ja Kanadassa. Niiden osuus on noin 96 (96) % etuuspuhjaisten järjestelyjen konsernitaseeseen kirjattua velvoitteesta. Etuuspuhjaiset järjestelyt Saksassa ja Ruotsissa ovat rahastoimattomia ja ne liittyvät eläkkeisiin. Järjestelyt on suljettu uusilta jäseniltä. Eläkkeet kertyvät nykyisin maksupuhjaisten järjestelyjen kautta. Kanadassa järjestelyt koskevat sekä eläkkeitä että työsuhteen jälkeistä sairaus- ja henkivakuutusta. Eläkejärjestely on rahastoitu. Suomessa eläketurva hoidetaan suurimmalta osin TyEL-järjestelmän kautta, joka on katsottu maksupuhjaiseksi eläkejärjestelyksi.

M€	2014	2013
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velvoitteet:		
- Etuuspuhjaiset eläkejärjestelyt	28,0	23,0
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	1,9	2,1
Yhteensä	29,9	25,1

Eläkeveloitteet ja muut etuuspuhjaiset veloitteet

M€	2014	2013
Työsuhde-etuuksiin liittyvien saatavien ja veloitteiden täsmäytys		
Etuuspuhjaista järjestelyistä johtuva velvoite	37,6	31,5
Varojen käypä arvo	-9,6	-8,5
Nettovelka taseessa	28,0	23,0

Tuloslaskelman kulut

Tilikauden työsuoritukseen liittyvät menot	0,5	0,3
Korkomenot	0,9	0,8
Yhteensä	1,4	1,1

Tuloslaskelmaan kirjatut kulut toiminnoittain

Hankinta ja valmistus	0,3	0,2
Varastointimenot	0,3	0,2
Myynti ja markkinointi	0,6	0,5
Hallinto	0,2	0,2
Muut	0,0	0,0
Yhteensä	1,4	1,1

Veloitteen nykyarvon muutos

Velvoite 1.1.	31,5	20,0
Liiketoimintojen hankinnat	-	11,9
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,5	0,3
Korkomenot	1,3	1,0
Uudelleen arvostukset	5,5	0,7
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,1	0,0
Kurssierot	0,1	-1,0
Maksetut etuudet	-1,4	-1,4
Velvoite 31.12.	37,6	31,5

M€	2014	2013
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutos		
Varojen käypä arvo 1.1.	8,5	0,3
Liiketoimintojen hankinnat	-	8,0
Korkotuotot	0,5	0,2
Uudelleen arvostukset	0,2	0,6
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	1,4	1,2
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,1	0,0
Kurssierot	0,3	-0,4
Maksetut etuudet	-1,4	-1,4
Varojen käypä arvo 31.12.	9,6	8,5

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, käypä arvo ja % järjestelyyn kuuluvista varoista

M€	2014		2013	
	Käypä arvo	%	Käypä arvo	%
Omanpääoman ehtoinen instrumentti	5,5	57,5	4,9	57,2
Velkainstrumentti	3,7	38,3	3,2	38,1
Varat vakuutusyhtiöissä	0,4	4,2	0,4	4,6
Yhteensä	9,6	100,0	8,5	100

	Saksa		Ruotsi		Kanada		Muut maat	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Etuuspuhjaista järjestelyistä johtuva velvoite	11,9	10,3	8,5	7,9	15,7	12,1	1,4	1,2
Varojen käypä arvo	-	0,0	-	0,0	9,2	8,1	0,4	0,4
Nettovelka (varat)	11,9	10,3	8,5	7,9	6,6	4,0	1,0	0,8

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

	Saksa		Ruotsi		Kanada		Muut maat	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Diskonttokorko, %	4,0	3,5	2,5	4,0	4,0	5,0	1,5–2,5	3,5–4,0
Palkankorotus-oletus, %	3,0	3,0	n/a	n/a	3,0	3,0	n/a–3,0	3,0–3,5
Eläkkeiden korotusoletus, %	n/a	2,0	1,5	2,0	n/a	n/a	n/a–2,0	0,1–2,0

Herkkyysanalyysi diskonttokorolle
 Nousu 0,5 %
 Lasku 0,5 %

Vaikutus velan määrään
 Keskimäärin 7 % lasku
 Keskimäärin 8 % nousu

Konserni ennakoii maksavansa etuus pohjaisiin järjestelyihin 1,7 (1,4) miljoonaa euroa vuonna 2015.

Seuraavassa taulukossa on esitetty eläkelaitteiden oletettu maturiteettianalyysi:

Eläkelaitteiden maturiteetti	2015	2016	2017	2018	2019	2020–
Oletetut eläkemaksut	1,3	0,7	0,7	0,8	0,9	5,3

24. Varaukset

M€	Takuuvaraukset	Ympäristökuluvaraukset	Uudelleenjärjestelyvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2014	6,5	3,3	3,8	8,5	22,1
Muuntoero	0,3	-	0,0	0,8	1,1
Varausten lisäykset	2,9	-	2,5	2,9	8,3
Käytetyt varaukset	-3,1	-0,1	-4,2	-1,9	-9,3
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,1	-	-0,1	-5,8	-6,0
Varaukset 31.12.2014	6,5	3,2	2,0	4,5	16,2
Lyhytaikaiset varaukset	5,7	0,4	2,0	3,4	11,6
Pitkäaikaiset varaukset	0,8	2,8	-	1,1	4,6
Yhteensä	6,5	3,2	2,0	4,5	16,2

Takuuvaraukset olivat tilikauden lopulla 6,5 (6,5) miljoonaa euroa. Takuuvaraukset perustuvat aikaisempien vuosien kokemuksiin viallisista tuotteista tarkoituksena varautua takuukorjauksista tulevaisuudessa syntyviin kuluihin. Takuuajat poikkeavat eri maissa lainsäädännöstä ja kauppatavoista riippuen. Muut varaukset sisältävät varauksen liittyen vanhoihin reklamaatiotapauksiin, jotka koskevat jo lopetettujen tuotemerkkien toimituksia. Uudelleenjärjestelyvarausten lisäykset liittyvät Saksassa sijaitsevan jakelukeskuksen siirtämiseen uuteen toimitilaan ja Uponor Infran uudelleenjärjestelyihin Suomessa tekemiin järjestelyihin. Käytetyt uudelleenjärjestelyvaraukset liittyivät Uponor Infran uudelleenjärjestelyihin Pohjoismaissa.

Ympäristövaraus oli tilikauden lopulla 3,2 (3,3) miljoonaa euroa ja se liittyy pääosin vuonna 2004 myytyyn Suomen kiinteistöliiketoimintaan. Ympäristövarauksesta 0,4 miljoonaa euroa odotetaan realisoituvan vuoden 2015 aikana.

25. Korolliset velat

M€	2014	2013
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalaina	99,9	99,9
Lainat rahoituslaitoksilta	19,9	28,9
Rahoitusleasingvelat	6,5	7,6
Yhteensä	126,3	136,4

Lyhytaikaiset korolliset velat

Lainat rahoituslaitoksilta	15,3	13,5
Rahoitusleasingvelat	0,6	0,7
Yhteensä	15,9	14,2

M€	2016	2017	2018	2019	2020–
Pitkäaikaisen korollisten velkojen erääntymisajat					
Joukkovelkakirjalaina	19,9	0,0	80,0	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta	6,0	6,0	7,9	-	-
Rahoitusleasingopimukset	0,6	0,7	0,8	0,8	3,6
Yhteensä	26,5	6,7	88,7	0,8	3,6

	2014	2013
Korollisten velkojen korkokannan vaihteluvälit, % p.a.		
Lainat rahoituslaitoksilta	1,579–5,300	1,974–7,000
Joukkovelkakirjalaina ^{*)}	1,926–2,226	2,137–2,437

^{*)} Konserni on suojannut koronvaihtosopimuksilla puolet joukkovelkakirjalainan koroista kesäkuulle 2018 saakka.

Vuonna 2013 konserni nosti 35 miljoonan pitkäaikaisen viisivuotisen bilateraalilainan, joka liittyy Uponorin ja KWH Yhtymän yhdessä perustamaan yhteisyritykseen, Uponor Infra Oy:hyn. Konsernilla on kaksi suuruudeltaan yhteensä 100 miljoonan euron määristä joukkovelkakirjalainaa; viiden vuoden vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 20 miljoonaa euroa ja seitsemän vuoden vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 80 miljoonaa euroa. Konserni laski nämä liikkeelle 2011. Lainat maksetaan kokonaisuudessaan takaisin eräpäivinä 2016 ja 2018. 50 miljoonaa euroa lainojen pääomasta on suojattu kiinteäkorkoisella koronvaihtosopimuksella. Joukkovelkakirjalainaan on netottu liikkeeseenlaskukulut.

Tilinpäätöspäivänä konsernilla ei ollut liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

M€	2014	2013
Rahoitusleasingvelat		
Vähimmäisleasingmaksut		
Alle 1 vuosi	1,0	1,3
1–5 vuotta	4,1	5,0
Yli 5 vuotta	3,8	5,6
Yhteensä	8,9	11,9
Tulevat rahoituskulut	1,8	3,6
Rahoitusleasingvastuut – vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	7,1	8,3
Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo		
Alle 1 vuosi	0,6	0,7
1–5 vuotta	2,9	2,8
Yli 5 vuotta	3,6	4,8
Yhteensä	7,1	8,3

Konsernin rahoitusleasingsopimukset kohdistuvat pääasiassa toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksiin. Konsernin rahoitusleasingsopimusten aktivoituiden kustannukset 31.12.2014 olivat 4,5 (5,1) miljoonaa euroa, jotka sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Näiden aktivointien poistot olivat vuonna 2014 yhteensä 0,4 (0,5) miljoonaa euroa. Yhteenlasketut leasingmaksut vuonna 2014 olivat 1,8 (1,6) miljoonaa euroa, johon sisältyi korkokustannusta 0,6 (0,9) miljoonaa euroa.

Merkittävin leasingvastuu on muodostunut rahoitusleasingsopimuksesta, joka solmittiin vuonna 1999, liittyen toimisto- ja tehdasrakennuksiin Saksassa. Tilikaudella 2014 ei tehty uusia merkittäviä rahoitusleasingsopimuksia.

26. Osto- ja muut velat

M€	2014	2013
Ostovelat	67,6	61,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	5,0	2,5
Siirtovelat	72,5	69,3
Saadut ennakot	1,5	2,8
Johdannaissopimukset	6,2	5,3
Muut lyhytaikaiset velat	22,5	18,1
Yhteensä	175,3	159,1
Siirtovelat		
Henkilökulut	32,8	21,3
Bonukset	17,6	15,5
Verot	1,0	1,2
Korot	0,3	0,7
Muut	20,8	30,6
Yhteensä	72,5	69,3

27. Vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja velat

M€	2014	2013
Investointisitoumukset	1,9	3,3
Muut sitoumukset	1,1	1,5
- Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Annetut pantit	0,5	0,4
Kiinnitykset	14,3	9,4
Takaukset	5,1	6,1
- Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Annetut pantit	0,0	0,0
Takaukset	18,8	19,4
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.		
Annetut pantit	0,5	0,4
Kiinnitykset	14,3	9,4
Takaukset	24,0	25,6
Yhteensä	38,8	35,4

Vastuusitoumukset on esitetty parhaan arvion mukaan vastuun määrästä.

Uponor Oyj:n espanjalaisessa tytäryhtiössä Uponor Hispania, SA:ssa suoritettiin verotarkastus joulukuun 2011 ja toukokuun 2012 välisenä aikana. Se koski tilivuosia 2006 ja 2007. Tarkastuksen johdosta verotta- ja vaatii Uponor Hispanialta 3,9 miljoonaa euroa veroja, viivekorjoja ja veronlisäyksiä. Vaatimus liittyy joidenkin kulujen verovähennyskelpoisuuteen. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi konsernin palveluveloituksiin ja mainontaan liittyvät kulut. Uponor Hispania ei hyväksy veroviranomaisen kantaa vaan on hakenut muutosta päätökseen. Asian käsittelyn ajaksi Uponor Hispania on antanut vuonna 2012 Espanjan verottajalle 2,9 milj. euron arvoisen pankkitakauksen, joka kattaa vaaditut verot ja viivekorot. Pankkitakaus sisältyy emoyhtiön konserniyhtiöiden puolesta antamiin takauksiin.

Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy maksoivat vuoden 2012 alussa 15,0 miljoonaa euroa veroja, veronkorotuksia ja viivemaksuja perustuen verovuosien 2005–2009 jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätöksiin. Jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätökset perustuvat vuonna 2008 suoritettuun verotarkastukseen, joka koski vuosia 2004–2007. Kiista koskee lähinnä Uponor Business Solutions Oy:n sisäisten palveluveloitusten markkinaehtoista siirtohinnoittelua. Uponor haki muutosta päätöksiin verotuksen oikaisulautakunnalta. Verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi Uponor Business Solutions Oy:n oikaisuvaatimuksen huhtikuussa 2013 ja pääosiltaan Uponor Oyj:n oikaisuvaatimuksen kesäkuussa 2013. Uponor on hakenut hallinto-oikeudelta muutosta oikaisulautakunnan päätöksiin ja ryhtyy toimenpiteisiin mahdollisen kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi. Veronkorotus (1,9 miljoonaa euroa) ja viivekorot (3,3 miljoonaa euroa) on kirjattu kuluksi vuonna 2011, verotettavan tulon lisäyksestä aiheutunut tulovero (9,8 miljoonaa euroa) on

kirjattu saamiseksi veroviranomaiselta vuonna 2012. Verottaja palautti Uponor Oyj:lle 0,3 miljoonaa euroa kesäkuussa 2013; saaminen veroviranomaiselta laski 9,6 miljoonaa euroon. Saaminen verottajalta on siirretty taseen pitkäaikaisiin saamisiin, sillä tapauksen käsittely voi viedä vuosia. Mikäli yhtiö vastoin odotuksia häviäisi verotuspäätöksen valituksen, jäisivät yhtiölle maksuunpannut viivekorot ja veronkorotukset yhtiön tappioksi. Mikäli verotuspäätöksen valitus hyväksyttäisiin, maksetut veronkorotukset ja viivekorot palautettaisiin yhtiölle.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Konsernin tämän hetkisen näkemyksen mukaan näillä oikeusprosesseilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

28. Muut vuokrasopimukset

M€	2014	2013
Vastaiset vähimmäisvuokrat		
Alle 1 vuosi	10,6	12,2
1–5 vuotta	23,6	18,6
Yli 5 vuotta	10,4	4,5
Yhteensä	44,6	35,3

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto- ja varistorakennuksia erityyppisiin vuokrasopimuksiin. Lisäksi muut käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, jotka eivät ole rahoitusleasing sopimuksia, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

29. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti sekä minimoida rahoitusmarkkinoiden epävarmuustekijöistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset konsernin tuloskehitykseen. Rahoitusriskien hallinnan yleiset toimintaperiaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Käytännön tasolla konsernin Rahoituskomitea ohjaa ja valvoo rahoitusriskien käytännön hallintaa. Sen puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja, ja muina jäseninä konsernin talousjohtaja, rahoitus- ja riskienhallintojohtaja sekä laskenta- ja raportointijohtaja. Riskien hallinnassa käytetään vain rahoitusinstrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan seurata luotettavasti ja keskeytyksettä. Suojaustransaktiot toteutetaan konsernin johdon hyväksymien kirjallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti muun muassa valuutta-, korko-, likvideetti- ja vastapuoliriskien osalta.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin sisäisenä pankkina toimivaan emoyhtiön rahoitustoimintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja suojata konsernin rahoitusriskit. Rahoitustoiminto huolehtii myös konsernin varain- ja riskienhallintaan liittyvien transaktioiden suorittamisesta ulkoisilla markkinoilla sekä palvelee liiketoimintayksiköitä rahoituksen eri osa-alueilla.

Valuuttariski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille, joita syntyy muun muassa valuuttamääräisten myyntisaatavien ja ostovelkojen, konsernin sisäisen kaupankäynnin sekä valuuttamääräisten lainojen, talletusten ja pankkitilialdojen seurauksena. Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti tytäryhtiöt suojaavat kaikki merkittävät transaktioriskinsä konsernin sisäisillä valuuttatermiinisopimuksilla. Rahoitustoiminto vastaa nettovaluuttapositioiden arvioinnista ja positioiden suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiineitä ja -optioita. Yksittäiset valuuttajohdannaisopimukset ovat kestoltaan korkeintaan vuoden pituisia.

Tuotantoyksiköt laskuttavat myyntiyksiköitä pääsääntöisesti niiden paikallisessa valuutassa. Tämä mahdollistaa valuuttakurssiriskien keskittymisen tuotantoyksiköihin, joilla on paremmat resurssit valuuttariskien hallinnoimiseen yhdessä konsernin rahoitustoiminnon kanssa. Näin ollen valuuttariskiä syntyy sisäisessä kaupankäynnissä lähinnä Saksan, Ruotsin, Yhdysvaltojen ja Suomen tuotantoyksiköiden sellaisessa myynnistä, joka tapahtuu muussa kuin kotivaluutassa.

Konsernin tytäryhtiöt arvioivat kuukausittain valuuttamääräisiä kassavirtojaan seuraavien 12 kuukauden jaksoissa ja suojaavat konsernin suojauspolitiikan mukaisen osan valuuttamääräisistä nettokassavirroistaan. Euron lisäksi keskeiset laskutusvaluutat olivat Yhdysvaltain dollari (USD), Ruotsin kruunu (SEK), Kanadan dollari (CAD) ja Tanskan kruunu (DKK). Nämä valuutat muodostivat noin 50 prosenttia konsernin ulkoisista myyntisaamisista 31.12.2014. Konsernin oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa ja Ruotsissa tasapainottavat merkittävästi valuuttamääräistä transaktioriskiä ko. yksiköiden paikallisen myynnin osalta.

Konsernin valuuttariskipositio 31.12.2014

Valuutta, M€	EUR USD	EUR SEK	USD CAD	EUR CAD	EUR DKK	Yhteensä
Positio ennen suojauksia	-14,5	4,4	-0,3	5,6	5,4	0,6
Valuuttasuojaukset	0,1	-26,6	11,5	-12,0	5,4	-21,6
Nettopositio	-14,4	-22,2	11,2	-6,4	10,8	-21,0

Herkkyysanalyysi (+/-10 %)

Valuutta, M€	EUR USD	EUR SEK	USD CAD	EUR CAD	EUR DKK	Yhteensä
Tuloslaskelma	0,2	0,8	1,1	0,7	1,1	3,9
Oma pääoma (muuntoerot)	1,2	3,0				4,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernin valuuttariskipositio 31.12.2013

Valuutta, M€	EUR SEK	EUR USD	NOK SEK	USD CAD	DKK SEK	Yhteensä
Positio ennen suojauksia	-11,7	10,4	0,9	10,0	7,1	16,7
Valuuttasuojaukset	0,7	-46,8	15,5	-16,2	6,3	-40,5
Nettopositio	-11,0	-36,4	16,4	-6,2	13,4	-23,8

Herkkyysanalyysi (+/-10 %)

Valuutta, M€	EUR SEK	EUR USD	NOK SEK	USD CAD	DKK SEK	Yhteensä
Tuloslaskelma	0,0	0,0	1,6	0,6	1,3	3,5
Oma pääoma (muuntoerot)	1,1	3,7				4,8

Esitetty valuuttapositio sisältää ainoastaan rahoitusinstrumentit IFRS 7 määritelmien mukaisesti. Positio on vieraan valuutan määräisten rahoitusvarojen ja -velkojen summa tilinpäätöspäivänä. Positio ei sisällä nettoinvestoinneiksi luokiteltuja sisäisiä lainoja eikä ennustettuja myyntejä ja ostoja, joita ei ole vielä kirjattu taseeseen saamisiksi tai veloiksi. Taulukossa esitetty valuuttariskin herkkyysanalyysi arvioi 10 prosentin valuuttakurssimuutoksen euromääräisen vaikutuksen valuuttapareittain tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Konserni altistuu valuuttakurssivaihteluista aiheutuvalle translaatiotilille, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset varat ja velat muunnetaan konsernin raportointivaluutan määräiseksi. Merkittävimmät valuuttamääräiset tase-erät kohdistuvat Yhdysvaltain dollariin (USD) ja Ruotsin kruunuun (SEK). Translaatiotilille vaikuttaa taseen muutosten kautta kirjanpidolliseen tulokseen ja tunnuslukuihin, mutta ei kassavirtoihin. Mikäli euro vahvistuisi 10 prosenttia Yhdysvaltain dollaria ja Ruotsin kruunua vastaan, olisi ilman veroja laskettu oman pääoman muuntoeroaikutus 4,2 miljoonaa euroa. Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksen muodostavat valuuttamääräisten sisäisten lainojen pääomat, jotka suojataan kokonaisuudessaan. Lisäksi konsernin rahoituskomitean erikseen määrittelemät lainat ovat suojauslaskennan piirissä. Näiden lainojen ja lainojen valuuttasuojien käyvän arvon muutoksia ei kirjata tulokseen, vaan ne vaikuttavat omaan pääomaan siltä osin kuin suojaus on tehokas.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille markkinakorkojen muutosten vaikuttaessa rahoituskustannuksiin ja aiheuttaessa muutoksia tase-erien arvoihin. Rahoitustoiminto vastaa korkoriskin hallinnasta rahoituspolitiikan määrittämissä puitteissa tavoitteenaan korkoposition tasapainottaminen ja korkokulujen optimoiminen.

Korkoriskien hallitsemiseksi lainanotto hajautetaan kiinteä- ja vaihtuvakorkeisiin luottoihin. Korkoposition korkosidonnaisuusaikaa säädellään

lainojen korkojaksojen valinnoilla. Myös johdannaisinstrumentteja kuten koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita voidaan käyttää. Rahoitustoiminnon tehtäviin kuuluu myös huolehtia muun muassa ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien ajallisesta vastaavuudesta. Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta ko. sijoitusten vaikutus ei ole kokonaisuuden kannalta merkittävä.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinakorkojen muutoksesta on seuraava: markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun tai laskun vaikutus ennen veroja tuloslaskelmaan on +/- 0,6 miljoonaa euroa (-/+ 0,4 miljoonaa euroa) ja omaan pääomaan +/- 1,8 miljoonaa euroa (+/- 1,9 miljoonaa euroa). Tuloslaskelmaan vaikuttava korkopositio sisältää vaihtuvakorkeiset rahoitusvelat ja -saamiset, sekä koronvaihtosopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Vaikutus omaan pääomaan syntyy suojauslaskennan piirissä olevan koronvaihtosopimuksen käyvän arvon muutoksen vaikutuksesta.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski syntyy, kun yritys ei pysty rahoittamaan toimintaansa luottokelpoisuuttaan vastaavilla ehdoilla tai lainkaan. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävien luottolimiittireservien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa erilaisia rahoitusmuotoja useista eri lähteistä. Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkaiden kassanhallintaratkaisuiden avulla sekä sijoittamalla kassavaroja ainoastaan matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi.

Rahoitustoiminto koordinoi konsernin vieraan pääoman hankinnan emoyhtiön kautta. Poikkeustapauksissa eli lähinnä käytännöllisyys- ja lainsäädännöllisistä syistä rahoitustoiminto voi toteuttaa yksittäisten tytäryhtiöiden nimissä paikallisia käyttöpääomaliimittejä tai muita luottojärjestelyjä, joiden takaajana toimii konsernin emoyhtiö.

Merkittävimmät voimassa olevat rahoitusjärjestelyt 31.12.2014 olivat:

- Joukkovelkakirjalaina 80 miljoonaa euroa, erääntyy vuonna 2018
- Joukkovelkakirjalaina 20 miljoonaa euroa, erääntyy vuonna 2016
- Useita komittoituja, pankkia sitovia luottolimiittejä, joiden määrä on yhteensä 200 miljoonaa euroa, joista 50 miljoonaa euroa erääntyy vuonna 2015 ja 150 miljoonaa euroa 2019.

Kahdenvälisiä komittoituja luottolimiittejä ei käytetty raportointikaudella. 150 miljoonaa euroa luottolimiiteistä uusittiin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

Näiden lisäksi konsernilla on yhteensä 150 miljoonan euron suuruisen kotimainen yritystodistusohjelma. Raportointikauden päättyessä Uponorin yritystodistuksia ei ollut liikkeeseen laskettuina

Raportointikauden päättyessä konsernilla oli 60,2 (53,7) miljoonaa euroa rahavaroja.

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimuksiin perustuen 31.12.2014

M€	2015	2016	2017	2018	2019–
Joukkovelkakirjalaina	2,2	22,0	2,0	81,0	
Lainat rahoituslaitoksilta	13,4	6,3	6,2	8,1	
Rahoitusleasingvelat	1,0	1,0	1,0	1,1	4,8
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	2,7				
Ostovelat	67,6				

Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	227,1				
- saatavat rahavirrat	227,3				
Korkojohdannaiset	1,0	1,0	0,8	0,4	
Sähköjohdannaiset	0,4	0,3	0,3	0,0	0,0

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimuksiin perustuen 31.12.2013

M€	2014	2015	2016	2017	2018–
Joukkovelkakirjalaina	2,4	2,7	23,0	3,1	81,7
Yritystodistukset	10,6	6,5	6,4	6,3	14,2
Rahoitusleasingvelat	1,3	1,3	1,2	1,2	6,9
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	0,7				
Ostovelat	61,1				

Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	230,2				
- saatavat rahavirrat	232,5				
Korkojohdannaiset	0,6	0,5	0,3	0,2	0,0
Sähköjohdannaiset	0,7	0,3	0,2	0,2	

Vastapuoli- ja luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyvä vastapuoliriski on määritelty riskiksi siitä, että vastapuoli ei kykene tai ei ole halukas täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Vastapuoliriskin minimoimiseksi konsernin kassavaroja sijoitetaan ja johdannaissopimuksia tehdään ainoastaan konsernin luottokelpoisuusehdot täyttävien vastapuolien kanssa. Konsernin normaalissa liiketoiminnassa ei tilikauden aikana aiheutunut merkittäviä luottotappioita. Konsernin vastapuoliriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo 31.12.2014.

Konsernin myyntisaatavien luottoriskikeskittymää pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Asiakaskohtaisia luottolimittejä sekä heidän taloudellista tilaansa seurataan säännöllisesti. Myyntisaatavat luottovakuutetaan soveltuvin osin. Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen arvonalentumistappioiden määrä oli kaikkiaan 0,7 (1,3) miljoonaa euroa. Vähennys vertailukauteen verrattuna liittyy kaivosyhtiö Talvivaara Sotkamo Oy:n myyntisaamisen arvonalentumistappioon vuonna 2013.

M€	2014	2013
Myyntisaamisten ikäjakauma		
Erääntymättömät	107,0	87,7
Erääntyneet 1–30 päivää	20,9	25,5
Erääntyneet 31–60 päivää	2,7	6,8
Erääntyneet 61–90 päivää	2,4	1,7
Erääntyneet yli 90 päivää	4,3	5,0
Yhteensä	137,3	126,7

Hintariski

Konserni altistuu raaka-aineiden, kuten muovin, alumiinin, kuparin ja sinkin, sekä sähkön hintariskille liiketoiminnassaan. Raaka-aineiden hintariskiä suojataan pitkällä kiinteähintaisilla toimitussopimuksilla aina kun se on taloudellisesti järkevää. Metallien hintariskin osalta myös johdannaisinstrumentteja käytetään täydentämään kiinteähintaisia sopimuksia. Käytettävät johdannaisinstrumentit ovat LME-pohjaisia (London Metal Exchange) ja jälkimarkkinakelpoisia. Metallin hintariskin suojausten johdannaisinstrumentteihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Rahoitustoiminto vastaa suojaustoimenpiteistä sähkön hintariskin hallinnoimiseksi Pohjoismaissa konsernin sähkösuojapolitiikassa määriteltyjen puitteiden mukaisesti. Suojaustavoitteet saavutetaan pääasiassa käyttämällä sähköjohdannaisia. Sähköjohdannaisiin sovelletaan suojauslaskentaa.

Alla olevassa taulukossa esitetään avoimena olevien sähköjohdannaisien herkkyys sähkön hintamuutoksille, jos sähkön markkinahinta nousisi tai laskisi 10 % muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Luvut on esitetty ennen verojen vaikutusta. Käypään arvoon kirjattavat sähköjohdannaiset vaikuttavat tuloslaskelmaan. Niiden sähköjohdannaisien, jotka täyttävät IAS 39 suojauslaskennan ehdot, arvomuutokset vaikuttavat omaan pääomaan.

M€	2014	2013
Muutos omassa pääomassa	+/- 0,5	+/- 0,5

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

30. Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

M€	2014	2013
Nimellisarvot		
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimukset	170,0	170,0
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset		
- ei suojauslaskennassa	176,5	157,1
- suojauslaskennassa	51,9	93,6
Ostetut valuuttaoptiot	9,4	9,9
Asetetut valuuttaoptiot	9,4	9,9
Hyödykejohdannaiset:		
Termiinisopimukset		
- suojauslaskennassa	7,1	7,2

M€	2014			2013		
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Käyvät arvot						
Korkojohdannaiset:						
Koronvaihtosopimukset	0,6	-3,7	-3,1	2,2	-3,7	-1,5
Valuuttajohdannaiset:						
Termiinisopimukset						
- ei suojauslaskennassa	2,0	-1,9	0,1	2,0	-0,6	1,5
- suojauslaskennassa	0,3	-0,2	0,1	1,1	-0,2	0,7
Ostetut valuuttaoptiot	0,6	-	0,6	0,4	-	0,4
Asetetut valuuttaoptiot	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Hyödykejohdannaiset						
- suojauslaskennassa	-	-0,9	-0,9	-	-1,4	-1,4

Rahavirran suojauksiin kohdistettujen sähkö- ja korkojohdannaisten käyppien arvojen muutokset kirjataan oman pääoman suojausrahastoon siltä osin kuin suojaus on tehokas.

Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutoksen voittona kirjattiin 0,1 miljoonaa euroa (tappiota 0,4 miljoonaa euroa) suojausrahastoon tilikauden aikana. Tehottoman osuuden vaikutus tilikauden tulokseen oli 0,2 miljoonaa euroa voittoa (tappiota 0,3 miljoonaa euroa). Suojausrahastosta kirjattiin tappiota 0,2 miljoonaa euroa (tappiota 0,1 miljoonaa euroa) tuloslaskelmaan. Se sisältyy hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksen tappio 1,0 (tappio 0,8) miljoonaa euroa kirjattiin suojausrahastoon tilikauden aikana. Luvussa on huomioitu verovaikutus. Tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmassa rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Suojaussuhteesta ei kirjattu tehottomuutta tilikauden aikana.

31. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on luoda tehokas pääomamarkkinat, jonka avulla varmistetaan konsernin normaalit toimintaedellytykset ja kasvumahdollisuudet, ja sitä kautta lisätä osakkeenomistajien pitkän aikavälin tuottoa.

Investointipäätösten lisäksi osingonjako on merkittävin keino vaikuttaa pääomarakenteeseen. Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on maksaa vuosittain perusosinko, joka on vähintään 50 prosenttia osakekohtaisesta vuosituloksesta.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisas- teella (gearing).

Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka jaetaan oman pääoman määrällä. Korolliseen nettovelkaan sisältyvät korolliset velat vähennettynä rahavaroilla. Konsernin tavoitteena on pitää tilikauden vuosineljän- nesten kautta laskettu nettovelkaantuneisuusaste 30–70 prosentin vaihtelu- välillä. Tilikauden 2014 keskimääräinen (ka) gearing oli 45,8 (57,9) %.

M€	2014	2013
Korolliset velat	142,2	150,6
Rahavarat	60,2	53,7
Korollinen nettovelka	82,0	96,9
Oma pääoma yhteensä	297,9	287,7
Nettovelkaantumisaste, %	27,6	33,7
Nettovelkaantumisaste keskimäärin, %	45,8	57,9

Konsernin rahoitussopimuksissa on sovittu tyypillisistä kovenanttiehtois- ta koskien nettovelkaantuneisuusastetta ja käyttökatteen suhdetta netto- rahoituskuluihin. Näiden tunnuslukujen toteutuneet tasot ovat täyttäneet lainakovenanttien vaatimukset selkeästi.

32. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut

Vuonna 2014 Uponor Oyj:n hallitus päätti jatkaa vuonna 2012 perus- tetun pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinohjelman soveltamis- ta. Uusi ohjelma kattaa vuodet 2014–2016 ja täydentää olemassa olevia vuosien 2012–2014 ja 2013–2015 ohjelmia.

Ehdot ovat samat kaikille kolmelle ohjelmalle:

Kukin kannustinohjelmaan osallistuva tekee ennalta määritellyn vähimmäis- ja enimmäismäärän rajoissa olevan sijoituksen yhtiön osakkeisiin. Ohjelman palkkio koostuu seuraavista osista:

- 1) osakesijoitukseen perustuvasta osakekannustimesta kolmen vuoden odotusjaksolla ja
- 2) yhtiön tuloskehityksestä riippuvasta suoriteperusteisesta osakekannustimesta kolmen vuoden ansaintajaksolla.

Sekä osakesijoitukseen perustuvan ohjelman että suoriteperusteisen osakekannustinohjelman perusteella annettaviin osakkeisiin liittyy niiden antamisen jälkeen yhden vuoden pituinen jakso, jonka kuluessa osakkeita ei voi luovuttaa eteenpäin.

Vuosien 2014–2016 ohjelman piiriin kuuluu enintään kymmenen konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä. Osakesijoituksen perusteella annettavien palkkioiden enimmäisarvo vastaa 8 500 osaketta ja suoriteperusteisen osakekannustimen perusteella annettavien osakepalkkioiden arvo vastaa 170 000 osaketta.

Vuosien 2013–2015 ohjelman piiriin kuuluu enintään kaksitoista konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä. Osakesijoituksen perusteella annettavien palkkioiden enimmäisarvo vastaa 13 000 osaketta ja suoriteperusteisen osakekannustimen perusteella annettavien osakepalkkioiden arvo vastaa 260 000 osaketta.

Vuosien 2012–2014 ohjelman piiriin kuuluu enintään kaksitoista konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä. Osakesijoituksen perusteella annettavien palkkioiden enimmäisarvo vastaa yhteensä alle 20 000 osaketta ja suoriteperusteisen osakekannustimen perusteella annettavien osakepalkkioiden arvo vastaa 370 000 osaketta.

Kannustinohjelmien vaikutus konsernin liikevoittoon oli 0,3 (-0,9) miljoonaa euroa, taseen omaan pääomaan -0,1 (0,3) miljoonaa euroa ja verojen maksamista varten kirjattiin velkaosuuksia 0,5 (0,8) miljoonaa euroa.

Lisäksi Uponor Oyj:n hallitus on hyväksynyt joulukuussa 2014 uuden suoriteperusteisen osakekannustinohjelman tarjottavaksi yhtiön johdolle. Ohjelman piiriin kuuluu 20–25 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Ohjelma on voimassa vain yhden ansaintajakson, joka kattaa kalenterivuodet 2015–2017. Tällä ohjelmalla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen vuonna 2014.

33. Osuudet tytäryrityksissä ja määrävallattomien omistajien osuudet

Tytäryhtiöt on listattu liitetiedossa 34 Lähipiiritiedot.

Uponor Oyj:n tytäryhtiöllä Uponor Infra Oy:llä on merkittävä määräsvallattomien omistajien osuus liittyen sen omistusrakenteeseen. Uponorilla on määräsvallalta 55,3 prosentin suoralla omistussuudella ja äänienemmistö, sillä Uponorilla on puheenjohtajuus Uponor Infra Oy:n hallituksessa. KWH Yhtymä Oy omistaa 44,7 prosenttia Uponor Infra Oy:stä. Uponor Infra Oy on alakonsernin emoyhtiö ja sen osalta esitetään alakonsernin luvut. Alakonsernin rakenne käy ilmi tytäryhtiölistasta. Uponor Infra Oy perustettiin 1.7.2013.

	Määräsvallattomien omistajien omistusosuus		Määräsvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		Määräsvallattomien omistajien osuus pääomasta	
Yritys ja kotipaikka	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Uponor Infra Oy, Suomi, Helsinki	44,7 %	44,7 %	-0,5	-1,0	66,8	68,0

Taloudellinen informaatio Uponor Infra Oy -konsernista:

M€	2014	2013
Uponor Infra Oy -konserni		
Liikevaihto	351,3	189,3
Tilikauden tulos	-1,4	-2,4
Tilikauden laaja tulos	-3,7	-3,1
Pitkäaikaiset varat	93,3	95,9
Lyhytaikaiset varat	145,7	158,8
Pitkäaikaiset velat	32,8	39,6
Lyhytaikaiset velat	70,1	76,1
Liiketoiminnan rahavirta	-2,3	26,7
Investointien rahavirta	-6,7	6,7
Rahoituksen rahavirta	1,8	-18,9

Uponor Infra konsernin tilikauden tulokseen sisältyy vähemmistölle kuuluva osuus, joka liittyy Wiik & Hoeglund Plc:n omistukseen. Tämä ei ole merkittävä Uponor konsernin näkökulmasta.

Uponor Infra Oy ei maksanut osinkoja omistajilleen vuonna 2014 tai vertailukaudella.

34. Lähipiiritiedot

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytär- ja osakkuusyrietykset sekä johtoon kuuluvat avainhenkilöt: hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä konsernin johtoryhmä.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Johdon ja hallituksen palkitseminen

T€	2014	2013
Johtoryhmän saamat palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	2 182,0	2 127,8
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
- maksuperusteiset eläkkeet	223,5	229,2
Osakeperusteiset etuudet	-248,0	749,6
Yhteensä	2 157,5	3 106,6

Johtoryhmän palkat ja palkkiot sisältävät palkat, luontaisedut ja bonukset.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät johtoryhmän osalta paikallisten lakisääteisten eläkejärjestelyjen kulut sekä toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen otetut maksuperusteiset lisäeläkevakuutukset. Konsernilla ei ole näihin liittyen muita sitoumuksia.

Osakeperusteiset etuudet sisältävät johdon kannustinohjelmista kaudelle kirjatut kulut (lisätietoja liitteessä 32).

Yllä esitettyyn sisältyvät myös toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa palkat ja palkkiot.

T€	2014	2013
Johdon palkat ja palkkiot: toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa		
Luomakoski Jyri, toimitusjohtaja	491,7	568,4
Bondestam Sebastian, toimitusjohtajan sijainen	265,9	262,4

Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta. Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa eläke karttuu työeläkelain (TyEL) mukaisesti. Lisäksi yhtiö on ottanut maksuperusteisen eläkevakuutuksen toimitusjohtajalle, johon yhtiö maksaa vuosittain 40 000 euroa, ja hänen sijaiselleen, johon yhtiö maksaa vuosittain hallituksen erikseen päättämän summan.

T€	2014	2013
Hallituksen palkkiot		
Eloranta Jorma, puheenjohtaja 19.3.2014 alkaen	81,2	58,6
Paasikivi Annika, varapuheenjohtaja 19.3.2014 alkaen	58,6	-
Ihamuotila Timo, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, 18.3.2013 alkaen	58,0	51,2
Nygren Eva	54,8	56,0
Rosendal Jari	53,0	54,2
Simon Rainer S.	53,0	56,0
Paasikivi Jari, puheenjohtaja 19.3.2014 asti	3,0	81,8
Silfverstolpe Nordin Anne-Christine, 18.3.2013 asti	-	4,8
Yhteensä	361,6	362,6

Lisäksi yhtiö maksaa hallituksen jäsenille vapaaehtoista vakuutusta, joka oikeuttaa kaikki hallituksen jäsenet Suomen TyEL-eläkejärjestelmään perustuvaan eläkkeeseen eläkkeelle jäämisen yhteydessä.

Muut lähipiiritiedot

Lähipiiriin kuuluvilla henkilöillä ei ollut 31.12.2014 eikä 31.12.2013 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Lisäksi yhtiön lähipiiriin kuuluvat henkilöt ovat tehneet vähäisiä transaktioita konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa.

Yhtiön johdon osakkeenomistukset on esitetty tilinpäätöksen Hallinto- ja ohjausjärjestelmän esittelyn yhteydessä.

M€	2014	2013
Liiketoimet osakkuusyhtiöiden kanssa		
Jatkuvat toiminnot		
Ostot	1,6	1,5
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Lainasaamiset	0,3	-
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	0,0
Ostovelat ja muut velat	0,1	0,1

Tytäryhtiöt

Konserniyhtiöt

Nimi	Valtio ja kotipaikka
Uponor Beteiligungs GmbH	Saksa, Hassfurt
Uponor GmbH	Saksa, Hassfurt
Uponor S.A.R.L.	Ranska, Saint Quentin Fallavier
Uponor Middle East S.A.L. (Off Shore) (50,0 %)	Libanon, Beirut
Uponor Holding GmbH	Saksa, Hassfurt
Zent-Frenger GmbH	Saksa, Heppenheim
Uponor Hispania, S.A.U.	Espanja, Móstoles
Uponor A/S	Tanska, Brøndby
Uponor Eesti Oü	Viro, Tallinna
Uponor Suomi Oy	Suomi, Nastola
Uponor Business Solutions Oy	Suomi, Vantaa
Nereus Oy	Suomi, Uusikaupunki
Uponor Asia Oy (*)	Suomi, Helsinki
Uponor Techniques Lyseis gia Ktiria AE	Kreikka, Ateena
Uponor Kft. (Uponor Épületgépészeti Korlátolt Felelősségű Társaság)	Unkari, Budapest
Cork Pipe Plant Limited	Irlanti, Bishopstown
Uponor S.r.l.	Italia, Badia Polesine
SIA Uponor Latvia	Latvia, Riika
UAB Uponor	Liettua, Vilna

Nimi	Valtio ja kotipaikka
Uponor, s.r.o.	Tšekki, Praha
Uponor AS	Norja, Vestby
Uponor Sp. z o.o.	Puola, Plonie
Uponor Portugal - Sistemas para Fluidos, Lda.	Portugali, V.N. Gaia
Uponor AG	Sveitsi, Pfungen
ZAO Uponor Rus	Venäjä, Moskova
Uponor Innovation AB	Ruotsi, Borås
Uponor AB	Ruotsi, Virsbo
Uponor Vertriebs GmbH	Itävalta, Guntramsdorf
Uponor Limited	Englanti, Lutterworth
Uponor Building Energy Limited	Englanti, Skelmanthorpe
Uponor NA Holding, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor NA Asset Leasing, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor North America, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Tulsa Pipe Plant, Inc. (*)	Yhdysvallat, Delaware
Hot Water Systems North America, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor Ltd	Kanada, Saskatchewan
Radiant Technology, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor, Inc.	Yhdysvallat, Illinois
Uponor Innovations, LLC	Yhdysvallat, Delaware
Uponor Trading (Beijing) Co., Ltd.	Kiina, Beijing
Uponor Hong Kong Ltd	Hong Kong
Uponor Romania S.R.L.	Romania, Bucharest
Uponor Infra Oy (omistusosuus 55,3 % Uponor Oyj, 44,7 % KWH-yhtymä Oy)	Suomi, Helsinki
Jita Oy	Suomi, Virrat
Uponor Infra AB	Ruotsi, Virsbo
Uponor Infra A/S	Tanska, Holbæk
Uponor Infra AS	Norja, Vestby
Uponor Infra Ltd	Kanada, Mississauga
Uponor Infra Holding Corp.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor Infra Corp.	Yhdysvallat, California
Extron Engineering Oy	Suomi, Vaasa
Uponor Infra Tech GmbH	Saksa, Fulda
Uponor Infra Limited (99 % Uponor Infra A/S, 1 % Uponor Infra Oy)	Englanti, Milton Keynes
Uponor Infra Sp. z o.o.	Puola, Varsova
Uponor Infra Oü	Viro, Tartu
ZAO "Uponor Infra"	Venäjä, Pietari
UAB KWH Pipe Lithuania (*)	Liettua, Vilna
Uponor Infra Fastighets Ab	Suomi, Vaasa
Koy Tuusulan Pakkasraitti 12	Suomi, Tuusula
Wiik & Hoeglund PLC (65,99 %)	Thaimaa, Bangkok
WH Holding Co., Ltd. (49 % Wiik & Hoeglund PLC)	Thaimaa, Bangkok
WH Pipe (Thailand) Ltd. (51 % WH Holding Co Ltd, 49 % Wiik & Hoeglund PLC)	Thaimaa, Bangkok
KWH Pipe (Malaysia) Sdn. Bhd. (*)	Malesia, Kuala Lumpur
KWH Pipe Holdings (L) Ltd.	Malesia, Labuan
KWH Pipe (India) Ltd. (76 % KWH Pipe Holdings (L) Ltd., 24 % Uponor Infra Oy) (*)	Intia, Mumbai

Nimi	Valtio ja kotipaikka
Uponor Infra Fintherm a.s.	Tšekki, Praha
KWH Pipe Espana SA (*)	Espanja, Madrid
KWH Pipe (Portugal) Tubos Lda. (*)	Portugali, Palmela

Osakkuusyhtiöt

Nimi	Valtio ja kotipaikka
Punitec GmbH & Co. KG	Saksa, Gochsheim
Punitec Verwaltungs GmbH	Saksa, Gochsheim

(*) Lepäävä yhtiö

35. Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen konsernissa ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

M€	Liite	2014	%	2013	%
Liikevaihto	2	21,4	100,0	19,2	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	3	0,0	0,0	0,0	0,0
Henkilöstökulut	4	4,8	22,4	4,7	24,5
Poistot ja arvonalennukset	5	0,3	1,4	0,4	2,1
Liiketoiminnan muut kulut	3	23,2	108,4	20,0	104,2
Liiketappio		-6,8	-31,8	-6,0	-31,3
Rahoitustuotot ja -kulut	6	31,1	145,3	10,7	55,7
Voitto ennen satunnaiseriä		24,3	113,6	4,8	25,0
Satunnaiset tuotot ja kulut	7	7,9	36,9	7,0	36,5
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		32,2	150,5	11,7	60,9
Poistoeron muutos		0,1	0,5	-0,1	-0,5
Tuloverot	8	0,0	0,0	-0,4	-2,1
Tilikauden tulos		32,3	150,9	11,2	58,3

Emoyhtiön tase

M€	Liite	31.12.2014	31.12.2013
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		0,4	0,6
Aineettomat hyödykkeet	9	0,4	0,6
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto		0,2	0,2
Aineelliset hyödykkeet	9	0,2	0,2
Sijoitukset			
Konserniyhtiöosakkeet		283,0	272,6
Muut osakkeet ja osuudet		0,0	0,0
Lainasaamiset		89,0	89,2
Sijoitukset	10	372,0	361,8
Pysyvät vastaavat yhteensä		372,6	362,6
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset			
Laskennalliset verosaamiset		0,5	0,5
Pitkäaikaiset saamiset	11	0,5	0,5
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		3,3	2,6
Lainasaamiset		71,2	79,2
Siirtosaamiset		0,5	0,5
Muut saamiset		34,1	38,6
Lyhytaikaiset saamiset	12	109,1	120,9
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset		46,7	30,4
Rahat ja pankkisaamiset		46,7	30,4
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		156,3	151,9
Vastaavaa yhteensä		528,9	514,5

M€	Liite	31.12.2014	31.12.2013
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma		146,4	146,4
Ylikurssirahasto		50,2	50,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		0,1	0,1
Edellisten tilikausien voitto		65,0	81,6
Tilikauden tulos		32,3	11,2
Oma pääoma yhteensä	13	294,1	289,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero	14	0,1	0,2
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		0,1	0,2
Pakolliset varaukset	15	2,5	2,7
Vieras pääoma			
Pitkäaikaiset velat			
Joukkovelkakirjalainat		100,0	100,0
Pitkäaikaiset velat	16	100,0	100,0
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat		2,5	2,3
Siirtovelat		2,9	1,8
Muut lyhytaikaiset velat		126,8	117,9
Lyhytaikainen vieras pääoma	17	132,2	122,1
Vieras pääoma yhteensä		232,2	222,1
Vastattavaa yhteensä		528,9	514,5

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön rahoituslaskelma

M€	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	-6,8	-6,0
Suunnitelmanmukaiset poistot	0,3	0,4
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-0,1	-0,7
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-6,6	-6,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	4,8	11,5
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	7,5	40,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	12,3	51,8
Saadut osingot liiketoiminnasta	34,4	17,3
Saadut konserniavustukset liiketoiminnasta	5,8	8,9
Liiketoiminnan rahavirta	45,9	71,8
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-0,1	-0,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	-	3,7
Myönnetyt lainat	-1,1	-2,8
Lainasaamisten takaisinmaksut	2,0	17,9
Muutokset tytäryhtiöosakkeiden investoinneissa	-3,9	-43,8
Saadut korot investoinneista	4,0	5,1
Saadut osingot investoinneista	0,0	0,0
Investointien rahavirta	0,9	-20,3
Rahavirta ennen rahoitusta	46,8	51,5
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	21,0	41,0
Lainojen takaisinmaksut	-21,0	-41,0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0,0	-1,4
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	-2,4	-2,3
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-27,8	-27,8
Maksetut verot	-0,3	-
Rahoituksen rahavirta	-30,5	-31,5
Rahavarojen muutos lisäys (+)/vähennys (-)	16,3	20,0
Rahavarat 1.1.	30,4	10,4
Rahavarat 31.12.	46,7	30,4
Muutos taseen mukaan	16,3	20,0

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Uponor-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on ollut mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

Liikevaihto

Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernitoiminnoista ja liikevaihto palveluveloituksista konserniyhtiöiltä.

Lainan liikkeeseenlaskukulut

Lainan liikkeeseenlaskukulut on jaksotettu lineaarisesti vaihtuviin vastaaviin.

Eläkejärjestelyt

Eläkejärjestelyt Yhtiön eläkevastuut on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläke-eduista aiheutuneet kustannukset kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla vastaava työsuoritus on tapahtunut.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitasolla.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat ja johdannaissopimukset

Johdannaisinstrumentit on arvostettu markkinaehtoisesti käypään arvoon. Arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Emoyhtiön kirjanpidossa ei sovelleta suojauslaskentaa. Muutoin johdannaissopimusten arvostusmenetelmistä on kerrottu konsernin laatimisperiaatteissa.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

2. Liikevaihto

M€	2014	2013
Palvelutuotot		
- Konserniyhtiöt	21,4	19,2
- Ulkoinen	0,0	0,0
Yhteensä	21,4	19,2

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

M€	2014	2013
Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	-	0,0
Muut	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0

M€	2014	2013
Liiketoiminnan muut kulut		
Matkakulut	1,3	1,2
Ostetut palvelut	10,9	9,4
Muut	11,0	9,4
Yhteensä	23,2	20,0

M€	2014	2013
Tilintarkastajan palkkiot		
- Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1
- Veroneuvonta	0,0	0,0
- Muut palvelut	0,0	0,1

4. Henkilöstökulut

M€	2014	2013
Palkat ja palkkiot	4,2	4,0
Eläkekulut	0,4	0,5
Henkilösivukulut	0,2	0,2
Yhteensä	4,8	4,7

Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	38	38

Johdon palkat ja palkkiot T€ ^{*)}	2014	2013
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	491,7	730,5
Hallitus	361,6	362,6
Yhteensä	853,3	1 093,1

^{*)} erittelyt henkilöittäin on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa. Toimitusjohtajan sijaisen palkka on ajalta 1.1.2013–31.7.2013.

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2014 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta.

5. Poistot

M€	2014	2013
Aineettomat hyödykkeet	0,3	0,4
Aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Yhteensä	0,3	0,4

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

6. Rahoitustuotot- ja kulut

M€	2014	2013
Korkotuotot	1,9	2,6
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	4,7	5,5
- Osakkuusyhtiöt	0,0	-
Osinkotuotot	0,0	0,0
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	34,4	17,3
Korkokulut	-7,6	-5,8
Korkokulut tytäryhtiöille	-0,1	-0,2
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,1
Muut rahoitustuotot	-	0,0
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,0	-10,0
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksistä	-	2,2
Voitot ja tappiot johdannaisista		
Toteutuneet	3,6	2,4
Toteutumattomat	-2,4	1,0
Kurssierot		
Toteutuneet	-1,5	0,5
Toteutumattomat	-1,8	-4,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	31,1	10,7

7. Satunnaiset tuotot

M€	2014	2013
Konserniavustukset	7,9	7,0
Yhteensä	7,9	7,0

8. Verot

M€	2014	2013
Tilikaudelta	0,0	-0,3
Edellisiltä kausilta	0,0	0,2
Laskennallisen veroveljan muutos	0,0	-0,3
Yhteensä	0,0	-0,4

Vuoden 2013 edellisten tilikausien verot pitävät sisällään veronlisäyksien ja korkojen palautuksia yhteensä 0,1 miljoonaa euroa. Palautukset koskevat verovuosia 2005–2007.

9. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

2014 M€	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset aineettomat hankinnat	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	2,7	0,0	0,5	0,0	3,2
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	2,8	0,0	0,5	0,0	3,3
Kertyneet poistot 1.1.	2,1	0,0	0,3	0,0	2,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	0,3	0,0	0,1	0,0	0,3
Kertyneet poistot 31.12.	2,4	0,0	0,3	0,0	2,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,4	0,0	0,2	0,0	0,6

2013 M€	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset aineettomat hankinnat	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	2,5	0,0	0,4	0,0	2,9
Lisäykset	0,2	0,0	0,1	0,0	0,3
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	2,7	0,0	0,5	0,0	3,2
Kertyneet poistot 1.1.	1,7	0,0	0,2	0,0	1,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	0,4	0,0	0,1	0,0	0,4
Kertyneet poistot 31.12.	2,1	0,0	0,3	0,0	2,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,6	0,0	0,2	0,0	0,8

10. Sijoitukset

M€	2014	2013
Konserniyhtiöosakkeet kirjanpitoarvo 1.1.	272,5	205,3
Lisäykset	10,5	78,7
Vähennykset	0,0	1,5
Konserniyhtiöosakkeet hankintameno 31.12.	283,0	282,5
Arvon alentumiset	0,0	10,0

M€	2014	2013
Konserniyhtiöosakkeet kirjanpitoarvo 31.12.	283,0	272,6
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	0,0	0,1
Vähennykset	0,0	0,0
Muut osakkeet ja osuudet 31.12.	0,0	0,0
Lainasaamiset		
- Konserniyhtiöt	83,7	84,1
- Pääomalaina	5,0	5,0
- Muut	0,4	0,1
Lainasaamiset yhteensä	89,0	89,2
Yhteensä	372,1	361,8

Vuoden 2013 arvonalentumisesta 8,8 miljoonaa euroa liittyy Uponor Ltd:n osakkeisiin.

11. Pitkäaikaiset saamiset

M€	2014	2013
Laskennalliset verosaamiset	0,5	0,5
Yhteensä	0,5	0,5

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu taseen pakollisista varauksista. Laskennalliset verosaamiset sisältävät lyhytaikaisia verosaamisia yhteensä 0,07 miljoonaa euroa.

12. Lyhytaikaiset saamiset

M€	2014	2013
Konserniyhtiöiltä		
- myyntisaamiset	3,3	2,6
- lainasaamiset	70,9	79,2
- siirtosaamiset	0,0	0,0
- muut saamiset	29,1	31,7
Yhteensä	103,4	113,5
Osakkuusyhtiöt		
- lainasaamiset	0,3	-
Muilta		
- myyntisaamiset	0,0	-
- siirtosaamiset	0,5	0,5
- muut saamiset	4,9	6,9
Yhteensä	5,4	7,4
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	109,1	120,9

M€	2014	2013
Siirtosaamiset		
Korkotuotot	0,0	0,0
Verot	0,1	0,1
Muut	0,3	0,3
Yhteensä	0,5	0,5

13. Oman pääoman muutokset

M€	2014	2013
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	146,4	146,4
Osakepääoma 31.12.	146,4	146,4
Ylikurssirahasto 1.1.	50,2	50,2
Ylikurssirahasto 31.12.	50,2	50,2
Sidottu oma pääoma yhteensä	196,6	196,6
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	0,1	0,1
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	92,8	109,4
Osingonjako	-27,8	-27,8
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	65,0	81,6
Tilikauden tulos	32,3	11,2
Vapaa oma pääoma yhteensä	97,4	92,9
Oma pääoma 31.12.	294,1	289,5
Jakokelpoiset varat		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,1	0,1
Edellisten tilikausien voitto	66,0	82,6
Tilikauden voitto	32,3	11,2
Omat osakkeet	-1,0	-1,0
Jakokelpoiset varat 31.12.	97,4	92,9

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

14. Poistoero

M€	2014	2013
- Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	0,2
- Koneet ja kalusto	0,0	0,0
Yhteensä	0,1	0,2

Poistoerosta aiheutuu laskennallista verovelkaa, jota emoyhtiön erillistilinpäätöksessä ei ole kirjattu.

15. Pakolliset varaukset

M€	2014	2013
Eläkevastuu	0,0	0,1
Ympäristövaraus	2,5	2,6
Yhteensä	2,5	2,7

16. Pitkäaikainen vieras pääoma

M€	2014	2013
Joukkovelkakirjalainat	100,0	100,0
Total	100,0	100,0

Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisaajat

M€	2016	2018–
Joukkovelkakirjalainat	20,0	80,0

17. Lyhytaikainen vieras pääoma

M€	2014	2013
Konserniyhtiöiltä		
- ostovelat	1,6	1,6
- siirtovelat	1,0	0,1
- muut lyhytaikaiset velat	119,9	112,4
Yhteensä	122,5	114,2
Muilta		
- ostovelat	0,9	0,7
- siirtovelat	1,9	1,7
- muut lyhytaikaiset velat	6,9	5,5
Yhteensä	9,7	7,9
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	132,2	122,1
Siirtovelat		
Henkilökulut	0,5	0,5
Bonukset	0,5	0,3
Verot	0,1	0,5
Korot	0,2	0,2
Muut	1,5	0,4
Yhteensä	2,9	1,8

18. Vastuusitoumukset

M€	2014	2013
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	31,0	17,8
Takaukset	31,0	17,8
Käyttöleasingisotoumukset (sisältää vuokravastuut)		
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	0,7	0,7
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluttua	3,5	3,9
Leasingvastuut	4,2	4,6
Yhteensä	35,2	22,5

Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.

19. Johdannaisoimukset

M€	2014	2013
	Nimellisarvot	
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimukset	170,0	170,0
	Käyvät arvot	
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimukset	-3,1	-1,5
	Nimellisarvot	
Valuuttajohdannaiset:		
Terminisopimukset	225,5	250,5
Konsernin sisäiset terminisopimukset	105,0	78,9
Ostetut valuuttaoptiot	9,4	9,9
Asetetut valuuttaoptiot	9,4	9,9
	Käyvät arvot	
Hyödykejohdannaiset:		
Terminisopimukset	7,1	7,2
	Käyvät arvot	
Valuuttajohdannaiset:		
Terminisopimukset	0,3	2,3
Konsernin sisäiset terminisopimukset	-1,1	-0,6
Ostetut valuuttaoptiot	0,6	0,4
Asetetut valuuttaoptiot	0,0	0,0
	Käyvät arvot	
Hyödykejohdannaiset:		
Terminisopimukset	-0,9	-1,4

Tilintarkastuskertomus

Uponor Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Uponor Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää konsernin laajan tuloslaskelman, taseen, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Muut lausunnot Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Muut lausunnot

Vantaalla, 12. helmikuuta 2015
Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Teppo Rantanen
KHT

Vuosineljännestitiedot

	2014				2013			
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3
Jatkuvat toiminnot								
Liikevaihto, M€	251,5	277,0	264,5	230,9	237,6	279,3	211,4	177,7
- Talotekniikka – Eurooppa	112,7	123,5	122,0	120,9	112,0	129,3	124,3	113,9
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	56,1	54,7	49,5	40,5	43,6	46,9	43,8	37,2
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	70,0	71,8	67,9	55,5	59,6	62,4	57,2	49,0
- Yhdyskuntatekniikka	84,9	100,3	95,3	70,8	83,7	105,1	45,0	27,6
Bruttokate, M€	83,2	92,2	86,7	78,1	72,0	96,3	82,6	69,2
- Bruttokate, %	33,1	33,3	32,8	33,8	30,3	34,5	39,1	39,0
Liikevoitto, M€	11,8	29,2	17,6	4,8	-3,8	28,2	19,7	6,1
- Talotekniikka – Eurooppa	4,7	15,0	9,6	5,7	0,3	14,6	11,1	6,7
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	9,3	9,2	8,6	4,4	5,8	7,7	6,6	4,6
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	11,7	12,1	11,7	6,1	8,0	10,2	8,6	6,1
- Yhdyskuntatekniikka	-0,9	4,2	0,4	-4,2	-9,0	6,1	4,3	-3,7
- Muut	-1,6	0,5	-0,7	-0,8	-0,5	0,2	-1,9	-1,2
Liikevoitto, % liikevaihdosta								
- Talotekniikka – Eurooppa	4,7	10,5	6,6	2,1	-1,6	10,1	9,3	3,4
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	4,2	12,1	7,9	4,7	0,3	11,3	8,9	5,9
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	16,6	16,8	17,2	11,0	13,3	16,5	15,0	12,4
- Yhdyskuntatekniikka	-0,1	4,2	0,4	-6,0	-10,8	5,8	9,6	-13,6
Kauden tulos, M€	8,3	16,8	9,4	1,8	-6,0	17,7	11,8	3,3
Taseen loppusumma, M€	681,8	701,7	697,9	690,5	661,0	716,4	552,7	532,8
Tulos/osake, €	0,12	0,21	0,13	0,04	-0,03	0,20	0,16	0,05
Oma pääoma/osake, €	3,16	3,10	2,80	2,66	3,00	3,06	2,68	2,51
Markkina-arvo, €	841,1	780,4	984,6	968,5	1 041	1 020,5	841,9	776,0
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a)	14,2	14,8	8,8	3,5	12,5	17,9	14,7	7,0
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	82,0	122,9	154,3	147,8	96,9	135,2	146,2	142,1
Velkaantumisaste, %	27,6	41,7	56,9	56,9	33,7	45,8	74,5	77,6
Velkaantumisaste, %, rullaava, neljä vuosineljänneistä	45,8	47,3	48,3	52,7	57,9	60,9	63,9	64,0
Bruttoinvestoinnit, M€	14,3	9,0	8,0	4,4	14,8	8,7	5,8	4,6
- % liikevaihdosta	5,7	3,2	3,0	1,9	6,2	3,1	2,7	2,6

Uponoria seuraavat analyytikot

Carnegie Investment Bank AB

Tommy Ilmoni

Danske Bank Oyj

Ari Järvinen

Evli Pankki Oyj

Mika Karppinen

Handelsbanken

Marcela Klang

Inderes Oy

Petri Aho

Nordea Bank Finland Oyj

Johannes Grasberger

Pohjola Pankki Oyj

Matias Rautionmaa

SEB Equities

Artem Beletski

Katso tarkemmat yhteystiedot
verkkosivuiltamme
<http://sijoittajat.uponor.fi>.

Uponor ei vastaa esitetyistä arvioista.

Uponor Oyj
Äyritie 20
PL 37
01511 Vantaa

P 020 129 211
F 020 129 2841
W www.uponor.fi

Uponor
simply more